

Проект на Програма за морско дело и рибарство 2014-2020

Версия юли 2014

Този документ е създаден на базата на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета

ЧАСТ:МОДЕЛ ЗА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ НА ЕФМДР	3
1. ПОДГОТОВКА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА И ПРИВЛИЧАНЕ НА ПАРТНЬОРИ.....	3
2. SWOT АНАЛИЗ И УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ.....	6
3. ОПИСАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА	27
4. ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО СПЕЦИФИЧНИТЕ МЕРКИ ПО ЕФМДР	49
5. СПЕЦИФИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИНТЕГРИРАНОТО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ.....	53
6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ	65
7. ОПИСАНИЕ НА РАМКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	88
8. ФИНАНСОВ ПЛАН	91
9. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ.....	95
10. ПЛАН ЗА ОЦЕНКА.....	100
11. ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.....	112
12. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОРГАНИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА КОНТРОЛ, ИНСПЕКЦИИ И ИЗПЪЛНЕНИЕ	119
13. СЪБИРАНЕ НА ДАННИ	124
14. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ.....	133

МОДЕЛ ЗА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО

1. Подготовка на оперативната програма и привличане на партньори

1.1. Подготовка на оперативната програма и привличане на партньори (в съответствие с член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

<I.1 type="S" maxlength="14000" input="M">

С Решение № 328 на Министерския съвет от 25 април 2012 г. за одобряване на списък с тематичните цели, които да бъдат включени в Договора за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г., списък с програми и водещо ведомство за разработването на всяка програма, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) бе определена за водеща институция за подготовка на Програма за морско дело и рибарство (ПМДР), финансирана от Европейския фонд за морско дело и рибарство през програмен период 2014-2020 г.

Отговорна дирекция в рамките на ИАРА по разработване на ПМДР 2014-2020 е Дирекция „Европейски фонд за рибарство“. Опитът, който ИАРА има, в програмиране, управление и изпълнение на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР) 2007-2013 г., в качеството си на Управляващ орган, е използван при разработване на Програмата за морско дело и рибарство.

В изпълнение на чл. 5 от Постановление № 5 на Министерския съвет от 18 януари 2012 г. за разработването на стратегическите и програмните документи на Република България за управление на средствата от фондовете по Общата стратегическа рамка на Европейския съюз за програмния период 2014-2020 г., със Заповед № РД-1054/02.10.2012 г. на изпълнителния директор на ИАРА бе сформирана тематична работна група (ТРГ) за разработване на Програма за морско дело и рибарство (2014-2020). В работната група участват представители на Централното координационно звено в администрацията на Министерския съвет; Сертифициращия орган на ОПРСР; Междинното звено на Управляващия орган на ОПРСР; Одитния орган на ОПРСР – ИА „Одит на средствата от ЕС“; дирекция „Стратегическо развитие и координация“ в администрацията на Министерския съвет; дирекция „Икономическа и финансова политика“ на Министерството на финансите; Националният статистически институт; Комисията за защита от дискриминация; Регионалните съвети за развитие в районите от ниво 2; национално представителните организации на работодателите, работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда; Националното сдружение на общините в Република България; академичната общност; неправителствени организации.

Неправителствените организации бяха избрани по реда на механизма за избор на неправителствените организации, чиито представители да участват в състава на работните групи за разработване на Договора за партньорство и програмите на Република България за програмен период 2014-2020 г., утвърден от Министъра по управление на средствата от Европейския съюз. С оглед на спецификата на ПМДР (2014-2020) в състава на тематичната работна група бяха поканени и представители на местните инициативни рибарски групи, функциониращи през периода 2007-2013 г., представители на отдел „Биологично земеделие“ към Министерство на земеделието и храните, Българската агенция по безопасност на

храните, сдружения на професионални рибари, както и на браншови организации в сектора. По този начин бе осигурено участието на голяма част от заинтересованите страни в целия процес на подготовка на ПМДР (2014-2020). Тематичната работна група ще функционира до одобряването на оперативната програма от Европейската комисия, като тя обсъжда и одобрява всички документи по подготовка на ПМДР (2014-2020).

Към края на месец юни 2014 г. са проведени осем заседания на тематичната работна група за разработване на ПМДР (2014-2020), като са били обсъдени следните документи:

- Вътрешни правила за организацията и дейността на тематичната работната група;
- Индикативен график за дейността на ТРГ;
- Предложение за сформирание на подгрупи за обсъждане на отделни области на интервенции на ПМДР (2014-2020) и техен състав;
- Първи работен вариант на Многогодишен национален стратегически план за аквакултурите в България (2014-2020) (МНСПАБ);
- Първи работен вариант на SWOT анализ на ПМДР (2014-2020);
- Първи работен вариант на ПМДР (2014-2020) и вариант на предварителната оценка;
- Втори работен вариант на Многогодишния национален стратегически план за аквакултурите (2014-2020);
- Втори работен вариант на ПМДР (2014-2020) и проект за индикативно разпределение на средствата;
- Актуализиран вариант на стратегията и мерките на ПМДР 2014-2020 съгласно Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета;
- Индикативен бюджет на ПМДР 2014-2020 г. съгласно одобрените регламенти и одобрения вариант на стратегията и мерките на ПМДР (2014-2020);
- Работен вариант на предварителен доклад на екологичната оценка на ПМДР (2014-2020).

Проведена бе и отделна работна среща с представители на досега действащите местни инициативни рибарски групи (МИРГ) за обсъждане на възможностите за участието на МИРГ в ПМДР (2014-2020) и очакванията им за бюджетно осигуряване от Програмата.

С оглед осигуряване на широко включване и активно участие на партньорите в ТРГ, съгласно вътрешните правила на ТРГ, дневният ред и всички документи и материали за заседанията се изпращат на членовете на Работната група най-малко 7 дни преди датата на заседанието чрез официална кореспонденция и/или по електронен път. Когато е обективно невъзможно да бъде спазен този срок, коментари по материалите се приемат и след заседанието на ТРГ.

Информация относно дейността на работната група и обсъжданите документи се публикува на сайта на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (<http://iara.government.bg>) и на сайта на ОПРСР (<http://oprsr.government.bg>). Информация се публикува и на сайта на Централното координационно звено (<http://eufunds.bg>).

В изпълнение на едно от предварителните условия за получаване на финансиране от ЕФМДР – разработването на Многогодишен национален стратегически план за аквакултурите в България, бе проведена среща - фокус група с оператори в сектор „Аквакултури“, като тя бе

предварително обявена на сайта на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури и на сайта ОПРСР. Проектите на плана са обсъждани и по време на заседания на ТРГ.

Напредъкът в подготовката на ПМДР (2014-2020) се представя и на членовете на Комитета за наблюдение на ОПРСР (2007-2013), като те имат възможност да отправят коментари и препоръки за оптимизация на процеса на програмиране.

Всички решения, касаещи съдържанието на мерките и бюджета на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020, се взимат от Тематичната работната група. Партньорите взеха активно участие при анализа и определяне на нуждите, избора на приоритети и свързаните с тях конкретни цели и мерки, разпределението на средствата, определянето на бенефициентите, определянето на индикаторите в програмата. Всички решения, по отношение на програмата са взети след сериозна дискусия или по предложение на членовете на ТРГ, като е търсен необходимият консенсус.

В рамките на разработването на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г. бе извършен подробен социално-икономически анализ на развитието на сектора, въз основа на който бе разработен SWOT-анализ и оценка на идентифицираните нужди. Документът е съгласуван от работната група за изготвяне на ПМДР (2014 – 2020) и представлява основа за определяне на приоритетите на програмата.

При разработването на SWOT анализа и стратегията на ПМДР (2014-2020) в края на месец май 2013 г. са изготвени 4 различни въпросника, адресирани до 4-те основни типа целеви групи на ПМДР, а именно: риболовци, предприемачи със стопанства в областта на аквакултурата, преработватели на риба и рибни продукти, Местни инициативни рибарски групи (МИРГ). Въпросниците бяха изпратени в териториалните звена на ИАРА за попълване от стопанства за аквакултура, МИРГ, риболовци и преработватели с помощта на ИАРА на 31 май 2013 г. Попълнените въпросници бяха получени на 10 юни 2013 година. Информацията и получените изводи са по-достоверни за целевите групи на стопанствата за аквакултури и МИРГ. От общо 388 активни стопанства за аквакултура, регистрирани през 2012 г., са пристигнали 72 попълнени въпросника. При групата на МИРГ са получени 9 попълнени въпросника от общо 6 активни МИРГ, т.е. някои МИРГ са изпратили по повече от един попълнен въпросник. В този случай се приема за верен преобладаващият за територията на МИРГ отговор. Отговорите от групата на риболовците не могат да се считат за толкова представителни по следните причини: получени са 45 попълнени въпросника, но от тях напълно попълнени са 37. От друга страна, въпросниците са попълнени предимно от собственици на по-големи риболовни кораби, занимаващи се професионално с риболов в Черно Море, но не и от собствениците на по-малките плавателни съдове, включително на рибарски лодки, осъществяващи риболов в река Дунав. При преработвателите са получени 10 въпросника, но от тях напълно попълнени са 8. Липсват отговори от преработватели на дъгова пъстърва, на сладководна аквакултура, на черна морска мида. В периода юни-август 2013 г. са проведени и редица посещения на място в организации на заинтересовани страни.

Принципът на партньорство ще се прилага и по отношение на изпълнението, мониторинга и оценката на ПМДР 2014-2020. Участието на административните, социалните и икономическите партньори, идентифицирани в хода на разработването на програмата, ще бъде осигурено чрез преобразуване на тематичната работна група в Комитет за наблюдение на ПМДР 2014-2020. Последният ще следи напредъка в постигането на целите и стратегията на Програмата, като по този начин се гарантира нейното ефективно и качествено изпълнение.

1.2. Резултат от предварителната оценка (в съответствие с член 18, параграф 1, буква б), точка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

1.2.1. Описание на процеса на извършване на предварителната оценка

От оценителите

<1.2.1 type="S" maxlength="3000" input="M">

1.2.2. Преглед на препоръките на оценителите, извършили предварителната оценка, и кратко описание на начина, по който те са взети под предвид.

Тема [предварително определена от Комисията]	Препоръка	Как препоръката е взета предвид или защо тя не е взета предвид
<1.2.2 type="S" input="S">	<1.2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<1.2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
...
...

2. SWOT АНАЛИЗ И УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

2.1. SWOT анализ и установяване на потребностите

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите
Силни страни	<ul style="list-style-type: none"> • В периода 2007-2013г. намалява риболовният капацитет, като в сегмент над 24 м. е постигнат устойчив баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов. Намалението на капацитета е основно поради прилагането на мярка 1.1 „Публична помощ за постоянно прекратяване на риболовни дейности“ на ОПРСР. • Изграден капацитет за научно-развойна дейност. • Стартирани дейности по реконструкция и модернизация на 3 рибарски пристанища. • Натрупан опит за прилагане на програми по ОПОР и изграден административен капацитет.
Слаби страни	<ul style="list-style-type: none"> • Риболовният капацитет в сегмент 0-24 м. остава по-голям от възможностите за риболов, въпреки положителните тенденции за балансиране . • Липсва достатъчно финансиране и развито партньорство между рибари и научно-изследователските институти/звена за разработване и внедряване на иновации, които да спомогнат за намаляване на въздействието на риболова върху морската среда. • Рибарските пристанища по Черноморието и р. Дунав са стари, не са енергийно ефективни и условията не отговарят на европейските хигиенно-санитарни изисквания. • Няма данни за друга рибарска инфраструктура по Черно море и р. Дунав - легитимни лодкостоянки, разтоварища, места за укритие. • Неблагоприятни условия за риболов, произтичащи от основните характеристики на Черно море – бурно, безотточно, слабо набраздена крайбрежна ивица, с високи нива на сероводород; на места има замърсявания с твърди отпадъци. • Видовете със стопанско значение в Черно море са ограничени и годишните им флукутации влияят силно върху икономическото представяне на сегмента кораби, специализирани в съответния

	<p>улов.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стопанската дейност на рибарите е затруднена заради постоянно увеличаващи се променливи разходи, което води до нестабилни приходи, и ниски или никакви печалби, оттам по-висок риск на стопанската дейност, по-ниска кредитбилност, по-малко налични средства за инвестиции и иновации. • В следствие на слабото икономическо представяне на сектора не се осъществяват инвестиции, свързани с условията на труд, безопасността и здравето над нормативните изисквания. • Рибните запаси не се използват устойчиво и намаляват, включително на най-ценния морски вид с висока пазарна цена – калкана. • Флотът е непригоден за опазване на рибните ресурси и морските екосистеми: недостатъчно оборудване на борда на корабите и ниска селективност на риболовните уреди; използване на методи за риболов с негативно въздействие върху морската среда. • Липсва интегрираност на веригата за добавяне на стойност и диверсификация на дейността, която да допринесе за подобряване на икономическото представяне в сектора.
Възможности	<ul style="list-style-type: none"> • Оползотворяване на потенциала на научно-развойните звена за опазване на морската среда. • Използване на възможностите на развития туризъм чрез включване на рибарите в туристическия продукт. • Развитие на туризма създава нарастващ пазар за прясна риба и рибни продукти. • Наличие на пазарен потенциал за риба и рибни продукти, включително за износ към трети страни. • Нарастване на потреблението на риба в България паралелно с повишаване на покупателната способност.
Заплахи	<ul style="list-style-type: none"> • Климатични промени. • Разрушаване на дънните ценози. • Продължаващо намаляване на рибните ресурси. • Застаряване на заетите в сектор Рибарство • Миграция на населението към по-развити икономически области /градове. • Спад на интереса към рибарската дейност. • Намаляване на печалбите вследствие на очакваното постоянно увеличаване на разходите за осъществяване на дейността.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	<ul style="list-style-type: none"> • Продължаване на усилията по реструктуриране на флота под 24 м. с цел балансиране на възможностите за риболов с риболовния капацитет чрез окончателно преустановяване на риболовната дейност в този сегмент, в т.ч. чрез скрапиране и модифициране. • Осигуряване на финансиране за разработване и въвеждане на иновации, свързани с опазване на морските биологични ресурси. • Подобряване на състоянието на риболовната инфраструктура,

	<p>свързана с модернизиранието, доизграждането и дооборудването на неподпомонатите рибарски пристанища, лодкостоянки, разтоварища, места за укритие, рибни борси, отговарящи на изискванията и стандартите на законовите разпоредби за съответния тип обекти, както и на общо европейските цели за ресурсна ефективност, ограничаване на приноса към климатичните промени и опазване на околната среда.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Диверсифициране на дейността на рибарите чрез стартиране на допълващи дейности, вкл. предоставяне на туристически услуги, изграждане на магазини и ресторанти за оползотворяване на собствения улов; • Инвестиции за повишаване на качеството и добавяне на стойност към собствения улов, включително за преработка. • Модернизиранието на риболовните кораби за: по-добро икономическо представяне, по-високо качество на продукцията и добавянето на стойност към улова, по-привлекателни и безопасни условия на труд, надхвърлящи нормативните изисквания, инвестиции за подобряване селективността на уредите. • Подпомагане на дейности за опазване на водната флора и фауна, почистването от изгубени уреди и отпадъци на водните тела, инвестиции за опазването и възстановяване на местообитания за водните видове, включително такива в обхвата на НАТУРА 2000. <p><i>Ползвани мерки за отговор на потребностите¹: мерките по чл. 30, 32, 34, 38, 39, 40, 42, 43, 44.</i></p>
<p>Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия</p>	<p>Отчита се необходимостта от по-нататъшно оптимизиране на риболовния капацитет, подобряване на състоянието и риболовните техники на риболовния флот, почистването на морето от отпадъци, като предпоставки за природосъобразно ползване на ресурсите, и опазване на биоразнообразието, съобществата и морската среда.</p>
<p>Специални</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на по-многобройни, и по-добре платени работни

¹Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014**: **30**Диверсификация и нови форми на доход; **32**Здраве и безопасност; **34** Окончателно преустановяване на риболовните дейности; **38**Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете; **39**Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси; **40** Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности; **42**Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов; **43**Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки;**44**Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми.

<p>потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите</p>	<p>места, с по-добри условия на труд в рибарството или свързаните сектори, включително чрез възможностите за преки продажби, разнообразяването на икономическите дейности и пренасочването на рибарите към други дейности.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мониторинг на екосистемните индикатори, включително качеството на водите, на рибните запаси и на възможностите за риболов. • Подобряване селективността на риболовните кораби, включително чрез въвеждане на иновации. • Модернизация на флота и пристанищата, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н., включително чрез въвеждане на иновации. • Разработване и/или внедряване на иновации, водещи до намаляване на въздействието на риболовните дейности върху околната среда.
---	---

<p>Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР</p>	<p>2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите</p>
<p>Силни страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Увеличаваща се консумация на риба и рибни продукти в България – по данни на НСИ в периода 2007-2013 година потреблението на риба и рибни продукти се е увеличило с близо 56% от 4,3 на 6,7 кг на лице от домакинството. • Благоприятни природни ресурси на България и наличие на възможности за развитие на аквакултурни стопанства в Черно море и вътрешните водоеми, като преобладаващата част от язовирите са с ниска или никаква степен на замърсяване. • Десетилетни традиции в производството на аквакултура във вътрешни водоеми и наличие на опитна работна ръка. • Изграден капацитет за научно-развойна дейност. • Нарастващ брой на стопанствата за аквакултури. • Преобладаваща част от стопанствата са екологосъобразни поради нискоинтензивните методи на производство. • В периода 2010-2012г., включително чрез подкрепата на ОПРСР, се е увеличил броят на стопанствата и заетите в сектора: активните стопанства са се увеличили от 347 през 2010г. на 388 през 2012г, а броят на заетите (изчислени в FTE) от 218 през 2010г. на 469 през 2012 г. • В периода 2011-2012 г. производството на стопанствата рязко се увеличава от 3740 тона през 2010 на почти 6000 тона аквакултура

	за консумация.
Слаби страни	<ul style="list-style-type: none"> • Значими флуктуации на пазара заради силна чувствителност на търсенето на риба и рибни продукти към нивата на покупателната способност на населението. • Изразена сезонност на производството. • Наличие на сив сектор и нелоялна конкуренция поради икономическата криза. • Слабо видово разнообразие – отглеждат се видове с кратък производствен цикъл, чиято продукция се реализира в период до 2-3 години, не се отглеждат хидробионти за целите на други промишлености – например фармация, козметика и т.н.; основната продукция през 2012 година е сладководна: дъгова пъстърва (2,1 хиляди тона), шаран (0,6), пъстър толстолоб (0,5), бял амур (0,05), руска есетра (0,05), балканска пъстърва (0,03)-произведени са и известни количества аквакултура в Черно море, но само на черна морска мида (0,8 хиляди тона). • Ниска производителност на труда, ниски обеми на продукция, ниска степен на механизация и модернизация на оборудването, лоши условия на труд, липса на интензивни технологии, въпреки подкрепата през предходния програмен период. • Липса на диверсификация на производството на нови видове хидробионти, например водорасли. • Ниска степен на добавяне на стойност в стопанствата с изключение на пъстървовите стопанства; • Ниска степен на разработване и внедряване на иновации и неразвито партньорство между научно-изследователски институти/звена и стопанствата. • Неспособност на малките стопанства да отговорят на условията на търговските вериги относно количество и качество на продукцията и начин на плащане на реализираната продукция. • Липса на достатъчни оборотни средства, затруднен достъп до бизнес-кредити. • Липса на достатъчно финансиране за нуждите на предприемачите за инвестиции в преработвателни предприятия. • Уязвимост по отношение на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и внезапни промени в качеството на водите. • Липса на надеждна пазарна информация. • Създаване на специализирани инструменти за финансов инженеринг. • Неразработени заповеди и планове за управление на ЗЗ в рамките на НАТУРА 2000.
Възможности	<ul style="list-style-type: none"> • Оползотворяване на потенциала за партньорство между научно-изследователските институти/звена и с аквакултурни стопанства

	<p>за внедряване на иновации.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Потенциал за увеличаване на аквакултурните производства, особено чрез диверсифицирано производство на видове с висока пазарна стойност и биологични аквакултури вследствие на резултатите от извършените изследвания на потребителските предпочитания. • Развитието на туризма създава нарастващ пазар за аквакултурата. • Нарастване на потреблението на аквакултура в България паралелно с повишаване на покупателната способност. • Използване на потенциала на съществуващите водни обекти за създаване на нови стопанства и разширяване на съществуващи, особено по Черноморското крайбрежие. • Повишаване на пазарната сила при преговори чрез коопериране на производителите в организации на производителите и междубраншови организации. • Възможност на нуждите от преработвателните предприятия с местни суровини.
<p>Заплахи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Климатични промени (под 25% от съществуващите стопанства за подкрепени от ОПРСР) и загуба на конкурентоспособност в дългосрочен план. • Продължаващо увеличаване на цените на енергийните ресурси. • Усложняване на условията за достъп до финансиране. • Замърсяване на водоизточниците и водоемите вследствие на индустриализацията на селското стопанство, включително замърсяване от нитрати и/или пестициди.
<p>Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Модернизиране и разширяване на съществуващите стопанства, увеличаване на асортимента на производство. • Увеличаване на производителността на труда и обема на продукцията, за да отговорят стопанствата на изискванията за количества еднородни доставки на търговците на едро. • Подкрепа за биологични производства и екологични услуги - насърчаване на методи за отглеждане на аквакултури, съвместими със специфичните потребности на околната среда и подлежащи на специфични изисквания за управление, в резултат от определянето на зоните по Натура 2000. • Създаване на нови стопанства, включително чрез въвеждане на нови видове и технологии за отглеждане. • Добавяне на стойност вътре в стопанствата включително чрез директни продажби на крайни клиенти, и/или разнообразяване на икономическите им дейности. • Осигуряване на финансиране за разработване и внедряване на

	<p>иновации – нови продукти, процеси и технологии.</p> <p><i>Ползвани мерки за отговор на потребностите²: 47, 48, 52, 53, 54.</i></p>
<p>Съгласуваност на SWOT анализа с многогодишния стратегически план за аквакултури*</p>	<p>Идентифицираните нужди за подпомагане съответстват на идентифицираните направления за работа и цели в Многогодишния национален стратегически план по аквакултурите според вида и икономическите характеристики на аквакултурните стопанства.</p>
<p>Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия</p>	<p>Въпреки дългата морска граница на България, развитието на аквакултури в Черно море е ограничено до един вид – отглеждане на черна морска мида, и поради това приносът на морските аквакултури към GES съгласно MFSD е ограничен. Може да се твърди, че въздействието на мидените ферми по дефиниция е по-скоро благоприятно за морската среда.</p>
<p>Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на екологосъобразни производства, компенсации за предоставянето на екологични услуги и биологични производства от аквакултура, както и за спазване на ограничения за стопанствата в защитени зони (ЗЗ), респективно НАТУРА 2000. • Въвеждане на мерки за енергийна ефективност, модернизация на стопанствата, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н.. • Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара.

<p>Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР</p>	<p>3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР</p>
<p>Силни страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Напредък по постигане на целите на ОПОР по отношение на

²Както са разписани по членове от Регламент 508/2014: 47 Иновации; 48Продуктивни инвестиции в аквакултура; 52Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури; 53Преминане към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури; 54Аквакултури, осигуряващи екологични услуги.

	<p>балансиране на риболовния капацитет към възможностите за риболов.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Натрупан опит за прилагане на ОПОР и изграден административен капацитет. • Изграден е административен капацитет за събирането и докладването на научни данни. • Подсигурени технически средства за осъществяването на контрол в риболова и хранителната верига, но някои от тях се нуждаят от подмяна или модернизиране. • Налице е система за сателитен контрол в рибарството. • Засилена инвестиционна активност на предприемачите в сектора при наличие на подходящи възможности за подпомагане по ОПРСР.
Слаби страни	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно национално съфинансиране на програмите за събиране на научни данни и проектите на ИАРА, свързани с осъществяването на контрол. • Остаряло оборудване на българските кораби, участващи в съвместните изследвания в Черно море. • Ограничена функционалност на базите данни за контрол и научните бази данни за мониторинг на видовете, нивото на автоматичен обмен на данни е слабо. • Липса на редовен мониторинг на рибните запаси и възможностите за риболов в Дунав и Черно море. • Недостатъчни човешки ресурси за осъществяване на функциите по събиране и контрол на данни.
Възможности	<ul style="list-style-type: none"> • Прилагане на мерки за споделено управление в областта на контрола и събирането на данни. • Засилване на сътрудничество в областта на наблюдението и привличането на други партньори от черноморските държави за съставяне на цялостна картина на рибните популации.
Заплахи	<ul style="list-style-type: none"> • Риск от получаване на некоректни данни вследствие на ниска степен на сътрудничество със съседни страни, с които се експлоатират общи водни обекти води. • Финансови санкции от ЕС заради забавяне или неизпълнение на ангажиментите по събиране и оповестяване на данните.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	<ul style="list-style-type: none"> • Подсигуряване на модерна материално-техническа база за изследванията, контрола и събирането на данни в областта на риболова, аквакултурата и хранителната верига. • Подобряване на софтуерните продукти на различните бази данни и обвързването им с възможност за комбинирано представяне на разреди от различни информационни масиви. • Подобряване квалификацията на човешките ресурси за прилагане на ОПОР. <p><i>Ползвани мерки за отговор на потребностите: 76 и 77.</i></p>
Съгласуваност	Увеличаването на капацитета за контрол, събиране на повече данни

<p>на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия</p>	<p>и консолидацията на данни от различни източници ще повлияе положително върху биоразнообразието и натиска върху морската среда, но и ще увеличи нивата на знание относно функционирането на морските екосистеми. В резултат, ще се подобри управлението на морската среда, и на рибните запаси в частност.</p> <p>За това ще допринесе и спазването на ограничителните режими по НАТУРА 2000, след формулирането и въвеждането в сила на конкретните нормативни документи за конкретните зони.</p>
<p>Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на модерна материално-техническа база за контрол по опазването на запасите. • Осигуряване на модерна материално-техническа база и софтуерни приложения за събиране и обработване на данни относно влиянието върху околната среда, измененията на климата и приспособяването и иновациите.

<p>Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР</p>	<p>4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване</p>
<p>Силни страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Опит в прилагането на подхода на воденото от общностите местно развитие през програмен период 2007-2013 г. • Изградени 6 Местни инициативни рибарски групи (МИРГ) в райони, чието социално-икономическо развитие е изоставащо и биха получили импулс за развитие при реализиране на проекти, заложиени в Стратегиите за местно развитие. • Деклариран интерес за прилагане на водено от общностите местно развитие.
<p>Слаби страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Късен старт на дейността на МИРГ. • Недостатъчен капацитет за разработване на качествени интегрирани местни стратегии за развитие с фокус върху рибарските общности. • Слаб икономически растеж в част от рибарските райони, застаряващо население, затруднена комуникация, недостатъчно добре развита или поддържана инфраструктура, слаба информираност и по-ниско образователно ниво на населението, безработица.

	<ul style="list-style-type: none"> • Слаба реализация на проектите, заложи в интегрираните местни стратегии за развитие. • Заложен предефиниран регионален подход за дефиниране на обхвата на рибарските общности на МИРГ, който до известна степен ограничава интересът и възможността за прилагане на подхода Водено от общността местно развитие. • Увеличена административната тежест.
Възможности	<ul style="list-style-type: none"> • Разширяване на териториалния обхват на рибарските райони за прилагане на ВОМР. • Постигане на синергичен ефект от прилагане на различни програми по ЕСИФ в целевите територии. • Оползотворяване на съществуващия местен капацитет. • Диверсифициране на икономическата дейност, осъществявана на целевите територии.
Заплахи	<ul style="list-style-type: none"> • Продължаваща миграция на населението към по-развити икономически области /градове. • Застаряващо население. • Изоставаща местна икономика. • Увеличаване на различията между регионите.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	<ul style="list-style-type: none"> • Активно привличане на рибарските общности и стопанствата за аквакултури в идентифицирането на конкретните инвестиционни нужди на територията; • Подкрепа за привличане на рибарските общности и стопанствата за аквакултури в изпълнението на дейности от общ интерес – например, облагородяване местности за целите на туризма, подобряване на свързаността • Обвързване изпълнението на стратегията на МИРГ с други местни стратегии и планове за развитие, особено с общинските стратегии за развитие и стратегиите на МИГ по Подхода ЛИДЕР; • Повишаване на капацитета за планиране и управление на МИРГ; • Създаване на мрежа на МИРГ и свързване на мрежата с Националната селска мрежа и мрежите по Подхода ЛИДЕР; <p><i>Ползвани мерки за отговор на потребностите : 62 чл. 63.</i></p>
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова	<p>В стратегиите за местно развитие ще се зложат мерки и дейности за подобряване на състоянието на околната среда, почистването на райони и участъци от Дунав и Черно Море, и/или създаването на изкуствени хабитати в морето за устойчиво развитие на местния риболов и аквакултура и рибарския туризъм. Предвижда се също така чрез тях да бъдат дефинирани и реализирани мерки по плановете за Натура 2000 в рибарските райони.</p>

директива за морска стратегия	
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	Популяризиране, информиране и консултиране на предприемачите и населението за подходящото поведение и ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към промените и опазването на околната среда и биоразнообразието.

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването
Силни страни	<ul style="list-style-type: none"> • Традиции в преработването на риба и рибни продукти. • Конкурентни предимства в износа на някои продукти, търсени на пазарите на трети страни (рапан). • Постигане на определена степен на уедряване по веригите на добавяне на стойност при някои от основните стопански видове, съчетано с вертикална интеграция от улова или производството на жива риба, през преработката им, до търговията със съответните рибни продукти. • Производство на продукти с голямо търсене на световните пазари – рапани, черен хайвер и др. • Покриване на изискванията в областта на хигиената и безопасността на храните от съществуващите предприятия. • Засилена инвестиционна активност на предприемачите в сектора при наличие на подходящи възможности за подпомагане на преработката по ОПРСР.
Слаби страни	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на надеждна пазарна информация за възможностите за разширяване на пазарите, вкл. в трети страни. • Недостатъчно развити търговски отношения с трети страни. • Липса на функциониращи организации на производителите и междубраншови организации. • Невъзможност наличното в рамките на ОПРСР финансиране да задоволи нуждите на предприемачите за инвестиции в преработвателни предприятия. • Силна зависимост на преработвателната промишленост от вноса на суровини. • Слабо разнообразие на асортимента от продукти, заради

	<p>ограничената суровинна база.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Силна конкуренция от производители от трети страни, в които не се спазват високите европейски изисквания. • Ниска ресурсна ефективност и ниска степен на оползотворяване на странични продукти и отпадъци при преработката. • Ниско ниво на внедряване на нови или подобрени продукти, процеси и технологии. • Липса на инфраструктура за съхранение на продукцията от риболов.
<p>Възможности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Увеличаваща се консумация на риба и рибни продукти. • Създаване на организации на производителите - подсилване на пазарната им сила при търговски преговори, съобразяване с нуждите на пазара и проследимост на продажбите, общи дейности по промоцията и складирането. • Оползотворяване на произведената в страната аквакултура съгласно Стратегическия план за аквакултура. • Използване на пазарния потенциал извън страната за реализиране на преработени риба и рибни продукти, включително аквакултура. • Възможност да подобряване планирането в сектора, намаляване на разходите и намаляване на бизнес рисковете вследствие на въвеждане на дългосрочни планове за производство и предлагане.
<p>Заплахи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Увеличаване на разходите за енергия. • Загуба на пазари вследствие на липса на продуктова диверсификация и продукти с висока добавена стойност. • Ниска иновативност в сектора и вследствие на това риск от понижаване на конкурентоспособността.
<p>Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане на мерки в подкрепа на ресурсно спестяващи технологии, включително за намаляване на енергийните разходи и оползотворяването на странични продукти от преработката. • Провеждане на регионални, национални и транснационални рекламни кампании, които да повишат търсенето на продуктите от преработка. • Разработване на дългосрочни планове за производство и предлагане на производство. • Регулярни пазарни проучвания и маркетингови стратегии. • Търсене на нови пазари, включително чрез търговски мисии, участие в изложения, двустранни срещи и други. • Създаване и ефективно функциониране на организации на производители, на асоциации от организации на производители или на междубраншови организации. • Модернизация на предприятията, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.

	<ul style="list-style-type: none"> • Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара. • Засилване на вертикалната интеграция суровини-готови продукти. • Разширяване на асортимента на преработка. • Подобряване условията на труд. • Преработка на биологични аквакултури. • Създаване на инфраструктура за съхранение на продукцията от риболов. <p><i>Ползвани мерки за отговор на потребностите: 66, 67, 68 и 69</i></p>
<p>Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия</p>	Неприложимо
<p>Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на преработката на биологични аквакултури. • Стимулиране на инвестиции, които осигуряват постигането на ресурсна ефективност, в т.ч. въвеждане на мерки за енергийна ефективност. • Модернизация на предприятията, която намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.. • Инвестиции за третиране и оползотворяване на отпадъците. • Подобряване на условията на труд в преработвателните предприятия и увеличаване на капацитета чрез разширяване на производство на нови продукти и създаване на нови работни места. • Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара.
<p>Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР</p>	<p>6. Насърчаване на изпълнението на ИМП</p>
<p>Силни страни</p>	<p>Съществува, макар и ограничен опит за периода 2007-2013 г. за изпълнение на проекти по ИМП, например участие на МВР, ГД</p>

	„Гранична полиция“.
Слаби страни	Липсва обвързаност на системите за обмен на данни на ИАРА, ИАМА, Гранична полиция, Агенция „Митници” и други публични органи, отговорни за дейностите по ИМП.
Възможности	Залагане на дейности, които допринасят за постигане на целите на интегрираното морско наблюдение, и по-специално на тези на CISE; опазват морската среда, по-специално на биологичното . разнообразие и на морските защитени територии, като обектите по „Натура 2000“, в съответствие със задълженията, установени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО; повишават знанията за състоянието на морската среда с оглед утвърждаване на програмите за мониторинг и програмите от мерки, предвидени в Директива 2008/56/ЕО, в съответствие със задълженията, установени в посочената директива.
Заплахи	Ако не се осъществи създаването на CISE координацията на дейностите и ефективността на различните органи, имащи отношение към водните граници ще остане неподоптимално; това ще намали оползотворяването на потенциала за развитие в крайбрежните зони, но и приносът към прилагането на MFSD в България ще остане по-слаб от възможния.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	Разработване на съвместна система за обмен на информация в реално време със съответните нива на достъп; <i>Ползвани мерки за отговор на потребностите³: 79</i>
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Увеличаване на сигурността на рибарите в морето при лоши хидрометеорологични условия; Планиране, синхронизиране и безконфликтно изпълнение на всички дейности извършвани в морето, като риболов и отглеждане на морска аквакултура, туризъм, морски транспорт, добив на материали, добив на нефт, газ и електрическа енергия; Осигуряване на актуална информация за характеристиките на морското дъно от множество източници, за дейността на инсталираните аквакултурни ферми, икономическите дейности в зоните по НАТУРА 2000 и състоянието им, инсталираните платформи за добив на материали, нефт газ и други; Положително влияние при определяне на маршрути за движение на транспортните кораби, зони за риболов, зони за добив на материали; Принос за намаляване изхвърлянето на отпадъци, замърсяването на морската среда, и оттам - намаляване на замърсяването на храните.
Специални потребности	неприложимо

³Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 79**

относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	
---	--

2.1. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КОНТЕКСТА, КОИТО ПРЕДСТАВЯТ ПЪРВОНАЧАЛНАТА СИТУАЦИЯ

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
1. Fishing fleet	2012	<ul style="list-style-type: none"> ◦ 2366 ◦ 61366 ◦ 7061 	number of vessels KW GT	Bulgarian Annual Report on efforts during 2012 to achieve a sustainable balance between fishing capacity and fishing opportunities (In accordance with EC Regulation 2371/2002 and 1013/2010 and format recommended by the STECF	
2. Gross value added and gross value added per employee	2010	(-600)	евро	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	...
3. Profitability (net profits)	2010	-4210	Хиляди евро	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	...
4. Return on investment of fixed tangible assets ...	2010	(-32.65)	процент	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	
5. Indicator of biological	NA	(a) NA by August 2014		NA	

sustainability: (a)sustainable harvest indicator (b)stocks-at-risk indicator		(b) NA by August 2014			
6. Fuel efficiency of fish capture (in litres/ Kg of landed catch) ⁴	2010	◦ 0,17	Литър/кг. улов	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	
7. Ecosystem indicators as defined for the implementation of the Directive 2008/56/EC a) Extent of the seabed significantly affected by human activities for the different substrate types (%) b) Rates of incidental catches of cetaceans in fisheries (by-catch per unit effort)	NA	(a) NA by August 2014 (b) NA by August 2014		NA	
8. Number of employed (FTE) a) Number of employed (FTE) including male and female b) Number of employed (FTE) female	(a) 2010	(a) 2889 (b) NA	Брой	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	
9. Incidence of work-related injuries and accidents a) Number of work-related injuries and accidents b) % in relation to total fishers	2011	(a) 1 (един инцидент с един пострададал в периода 2008-2012; без жертви) (b) 0%	Брой %	Изпълнителна Агенция „Главна инспекция по труда“	
10. Coverage	NA	(a) NA by August 2014	NA	NA	

⁴ Methodology defined in the ecosystem indicator "fuel efficiency of fish capture" of the DCF.

of marine protected areas (MPAs) 7 a) Coverage of Natura 2000 areas designated under the Birds and Habitats directives (Km ²) b) Coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC (Km ²)		(b) NA by August 2014			
---	--	-----------------------	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация]	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
1. Volume of aquaculture production	2010	◦ 3748.0	тона	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	По данни на ИАРА през 2012 г. „риба за консумация“ е нараснала до 5986 т.; и-к МЗХ, СПА Риби 2013
2. Value of aquaculture production	2010	◦ 9600969.55	евро	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	...
3. Net profit (thousand Euros)	NA	NA by August 2014	Хиляди евро	NA	
4. Volume of production organic aquaculture (tonnes)	NA	NA	NA	NA	NA
5. Volume of production recirculation system (tonnes)	NA	NA	NA	NA	NA

6. Number of employed (FTE) a) Number of employed (FTE) including male and female b) Number of employed (FTE) female	2010	(a) 218 Общо (b) 31 Жени	брой	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemination/indicators	
--	------	-----------------------------	------	---	--

3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР					
Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР					
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
1. Serious infringements in the MS (last 7 years)	2012	254	брой	ИАРА	
2. Landings that are subject to physical control	2012	23,4	процент	ИАРА	...
3. Existing resources available for control a) Control vessels and aircrafts available (number) b) Number of employed (FTE) c) Budgetary allocation (evolution last 5 years, thousand Euros) d) Vessels equipped with ERS and/or VMS (number)	2012	(a) 5 кораба (b) 34 инспектора (c) 165,2 (d) 152	(a) Брой (b) Брой (c) Хиляди евро (d) Брой		
4. Degree response (i.e. complete and of	2011	95%	процент	ИАРА, DCF	

required quality) to data calls under DCF					
---	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
Extent of coastline, main waterways and main water bodies	2013	крайбрежна ивица Черно Море: 376 km Дунав: 472 km		Стратегически план за развитие на аквакултурата 2014-2020	

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
1. Producer organisations (POs), associations of POs, inter-branch organisations (IBOs) a) N° of POs b) N° of associations of POs c) N° of IBOs d) N° of producers or	2012	(a) 0 (b) 0 (c) 0 (d) 0 (e) 0 (f) 0 (g) 0 (h) 0 (i) 0	(a) брой (b) брой (c) брой (d) брой (e) брой (f) брой (g) процент (h) процент (i) процент	ИАРА	

<p>operators per PO</p> <p>e) N° of producers or operators per association of POs</p> <p>f) N° of producers or operators per IBO</p> <p>g) % of producers or operators member of PO</p> <p>h) % of producers or operators member of association of POs</p> <p>i) % of producers or operators member of IBO</p>					
<p>2. Annual value 9 of turnover of EU marketed production</p> <p>a) Annual value of turnover of EU marketed production (thousand Euros)</p> <p>b) % of production placed on the market (value) by POs</p> <p>c) % of production placed on the market (value) by association of POs</p> <p>d) % of production placed on the market (value) by IBOs</p> <p>e) % of production placed on the market (volume) by POs</p> <p>f) % of production placed on the market (volume) by association of POs</p>	<p>2012</p>	<p>(a) NA</p> <p>(b) 0</p> <p>(c) 0</p> <p>(d) 0</p> <p>(e) 0</p> <p>(f) 0</p> <p>(g) 0</p>	<p>(a) хиляди евро</p> <p>(b) брой</p> <p>(c) процент</p> <p>(d) процент</p> <p>€ процент</p> <p>(f) процент</p> <p>(g) процент</p>		<p><i>Няма яснота как се измерва годишния оборот на пазарите на ЕС; според мен е общият оборот, а не само на ОП</i></p>

g) % of production placed on the market (volume) by IBOs					
--	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР					
6. Насърчаване на изпълнението на ИМП					
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the context indicator]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
<2.2 type="S" input="S">	<2.2 type="N" input="S">	<2.2 type="N" input="M">	<2.2 type="S" input="G">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">	<2.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
1. Common Information Sharing Environment (CISE) for the surveillance of the EU maritime domain		NA by August 2014	процент		
2. Coverage of marine protected areas(MPAs) a) Coverage of Natura 2000 areas designated under the Birds and Habitats directives (Km ²) b) Coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC (Km ²)		NA by August 2014	Кв. километра		

3. ОПИСАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРИНОСА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА КЪМ ИНТЕЛИГЕНТНИЯ, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 27 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

3.1. ОПИСАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

<3.1 type="S" maxlength="21000" input="M">

Стратегията на Програмата за морско дело и рибарство подпомага осъществяването на основните цели и приоритети на ЕС за периода 2014-2020 г., насочени към жизнеспособност, конкурентоспособност и екологична устойчивост в секторите на рибарството и аквакултурата и насърчаване на социалното сближаване и разкриването на работни места в зависими от рибарството общности. По този начин тя подкрепя постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

ПМДР 2014-2020 ще допринесе за реализирането на следните **тематични цели** на Общата стратегическа рамка:

- Тематична цел 3: Повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия и на селскостопанския сектор и на сектора на рибарството и аквакултурите;
- Тематична цел 4: Подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори;
- Тематична цел 6: Съхраняване и опазване на околната среда и ефективно използване на ресурсите;
- Тематична цел 8: Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила.

ПМДР 2014-2020 г. е изготвена в съответствие с **Националната програма за реформи**, която е насочена към дефиниране на ключови национални политики с оглед изпълнение на Стратегията Европа 2020.

Предложените мерки в ПМДР ще съдействат за постигане на приоритетите и преодоляване на идентифицираните нужди в **Националната програма за развитие „България 2020“**, а именно: Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила, Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал, Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси, Подкрепа на иновационните и инвестиционни

дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката, Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.

Целите и мерките в сектора на аквакултурата са съвместими и ще подпомагат реализирането на приоритетите, определени в Многогодишния национален стратегически план за развитието на аквакултурите 2014-2020.

ПМДР ще подкрепи постигане на целите на **Дунавската стратегия на ЕС**, чрез реализирането на проекти в рамките на приоритетните оси:

- Приоритетна област 6: Опазване на биологичното разнообразие, ландшафтите и качеството на въздуха и почвите;
- Приоритетна област 8: Подкрепа за конкурентоспособността на предприятията;
- Приоритетна област 9: Инвестиране в хора и умения.

Заложените мерки в ПМДР ще съдействат за реализацията на **стратегията „Син растеж“** в подкрепа на устойчивия растеж в морските отрасли. „Синият растеж” е приноса на интегрираната морска политика за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. Предвидените конкретни мерки в ПМДР допринасят за подобряване на достъпа до информация за морето и морската среда и интегрираното морско наблюдение, за развитието на морския и крайбрежен туризъм, за стимулирането на научните изследвания и иновации в рибарството и , аквакултурата, за развитието на устойчиво рибно стопанство и храни от него, като се насърчават аквакултурите в открито море.

Съобразени са също така заложените приоритети и мерки в **проекта на Споразумението за партньорство**. Предложените мерки на ПМДР са в отговор на идентифицираните проблеми в анализа на сектора „Рибарство и аквакултури” в проекта на Споразумението за партньорство.

Заложеният стратегически избор на специфични цели и мерки по всеки приоритет на ПМДР отразява стратегическата рамка, дефинирана от документите на ЕС и националните документи за целите и приоритетите през периода 2014-2020 г. както и специфичните нужди на страната, идентифицирани от анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Общата цел на подкрепата, предоставяна от ПМДР е постигането на динамично, устойчиво и конкурентоспособно развитие на рибарството и аквакултурата в периода 2014-2020 г.

Програмата допринася за постигане на определените шест приоритета за рибарството и аквакултурите на ЕФМДР:

Приоритет 1: Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите.

ПМДР 2014-2020 ще допринесе за постигане на основната специфична цел за ***намаляване на въздействието на рибарството върху морската среда, включително избягване и намаляване, доколкото е възможно, на нежелания улов***”. Тази специфична цел съответства на важна цел в реформираната Обща политика в областта на рибарството (ОПОР) - преход към устойчивост на морската околна среда.

Програмата ще подкрепи иновации в рибарството с цел разработване и внедряване на нови технически или организационни знания, включително по-добри риболовни техники и по-висока избирателност на риболовните уреди, които водят до намаляване на въздействието от риболовните дейности върху околната среда или спомагат за по-устойчиво използване на

морските биологични ресурси и намаляване на нежелания улов.

ПМДР ще обхване и мерки за намаляване на въздействието на риболова във вътрешни водоеми върху околната среда.

Мерките по специфичната цел за **опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми** целят да подкрепят опазване и развитие на водната флора и фауна чрез управлението, възстановяването и мониторинга на обекти по „Натура 2000“, които са засегнати от риболовни дейности, и рехабилитацията на водите във вътрешни водоеми в съответствие с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, включително на територии за размножаване и пътища на миграция за мигриращите видове и ако е целесъобразно — с участието на рибарите във вътрешни водоеми.

Ще се използват възможностите на ЕФМДР за окончателното преустановяване на риболовните дейности, само когато това е постигнато чрез скрапирането на риболовни кораби, както и чрез модифициране на корабите за извършване на дейности, различни от търговския риболов.

Основен принос към специфичната цел за **подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на рибарството** ще имат подкрепата на инвестиции, допринасящи за диверсифицирането на доходите на рибарите чрез развиването на допълващи дейности, включително инвестиции на борда на корабите, риболовен туризъм, екологични услуги, свързани с рибарството и образователни дейности в областта на рибарството.

За да се увеличава привлекателността на сектора могат да бъдат насърчавани действия, даващи възможност за придобиване на нови умения, улесняващи диверсификацията и създаването на работни места, особено в райони, зависещи от риболова, както и действия, свързани със здравето, безопасността и хигиената.

Програмата ще подпомага инвестиции на борда на корабите или в индивидуално оборудване с цел подобряване на хигиената, здравето, безопасността и условията на труд на рибарите или в индивидуално оборудване, при условие че тези инвестиции надхвърлят изискванията съгласно правото на Съюза или националното право.

Помощта по мярката за добавяне на стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов ще се предоставя за добавяне на стойност към улова, възможности за директни продажби на собствения улов, по-добра енергийна ефективност, оползотворяване на отпадъците, подобряване условията на труд.

Подпомагането на инвестиции за **подобряване на инфраструктурата в рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки** ще позволи укрепването на пазарната позиция и конкурентоспособността особено на рибари, занимаващи се с дребномащабен риболов. Модернизирането на пристанищата и лодкостоянките за целите на първа продажба, сортирането, заготовката, складирането на продукцията не само ще добави стойност към уловите, но и ще повиши силата на риболовците при търговските преговори с по-големите икономически оператори в търговията на едро. Подобряването на рибарската инфраструктура е ключово за ефективното функциониране на организации на производителите в рибарството за осъществяването на общи дейности по складирането и маркетинга на риба и рибни продукти.

Приоритет 2: Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризирани се с ефективно използване на ресурсите

ПМДР въз основа на анализа на икономическата жизнеспособност и устойчивост на околната среда в сектора, както и степента, до която ЕФМДР може да бъде използван, има за задача да

премахне пречките, спъващи бъдещото развитие на аквакултурите. Важно е обществената подкрепа за сектора да допринася за инвестиции, които са финансово и икономически жизнеспособни.

Основна цел в рамките на този приоритет е **подпомагане за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания в аквакултурата**. В тази връзка се предвижда подкрепа за развиване на технически иновации или знания в областта на аквакултурите, които водят до понижаване на въздействието върху околната среда, насърчаване на по-устойчиво използване на ресурсите, подобряване на хуманното отношение към животните, улесняване на нови, устойчиви производствени методи; разработване или въвеждане на пазара на нови или значително подобрени продукти, нови видове аквакултури с добър пазарен потенциал, нови или подобрени процеси и системи за управление и организация.

Помощта за постигане на специфичната цел за **подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурите, включително подобряване на безопасността и условията на труд, по-специално на МСП**, е насочена основно към модернизиране на стопанствата и за добавяне на стойност, за разнообразяване на дейността им и за насърчаване на предоставяните от тях екологични услуги.

Дейностите по създаване и модернизиране на стопанствата ще отговорят на разнообразните нужди на стопанствата за аквакултура. Подпомагането ще обхваща инвестиционни дейности, свързани с подобряване на производствената ефективност – включително чрез добавянето на стойност на продукцията, ресурсната, в т.ч. енергийна ефективност и оползотворяването на отпадъци, подобряване условията на труд в стопанствата, опазване на общественото здраве и здравето на животните и хуманното отношение към тях, благоустрояването на прилежащите терени.

Програмата ще осигури възможност за нови форми на доход и добавена стойност в аквакултурите чрез добавяне на стойност към продуктите на аквакултурите, като се подпомагат предприятията за аквакултури да извършват преработване, предлагане на пазара и пряка продажба на собствената си продукция; диверсификация на дохода на предприятията за аквакултури чрез развиването на допълнителни дейности, различни от аквакултурите.

Ще се подпомагат и инвестиции, необходими на стопанствата, за да преминат към екологосъобразни производства, както и инвестиции за насърчаване на **развитието на биологични или ефективни от гледна точка на потреблението на енергия аквакултури**. Предвижда се и възможност за увеличаване потенциала на обектите за производство на аквакултури чрез подобряване и разработване на помощни съоръжения и инфраструктури.

Подкрепените екологични услуги от стопанствата следва да обогатят с биологична продукция асортимента на предлаганите риба и рибни продукти, както и да се компенсират тези стопанства за аквакултура, които поради естеството на ползваната от тях екстензивна или полуинтензивна технология за производство предоставят екосистемни услуги, включително свързани с опазването на видовото биоразнообразие. Инициативи, насочени към насърчаване на устойчиви в екологично отношение аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, също могат да бъдат подкрепени.

Прилагането на аквакултурни методи, съвместими със специфичните нужди на околната среда и обект на специфични изисквания за управление в зоните по Натура също могат да бъдат подкрепени.

Приоритет 3: Насърчаване на изпълнението на ОПОР

Интервенциите по специфичните цели на този приоритет следва да осигурят **подобряване и предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането и управлението на**

данни, на ефективна система на контрол, проверка и правоприлагане и ще позволят спазването в България на минимални стандарти при провеждането на мониторинга и контрола за целите на ОПОР. Чрез интервенциите ще се подкрепи необходимия **институционален капацитет и ефективността на публичната администрация** за извършването на заложените мониторинг и контрол съгласно разпоредбите на Глава 6 от Регламента за ЕФМДР. Така ще се отговори на идентифицираните нужди при SWOT анализа от подсигуриране на модерна материално-техническа база за изследванията, контрола и събирането на данни в областта на риболова, аквакултурата и хранителната верига, подобряване на софтуерните продукти на различните бази данни и обвързването им с възможност за комбинирано представяне на разрези от различни информационни масиви.

Приоритет 4: Повишаване на заетостта и териториалното сближаване

Интервенциите за развитие на рибарските райони ще позволят фокусирането на допълнителни ресурси в районите на България, в които рибарството и аквакултурите имат дял в местната икономика, генерират заетост или потенциал за развитието на специфичен туризъм. Тези райони в България в преобладаващата си част са с влошена социално-икономически характеристики. Мерките ще насърчат **икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и подпомагане пригодността за заетост и трудовата мобилност, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика.**

Воденото от общността местно развитие (ВОМР), прилагано от Местните инициативни рибарски групи (МИРГ), ще се основава на база разбирането, че стратегиите за местно развитие са по-ефективни и ефикасни, ако се изготвят и прилагат на местно ниво от местните участници (подход „отдолу-нагоре“).

МИРГ могат да зложат разнообразни мерки или комбинации от мерки в своите местни стратегии, с които да подпомагат местното развитие и насърчаване към общи дейности на местните общности. Предвижда се също така чрез тях да бъдат дефинирани и реализирани мерки по плановете за Натура 2000 в крайбрежните райони.

Предвидените дейности в изпълнение на този приоритет пряко ще допринесат за приобщаващ растеж, но и непряко за интелигентен растеж и зелен и син растеж особено предвид заложеното участие на МИРГ в мрежи за партньорства за обмен на информация и добри практики, както и участието им в партньорства с научно-развойни звена и организации на производители.

Приоритет 5: Насърчаване на предлагането на пазара и преработването

Ще се поощри и подпомогне създаването на организации на производителите, на асоциации от организации на производители или на междубраншови организации в секторите рибарство и аквакултура, които, след като бъдат създадени, ще бъдат в състояние да се възползват от подкрепа по ПМДР, което да им даде възможност по-добре да управляват дейността си и по-добре да продават своята продукция от една страна и да насърчават отговорната консумация и по-добра информираност за продуктите – от друга страна. В тази връзка е въведен нов инструмент – План за производство и предлагане на пазара. По подобен начин би могла да се установи синергия и с други съществени компоненти на новата ООП като пазарни стандарти и сертифициране на продукти на устойчивия риболов и устойчивите аквакултури, както и на екологосъобразни методи на преработване, представянето и опаковането на продукти, подкрепящи участниците по ценовата верига, които да засилят добавената стойност на риболовните продукти и тази на аквакултурите на ЕС.

Програмата акцентира върху предоставянето на инвестиции за **преработване на продуктите от риболов и аквакултури** като предоставените инвестиции следва да допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната

среда.

Приоритет 6. Насърчаване на изпълнението на интегрираната морска политика (ИМП)

Програмата ще подкрепи разработване и внедряване на технически инструменти за интегрирано морско наблюдение, по-специално за подпомагане на прилагането, експлоатацията и поддържането на CISE (общата среда за обмен на информация).

Опазване на биологичното разнообразие на морската среда и на морските защитени територии, като обектите по „Натура 2000“, в съответствие със задълженията, установени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО; повишаване на знанията за състоянието на морската среда с оглед утвърждаване на програмите за мониторинг и програмите от мерки, предвидени в Директива 2008/56/ЕО, в съответствие със задълженията, установени в посочената директива.

Списък на подкрепените мерки по приоритети:

Приоритет 1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите

Мярка 1.1. Диверсификация и нови форми на доход

По тази мярка ще се подпомагат инвестиции, допринасящи за диверсифицирането на доходите на рибарите чрез развиването на допълващи дейности, включително инвестиции на борда на корабите, риболовен туризъм, ресторанти, екологични услуги, свързани с рибарството и образователни дейности в областта на рибарството.

Мярка 1.2. Здраве и безопасност

По тази мярка ще се подпомагат инвестиции на борда или в индивидуално оборудване, при условие че посочените инвестиции надхвърлят изискванията съгласно правото на Съюза или националното право

Мярка 1.3. Окончателно преустановяване на риболовните дейности

По тази мярка ще се подпомагат за мерки за окончателното преустановяване на риболовните дейности, само когато това е постигнато чрез скрапирането на риболовни кораби

Мярка 1.4. Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете

По тази мярка ще се подпомагат инвестиции :

- в оборудване за подобряване на избирателността на риболовните уреди от гледна точка на размер или видове;
- на борда на кораба или в оборудване, което осигурява прекратяването на изхвърлянето чрез избягване и намаляване на нежелания улов на запаси с търговско значение или което е свързано с нежелания улов, който трябва да бъде разтоварен на сушата в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
- в оборудване за ограничаване и, когато е възможно, премахване на физическото и биологичното въздействие на риболова върху съответната екосистема или морското дъно;
- в оборудване за защита на риболовните уреди и улова от бозайници и птици, защитени с Директива 92/43/ЕИО или с Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Мярка 1.5. Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси

По тази мярка ще се подпомага разработването или въвеждането на нови технически или организационни знания, водещи до намаляване на въздействието от риболовните дейности върху околната среда, включително по-добри риболовни техники и по-висока избирателност на риболовните уреди, или постигането на по-устойчиво използване на морските биологични ресурси и съвместно съществуване със защитените хищници.

Мярка 1.6. Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности

По тази мярка ще се подпомага:

- събиране на отпадъци в морето от рибарите;
- изграждане, монтаж или осъвременяване на стационарни или преносими съоръжения, целящи опазването и развитието на морската флора и фауна;
- принос за по-доброто управление или съхранение на морските биологични ресурси;
- подготовка, включително проучвания, изготвяне, мониторинг и актуализиране на планове за опазване и управление на дейностите, свързани с риболова, по отношение на обекти по „Натура 2000“ и специални защитени територии, посочени в Директива 2008/56/ЕО и свързани с други специални местообитания;
- управление, възстановяване и мониторинг на обекти по „Натура 2000“;
- управление, възстановяване и мониторинг на морските защитени територии;
- повишаване на осведомеността по въпросите на околната среда с участието на рибарите по отношение на опазването и възстановяването на морското биологично разнообразие;
- компенсационни схеми за вреди по улова, причинени от бозайници и птици, защитени с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО;
- участие в други действия, насочени към поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги.

Мярка 1.7. Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов

По тази мярка ще се подпомагат:

- инвестиции, които добавят стойност към продуктите от риболов, по-специално като позволяват на рибарите да извършват преработване, предлагане на пазара и пряка продажба на собствения си улов;
- иновативни инвестиции на борда на корабите, които водят до повишаване на качеството на продуктите от риболов.

Мярка 1.8. Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки

Тази мярка ще подпомага инвестиции за подобряване на инфраструктурата в рибарските пристанища, рибните борси, кейовете за разтоварване и покритите лодкостоянки, включително инвестиции в съоръжения за събиране на отпадъци и на морски отпадъци. Подпомагането по тази мярка не покрива изграждането на нови пристанища, нови кейове за разтоварване или нови рибни борси."

Мярка 1.9. Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми

Тази мярка ще подпомага инвестиции в следните случаи:

- на борда на корабите или в индивидуално оборудване при спазване на условията, определени в същия член;
- в оборудване и видове операции, както е посочено в членове 38 и 39 на ЕФМДР и при спазване на условията, определени в същите членове;
- в повишаване на стойността или качеството на уловената риба, както е посочено в член 42 на ЕФМДР и при спазване на условията, определени в същия член;
- в рибарски пристанища, покрити лодкостоянки и кейове за разтоварване, както е посочено в член 43 на ЕФМДР и при спазване на условията, определени в същия член.
- диверсификацията на риболовните дейности във вътрешни водоеми към допълнителни дейности, при спазване на условията, предвидени в член 30 на ЕФМДР;
- управлението, възстановяването и мониторинга на обекти по „Натура 2000“, които са засегнати от риболовни дейности, и рехабилитацията на водите във вътрешни водоеми в съответствие с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, включително на територии за размножаване и пътища на миграция за мигриращите видове, без да се засягат разпоредбите на член 40, параграф 1, буква д) от настоящия регламент и ако е целесъобразно — с участието на рибарите във вътрешни водоеми;
- изграждането, осъвременяването или монтажа на стационарни или преносими съоръжения, целящи опазването и развитието на водната флора и фауна, включително тяхната подготовка, мониторинг и оценка с научен характер.

Приоритет 2: Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите

Мярка 2.1. Иновации

Мярката ще подпомага операции, които имат за цел:

- да се развият техническите, научните или организационните знания в стопанствата за аквакултури, с които по-специално се понижава въздействието върху околната среда, намалява се зависимостта от рибно брашно и масло, насърчава се устойчивото използване на ресурсите в аквакултурите, подобрява се хуманното отношение към животните или се улеснява прилагането на нови, устойчиви производствени методи;
- да се разработят или въведат на пазара нови видове аквакултури с добър пазарен потенциал, нови или значително подобрени продукти, процеси или управленски и организационни системи;
- да се проучи техническата и икономическата осъществимост на иновативните продукти и процеси.

Мярка 2.2. Продуктивни инвестиции в аквакултура

Мярката ще подпомага:

- продуктивните инвестиции в аквакултурите;
- диверсификацията на продукцията на аквакултурите и отглежданите видове;
- осъвременяването на обектите за аквакултури, включително подобряването на условията на труд и безопасност за работещите в сектора;
- подобряването и осъвременяването, свързани със здравето на животните и хуманното

отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници;

- инвестициите в повишаване на качеството или добавената стойност на продуктите от аквакултури;
- възстановяването на съществуващите изкуствени водоеми или лагуни, използвани за аквакултури, чрез премахване на утайките или инвестиции, насочени към предотвратяване на отлагането на утайки;
- диверсификацията на доходите на предприятията за аквакултури чрез развиване на допълнителни дейности;
- инвестиции, намаляващи отрицателното въздействие или повишаващи положителното въздействие върху околната среда, както и подобряването на ефективното използване на ресурсите;
- инвестиции, водещи до значително намаляване на въздействието на предприятията за аквакултури върху потреблението и качеството на водата;
- насърчаването на затворени системи за аквакултури, в които продуктите от аквакултури се отглеждат в затворени рециркуляционни системи;
- инвестиции в повишаването на енергийната ефективност и насърчаването на преминаването на предприятията за аквакултури към възобновяеми източници на енергия.

Мярка 2.2. Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури

Мярката ще помага създаването на предприятия за устойчиви аквакултури от нови производители на аквакултури.

Мярка 2.3. Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури

Мярката ще подпомага преминаването от традиционните производствени методи в областта на аквакултурите към биологични аквакултури

Мярка 2.4. Аквакултури, осигуряващи екологични услуги

Мярката ще подпомага:

- аквакултурни методи, съвместими със специфичните нужди на околната среда и обект на специфични изисквания за управление, произтичащи от определените по Natura 2000 зони;
- разходи, пряко свързани с участие в ex-situ опазване и възпроизводство на водни животни, в рамките на програми за опазване и възстановяване на биоразнообразието, разработени от публични органи, или под техен контрол;
- аквакултурни дейности, включващи опазването и подобряването на околната среда, биоразнообразието и управлението на ландшафта и традиционните характеристики на зоните за аквакултура.

Приоритет 3: Насърчаване на изпълнението на ОПОР

Мярка 3.1. Контрол и изпълнение

Списък на избраните видове дейности по тази мярка е даден в т.12.4 на ПМДР

Мярка 3.2. Събиране на данни

Списък на дейностите по събиране на данни, които България ще извършва, е даден в т.13.1 на ПМДР.

Приоритет 4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване

Мярка 4.1. Подпомагане за стратегиите за водено от общностите местно развитие (ВОМР)

По тази мярка ще се финансира подготвително подпомагане за местните стратегиите за ВОМР, дейности за сътрудничество и текущи разходи и популяризиране.

Мярка 4.2. Изпълнение на стратегиите за ВОМР:

По тази мярка могат да се подпомага изпълнението на дейности, свързани с:

- добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури;
- подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури;
- подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата;
- насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство;
- засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности.

Приоритет 5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването

Мярка 5.1. Планове за производство и предлагане на пазара

Ще се подпомага подготовката и изпълнението на планове за производство и предлагане на пазара изготвени от организациите на производителите.

Мярка 5.2. Помощ за съхранение

По мярката ще се предоставя помощ за компенсиране на организации на производители и асоциации на организации на производители за съхранение на продукти от риболова при спазване на изискванията на чл. 67 от Регламент 508/2014 г.

Мярка 5.3. Предлагане на пазара

По тази мярка ще се подпомага:

- създаване на организации на производители, на асоциации от организации на производители или на междубраншови организации;
- търсене на нови пазари и подобряване на условията за пускане на пазара на продукти от риболов и аквакултури;
- повишаване на качеството и добавената стойност чрез улесняване на:
 - i) прякото предлагане на пазара на продукти от риболов от страна на дребномащабни крайбрежни рибари или на рибари, които ловят от брега;
 - ii) представянето и опаковането на продукти;

- спомагане за проследяемостта на продуктите от риболов или аквакултури-

Мярка 5.4. Преработване на продуктите от риболов и аквакултури

Тази мярка ще подпомага инвестиции в преработването на продукти от риболов и аквакултури, когато тези инвестиции:

- допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната среда, включително третирането на отпадъци;
- подобряват безопасността, хигиената, здравето и условията на труд;
- подпомагат преработването на улов на риба от видове с търговско значение, който не може да бъде предназначен за консумация от човека;
- са свързани с преработването на странични продукти, които се получават в резултат на основни дейности от преработването;
- са свързани с преработването на продукти на биологичните аквакултури съгласно членове 6 и 7 от Регламент (ЕО) № 834/2007;
- водят до нови или подобрени продукти, нови или подобрени процеси или нови или подобрени управленски и организационни системи."

Приоритет 6. Насърчаване на изпълнението на ИМП

По този приоритет ще се подпомагат операции, които допринасят за постигане на целите на интегрираното морско наблюдение, и по-специално на тези на CISE;

- опазват морската среда, по-специално на биологичното . разнообразие и на морските защитени територии, като обектите по „Натура 2000“, в съответствие със задълженията, установени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО;
- повишават знанията за състоянието на морската среда с оглед утвърждаване на програмите за мониторинг и програмите от мерки, предвидени в Директива 2008/56/ЕО, в съответствие със задълженията, установени в посочената директива.

Техническа помощ по инициатива на държавите-членки:

Дейностите, които ще се подкрепят по тази мярка са описани в т. 4.8.1

3.2. Специфични цели и показатели за резултатите

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на Съюза	Наименование на приоритета на Съюза <3.2 type="S" input="S">		
Специфична цел	Наименование на специфичната цел <3.2 type="S" input="S">		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица Automatically filled in following the selection of the result indicator]

подкрепата от ЕФМДР [select from a drop-down list, pre-defined by the COM] or [programme specific result indicator]	<3.2 type="S" input="S">	<3.2 type="N" input="M">	<3.2 type="S" input="G">

3.3. Приложими мерки и показатели за изпълнението

Таблицата по-долу се повтаря за всяка избрана преди това специфична цел във връзка със съответния приоритет на Съюза.

Приоритет на Съюза	Наименование на приоритета на Съюза <3.3 type="S" input="G"> [filled in automatically by SFC2014 following the selection done in section 3.2.]					
Специфична цел	Наименование на специфичната цел <3.3 type="S" input="G"> [filled in automatically by SFC2014 following the selection done in section 3.2.]					
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от ЕФМДР [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]		Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос [Automatically filled in following the selection of the specific objective]
	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него [select from a pre-defined list]	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [Automatically filled in following the selection of the output indicator]		

<code><3.3 type="S" input="S"></code>	<code><3.3 type="B" input="S"></code>	<code><3.3 type="S" input="S"></code>	<code><3.3 type="N" input="M"></code>	<code><3.3 type="S" input="G"></code>	<code><3.3 type="S" maxlength="1000" input="M"></code>	<code><3.3 type="S" input="G"></code>
<code><3.3 type="S" input="S"></code>	<code><3.3 type="B" input="S"></code>	<code><3.3 type="S" input="S"></code>	<code><3.3 type="N" input="M">]</code>	<code><3.3 type="S" input="G"></code>		<code><3.3 type="S" input="G"></code>
....

3.4. Описание на взаимното допълване на програмата с други ЕСИ фондове

3.4.1. ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ И ДОГОВОРЕНОСТИ ЗА КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ЕСИ ФОНДОВЕ И ДРУГИ СВЪРЗАНИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАВНИЩЕТО НА СЪЮЗА И НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

<3.4.1 type="S" maxlength="14000" input="M">

При реализирането на ПМДР ще се постигне допълняемост с оперативните програми за периода 2014-2020, както следва:

По отношение на насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила се реализира допълняемост с ОП РЧР, в рамките на която ще се предоставя подкрепа за безработни или заети извън сектора лица за стартиране на собствен бизнес в сектора на рибарството. Заети в сектора на рибарството и аквакултурите физически лица ще могат да получат подкрепа от ОП РЧР за стартиране на собствена стопанска дейност в други сектори. Допълнително ОП РЧР би могла да финансира подкрепящи мерки, в т.ч., разходи за субсидирана заетост, свързани със стимулирането на работодатели да наемат хора в предприятия от сектора на рибарството и аквакултурите при условията на Регламент (ЕО) № 875/2007 от 24.07.2007 г., ОВ L 193/6 от 25.7.2007 г., както и при условие, че: (1) съответното предприятие не е получило помощ по ЕФМДР за същите дейности и разходи, и (2) интензитетът на помощта няма да бъде превишен. Мерки за насърчаване на мобилността на работната сила, заета в сектор на рибарството и аквакултурите също могат да бъдат подкрепяни от ОП РЧР.

По отношение на опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите се реализира допълняемост с финансиране по ОПОС с оглед изпълнение на мерки от Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000 (РАФ).

Приоритетна ос 1 на ОПОС, касаеща опазване на водните ресурси, се допълва от следните мерки на ПМДР, които предоставят подкрепа за дейности, свързани с ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и вътрешните водоеми и запазване качеството на водата, напускащо водоемите при отглеждане на аквакултура: Окончателно преустановяване на риболовните дейности; Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете; Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси; Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов; Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми и Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури. Дейностите по мярка Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности също допринасят за опазване на водните ресурси.

Приоритна ос 2 „Отпадъци” на ОПОС е подкрепена от дейности по мярка за преработка на продуктите от риболов и аквакултура на ПМДР що се отнася до третирането на отпадъци в преработвателните предприятия. В допълнение, за да се осигури по-успешно оползотворяване на недостатъчно използваните части от улова, ПМДР ще подпомага инвестиции в рибарски пристанища

Приоритетна ос 3. на ОПОС – НАТУРА 2000 и биоразнообразие, касаеща защитени

територии и биологичното разнообразие се подкрепя от мерките на ПМДР, които имат за цел внедряване на по-добри и нови риболовни техники и уреди и оборудване с цел намаляване въздействието от риболовните дейности върху околната среда, както и управление, възстановяване и наблюдение на морските защитени територии, дейности, насочени към поддържане и подобряване на биологичното разнообразие, свързано с търговски ценни видове; както и възстановяване на специфични морски и крайбрежни местообитания в подкрепа на устойчивите рибни запаси, включително информираност на рибарите по въпросите на околната среда по отношение на опазването и възстановяването на морското биоразнообразие. В сектора на аквакултурата ще бъдат подкрепяни инвестиции на предприятия, намаляващи отрицателното въздействие или повишаващи положителното въздействие върху околната среда, както и подобряването на ефективното използване на ресурсите, а тези чиито стопанства попадат в защитени зони по НАТУРА 2000 ще получат финансиране за въвеждане на аквакултурни методи, съвместими със специфичните нужди на околната среда и изисквания за управление, произтичащи от определените на Натура 2000 зони;

Относно повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурата (за ЕФМДР) се реализира допълняемост при реализиране на политика за развитие на селските райони с финансиране от ЕЗФРСР, доколкото проектите и кандидатите могат да попадат в селски райони, потенциалните МИРГ също попадат в селски райони.

Допълняемост с ОПИК е налична по отношение на повишаване на конкурентоспособността на бизнеса чрез добавяне на стойност и качеството на продукцията, модернизация на предприятията, както и за подобряване на безопасността, хигиената и условията на труд в сектор рибарство и аквакултура и свързаната с тях преработка. Двете програми ще се допълват и по отношение на мерките в подкрепа на синия растеж, като в ПМДР акцент се поставя на диверсификацията и новите форми на доход за рибарите, като допълващи рибарството дейности, а по ОПИК ще са възможни проекти в сферата на морски минерални и други ресурси, синя енергия, популяризиране на устойчив морски, крайбрежен и круизен туризъм, клъстери и други.

Мерките за енергийна ефективност и насърчаване на нисковъглеродни стратегии по приоритети 1.1. и 1.6 на ОПРР в 67 приоритетни населени места се допълват от мерките за въвеждане на нисковъглеродни технологии и решения и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите, включително риболовни кораби, пристанища, стопанства за аквакултури и преработка на продукти от рибарство и аквакултури. Същите дейности ще бъдат подкрепяни в предприятията - земеделски производители и преработватели на земеделска продукция по ПРСР, а предприятията от всички останали сектори ще получат широка подкрепа за въвеждане на енергийна ефективност и насърчаване на нисковъглеродни решения по ОПИК.

ОП НОИР би могла да допълни мерките по Програмата за морско дело и рибарство чрез планираните операции за оптимизация на системата за обучение в сферите на морското дело, рибарството и аквакултурите. Разработването на стратегическата нормативна рамка за Системата за учене през целия живот; изграждането на Националната система за валидиране на неформалното и самостоятелното учене ще обхванат и специалностите/професиите, свързани с рибарството, аквакултурите и морския сектор. В допълнение инвестициите в научни изследвания и иновации в областта на рибарството и аквакултурите чрез мерки 1. Иновации в рибарството и 8. Иновации в аквакултурата допълват инвестициите за създаване и развитие на научна инфраструктура чрез инвестиционен приоритет 1 по приоритетна ос 1 по ОПНОИР, по който се предвиждат дейности за създаване на научни центрове и модернизиране на научната инфраструктура.

- *обяснение как съгласуваността и допълняемостта ще се използват, за да се осигури ефективност, включително чрез съчетаване на помощта от различни инструменти за подпомагане на отделни операции;*

В контекста на Стратегията „Европа 2020“ за насърчаване хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Европейския съюз, следва да се постигне интегриран подход, като помощта на ЕСИФ се съгласува с други подходящи финансови инструменти на Съюза, както и с национално финансиране. Взаимното допълване и взаимодействието на средствата от фондовете с инструменти, насочени към сектори рибарство и аквакултура, ще засили ефекта от използването им. Налична е възможност за използване на инструменти на ЕИБ и ЕБРД за подпомагане на пристанищна инфраструктура. Допълняемост се осигурява и посредством общностната програма Хоризонт 2020, която е фокусирана върху научно-технологични и развойни проекти в различни тематични области. Допълняемост ще търси спрямо инструментите на пряко управляваната от Европейската комисия Интегрирана морска политика и Програмата за действия в областта на околната среда и климата — LIFE.

- *Описание за всеки от съответните източници на финансиране ((ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР), като се посочат отговорните органи за координация и се очертае структурата или реда (напр. комисии, съгласувателни процедури), които се използват за тази цел.*

На национално ниво в рамките на Споразумението за партньорство и в процеса на програмиране на инструментите за подкрепа от фондовете на ЕС е разписан цялостния механизъм за осигуряване на координация и допълняемост от различните финансови източници. ПМДР 2014-2020“ е монофондова програма, съфинансирана от Европейския фонд за морско дело и рибарство и националния бюджет.

Разграничаване с други програми по ОСР:

Оперативна програма Околна среда (ОПОС):

ОПОС 2014-2020 подкрепя реализирането на мерки включително чрез стратегиите на МИРГ от Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000 (РАФ), съгласно заложеното в нея разпределение. Разграничението по отношение на биологичното разнообразие се постига чрез подкрепа по ПМДР на ценните търговски видове риба и хидробионти.

Приоритна ос 1 на ОПОС, касаеща опазване на водните ресурси ще финансира основно рехабилитация или изграждане на ВиК инфраструктура, докато инвестициите в ПМДР целят ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и вътрешните водоеми и запазване качеството на водата, напускаща водоемите при отглеждане на аквакултура, както и опазването на водните ресурси чрез събиране на отпадъци в морето от рибарите, като отстраняване на изгубени риболовни уреди и морски отпадъци.

Оперативна програма Иновации и конкурентноспособност (ОПИК):

Демаркацията е определена инвестиционно и секторно - ПМДР фокусират подкрепа в инвестиции в сектора на рибарството, аквакултурата и свързаните преработвателни дейности, както и подкрепа за предприятия, осъществяващи основната си дейност в секторите на рибарство и аквакултура, както и на свързаните преработвателни дейности.

От своя страна ОПИК изключва от подкрепа инвестиции в описаните сектори, както и предприятия, осъществяващи дейност в тези сектори.

Оперативна програма Региони в растеж (ОПРР):

ПМДР фокусира подкрепа за рехабилитиране на пристанища, кейове; изграждане и

реновация на закрити лодкостоянки и благоустрояване на прилежащ терен.

ОПРР ще подкрепя дейности за благоустрояване на градска среда в 67 града центрове на растеж – зелени площи, паркове, пешеходни пространства, площади и др, както и в икономическите зони на тези градове изграждане на инфраструктура, пряко свързана с бизнес развитие.

Мерките за енергийна ефективност по ОПРР касаят жилищни и обществени сгради и градски транспорт, а тези по ПМДР пристанищна инфраструктура, предприятия от сектор на аквакултура и преработвателни предприятия, както и внедряване и използване на ВЕИ за задоволяване на собствените нужди от електроенергия с цел ефективно използване на ресурсите.

МИРГ могат да обхванат общини, на чиито територии функционират Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР). При прилагане на стратегиите за МИРГ се прилага гореописаната демаркация.

Оперативна програма Развитие на човешките ресурси (ОПРЧР):

Обученията по ключови компетенции и професионални умения, включително на работното място за заети от сектори рибарство, аквакултура и свързаната обработка и преработка ще се осъществява от ОПРЧР.

Обученията за безработни – професионални и такива за ключови компетенции, включително в сектори рибарство, аквакултура и свързаната обработка и преработка, се осъществява от ОПРЧР.

ПМДР не включва дейности по обучения, с изключение на обучения, като част от инвестиционен проект, за работа със специфично оборудване/технология.

Консултантски услуги за подпомагане на оператори или рибарски организации се прилагат от ПМДР, не се прилагат от ОПРЧР.

Улесняване на създаването на нови работни места чрез диверсификация извън риболова от заети лица в областта на рибарството и аквакултурите се предоставя от ПМДР.

Предоставяне на подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност от заети лица във всички останали сектори се финансира от ОПРЧР.

Помощ за рибари или собственици на риболовни кораби за колективни и индивидуални предпазни средства с цел подобряване условията на труд на рибарите на борда ще се финансират по ПМДР 2014-2020 г..

Предстои уточнение от страна на МТСП по отношение на финансирането на инвестиции в условията на труд във връзка със специфики в предприятията от областта на рибарството.

ПМДР предоставя подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност в областта на аквакултурите от безработни и заети лица.

Програма за развитие на селските райони (ПРСР):

Не се предвижда секторно и инвестиционно препокриване между ПМДР и ПРСР.

Оперативна програма Транспорт (ОПТ):

Не се предвижда инвестиционно препокриване с ОПТ.

Оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж (ОПНОИР):

ОПНОИР инвестира в създаване на научни центрове и подобряване на научната инфраструктура, а ПМДР в научни изследвания свързани със сектора.

ОПОИР предвижда: Подкрепа за провеждане на приложни научни изследвания - финансиране на самите изследвания, включително и разходите по вознаграждения на участниците. Финансирането на научни изследвания от ПМДР е приложимо само за проекти, свързани със сектор Рибно стопанство.

Всички мерки, свързани с провеждането на разпространение на научни знания; иновативни практики; придобиване на професионални умения; създаването на мрежи и др., които са свързани със сферите на рибарството и аквакултурите, ще се подпомагат от новата Програма за морско дело и рибарство.

Участието на научни организации във валидирането на резултати от изследвания върху влияние на риболовните дейности върху околната среда или върху по-устойчиво използване на морските биологични ресурси ще се съфинансира от ЕФМДР. На ниво проекти ще се следи за избягване на двойно финансиране на допустими целеви групи, бенефициенти, дейности, разходи и резултати.

3.4.2. Основния действия, планирани за постигането на намаление на административната тежест

<3.4.2 type="S" maxlength="7000" input="M">

През настоящия програмен период изпълнението на ОПРСР 2007-2013 се характеризира с редица трудности и забавяния, като причините са от комплексен характер. Голяма част от тях са типични и за ПРСР, и другите оперативни програми, като: липса на капацитет сред екипите на УО, МЗ и бенефициентите в началото на програмния период; липса на мотивация и текучество на служителите; нееднозначно прилагане на процедури; липса на унифицирани процедури и др.

Специфични за програмата източници на административни тежести могат да бъдат резюмирани както следва:

- сложна за прилагане нормативна и процедурна рамка на ниво програма;
- бавна промяна на нормативната рамка (Наредбите), регулираща изпълнението на програмата;
- административна тежест от общите правила и процедури, законодателна рамка, действаща в сектора - подготовката на проект изисква съгласуваност с много институции;
- липса на унифицирани и ясни указания за различните процеси/етапи от проектния цикъл;
- изискване на документи, които са налични в публични регистри;
- липса на яснота сред потенциалните бенефициенти за възможностите за безвъзмездно финансиране и стъпките за тяхното осъществяване;
- честа смяна на висшето ръководство на ИАРА.

Тези трудности са били отчетени от Комитета за наблюдение на програмата, както и от УО на програмата и са предприемани коригиращи действия с цел минимизирането им. Част от

тези действия включват:

- промени в нормативната база за стимулиране и облекчаване на кандидатите;
- опростяване на процедурите за предоставяне и отчитане на текущи разходи на МИРГ;
- включване на външни експерти оценители в оценителния процес;
- структуриране и функциониране на Гаранционен фонд.

Дефинираните източници на административна тежест и мерките за тяхното преодоляване са набелязани в Доклада от междинната оценка на програмата; протоколите от заседанията на Комитета за наблюдение, както и в годишните доклади за изпълнение на програмата. Планираните действия за намаляване на административната тежест ще се прилагат паралелно и надграждат дефинираните в Споразумението за партньорство хоризонтални и общи мерки за намаляване на административната тежест при прилагане на ЕСИФ в страната. Предложените мерки съобразяват идентифицираните фактори, налагащи административна тежест при прилагането на програмата през настоящия период и включват:

1) промяна на реда на предоставяне на безвъзмездна помощ – преминаване от Наредби към Насоки за кандидатстване, както в настоящия програмен период функционира помощта по СКФ. По този начин ще се осигури по-бързо и оптимално въвеждане на промени при необходимост в условията за кандидатстване и изискванията към бенефициентите при спазване на изискванията на приложимото законодателство декември 2014;

2) оптимизиране на процеса по електронизация на комуникацията в рамките на проектния цикъл – доизграждане на наличната информационна система, чрез включване на модули, които да позволяват управление на проектния цикъл в реално време и връзката с ИСУН и ИСАК –края на 2015;

3) осигуряване/проверка на документи, налични в публични регистри, по служебен път –края на 2014;

4) прилагане на изискването за предпроектни проучвания само съгласно изискванията на Регламента за проекти за навлизане в сектор аквакултури над 50 000 лева –средата на 2015;

5) изготвяне на ясни и максимално унифицирани указания за кандидатстване, изпълнение и отчетност на проекти –края на 2014;

6) въвеждане на процедура по администриране на едно гише с оглед улесняване на бенефициентите по мерки, свързани с развитие на устойчиви аквакултури и необходимостта от намаляване на административния натиск –края на 2015.

7) прилагане на опростени разходи - за подпомагането по мерки „Здраве и безопасност“ и „Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете“ се предвижда да се прилага подход на опростените разходи под формата на стандартна таблица на единичните разходи при улеснена процедура за кандидатстване и изпълнение на проектите. - края на 2014.

3.5. Информация относно макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни (когато е приложимо)

<3.5 type="S" maxlength="3500" input="M">

Очаква се ПМДР 2014-2020 г. да допринесе за изпълнението на цели от следните приоритетни области (ПО) на Дунавската стратегия:

ПО 6: Опазване на биологичното разнообразие, ландшафтите и качеството на въздуха и почвите

За изпълнението на целите от тази приоритетна област на Дунавската стратегия релевантни са мерките, включени в приоритетите 1, 2 и 4 на ПМДР 2014-2020 г. По-специално ще се адресира целта за предотвратяване влошаването в състоянието на всички видове и хабитати и постигане на забележим и измерим напредък при възстановяване на тяхната естествена среда според екологичната разпоредба на ЕС. За тяхното постигане и в съответствие с Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000, ПМДР предвижда подкрепа за прилагане на акваекологични мерки, инвестиции в рамките на НАТУРА 2000, когато нейните райони засягат риболовни и аквакултурни дейности, които оказват влияния върху местообитанията; изграждане на капацитет у заинтересованите страни за устойчиво управление на водни обекти и производство на аквакултури на територията на защитените зони от мрежата Натура 2000. Мерките, предвидени в ПМДР за опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите, са друг съществен принос към целите на тази приоритетна област на Дунавската стратегия. Предвижда се използването на МИРГ, които ще осигуряват подкрепа при подбора/изпълнението на проекти във връзка с НАТУРА 2000, при условие, че заложените дейности допринасят за опазването на зоните и подобряване на природозащитния им статус.

ПО 8: Подкрепа за конкурентоспособността на предприятията

ПМДР 2014-2020 г. ще допринесе за изпълнението на целите от тази приоритетна област на Дунавската стратегия, включително за усъвършенстване на технологичния трансфер и по-добро използване на технологиите като например: пречистване на води, изхвърляне на отпадъците, енергийна ефективност и т.н. чрез финансиране на мерки по приоритетите 1, 2 и 5 на Програмата. Предвидените дейности в ПМДР за подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на рибарството и аквакултурите, подкрепата за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания в аквакултурите, подпомагането на инвестиции в преработването на продукти от риболов и аквакултури, когато тези инвестиции допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната среда, включително третирането на отпадъци, са директен принос към Дунавската стратегия.

ПО 9: Инвестиране в хора и умения

В рамките на тази приоритетна област Дунавската стратеги подкрепя постигането на националните цели, основаващи се на целите на стратегията „Европа 2020”, които се отнасят по въпросите за интелигентен и устойчив растеж. Чрез мерки, предвидени в Приоритет 4 «Повишаване на заетостта и териториалното сближаване» на ПМДР 2014-2020 ще се съдейства за постигане на горните цели.

Успешното участие на България в Дунавската стратегия изисква непрекъсната координация на дейностите между различните ведомства и всички заинтересовани страни. Към настоящия момент са създадени Национален механизъм за координация на участието на България в

Стратегията на ЕС за Дунавския регион.

ПМДР 2014-2020 г. ще подкрепя планираните мерки, които следва да залегнат в Морската стратегия за постигане на добро състояние на Черно море (в процес на разработване и ще започне своето действие от края на 2015 г.).

4. ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО СПЕЦИФИЧНИТЕ МЕРКИ ПО ЕФМДР

- 4.1. ОПИСАНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА ЗОНИ ПО „НАТУРА 2000“ И ПРИНОСА НА ПРОГРАМАТА ЗА УСТАНОВЯВАНЕТО НА СЪГЛАСУВАНА МРЕЖА ОТ ЗОНИТЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА РИБНИТЕ ЗАПАСИ, ПРЕДВИДЕНИ В ЧЛЕН 8 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1380/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

<4.1 type="S" maxlength="3500" input="M">

- 4.2. Описание на плана за действие за развитието, конкурентоспособността и устойчивостта на дребномащабния крайбрежен риболов (в съответствие с член 18, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) № 508/2014)**

<4.2 type="S" maxlength="1500" input="M">

Към **11.07.2014** по данни на ИАРА, броят на корабите, които отговарят на определението за дребномащабен крайбрежен риболов, е 476 бр.

- 4.3. Описание на метода за изчисляване на опростените разходи в съответствие с член 67, параграф 1, букви б)—г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013**

<4.3 type="S" maxlength="3500" input="M">

За подпомагането по мерки „Здраве и безопасност“ и „Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете“ се предвижда да се прилага подход на опростените разходи под формата на стандартна таблица на единичните разходи. Особено подходящо е за дребномащабния риболов, където се очаква да има множество на брой проекти с малък размер на разходите. Възможностите за прилагане на опростени разходи ще се основава на предварителни оценки на методите за

изчисление, които ще бъдат валидни за всеки разход, попадащ в обхвата на избраната категория.

Подходът ще се базира на изготвяне на бази данни (списък) от референтни цени за типове оборудване, активи и разходи(единни ставки). По този начин ще се формират пределните стойности на допустимите разходи. Общият размер на допустимите разходи по всеки проект ще се получи като броят на заявените допустими материали/активи/оборудване се умножи по единичната им стойност в базата данни (списък). За изчисляване на стойността на подпомагането към размера на всеки разход, за който се кандидатства/общата допустима стойност на всеки проект, се прилага допустимият процент за размера на интензитета, като той ще се определя в зависимост от типа кандидат. Базите данни от референтните цени на оборудването ще се подготвят от УО по предоставени ценови листи от производителите на определеното оборудване и/или пазарни проучвания. Стойностите и цените в базите данни ще бъдат актуализирани в случай на необходимост преди започване прием на проекти и ще бъдат приложение към насоките за кандидатстване. При съставянето на базите данни и определянето на референтните цени ще се използва методика, която гарантира:

- разумност на разходите – те трябва да пазарни и реалистични;
- равнопоставеност – няма да се дава предимство на определен вид/марка/производител пред други. Ще се осигури равнопоставеност по отношение на бенефициентите;
- проверяемост – начина на изчисление ще бъде документално базиран и обоснован.

При използването на подхода за опростени разходи, в процеса на кандидатстването няма да се изискват документи, които да удостоверяват реалистичността на заложените в бюджета разходи, а същите ще се описват в бюджета/заявлението за подпомагане. Няма да се изисква прилагане на специални процедури за избор на доставчик/изпълнител, но след изпълнението на проекта, при подаване на заявка за плащане на безвъзмездната помощ, същата трябва да бъде придружена с разходооправдателни документи (фактура и платежно нареждане), от които да се удостовери, че разходите са действително платени. В допълнение, ще се изискват документи удостоверяващи, че всички активи/материали/оборудване са доставени. При констатиране, че са платени и/или доставени и/или извършени по-малко от одобрените количества, размерът на помощта ще се редуцира, като ще бъде изплатена сума, съответстваща само на количеството реално извършени, платени и доставени материали/активи/дейности. Прилагането на метода на опростените разходи ще гарантира, че направените и декларираните разходи са разумно обосновани и съблюдават пазарните стандарти, като същевременно това ще допринесе за намаляване на административната тежест за бенефициентите и органите на управление. Това ще улесни по-ефективното и правилно мобилизиране на средства за постигане целите на двете мерки.

4.4. Описание на метода за изчисляване на допълнителните разходи или пропуснатите ползи в съответствие с член 96 от Регламент (ЕС) № 508/2014

<4.4 type="S" maxlength="3500" input="M">

- 4.5. Описание на метода за изчисляване на компенсациите съгласно съответните критерии, определени за всяка от дейностите, извършвани в съответствие с член 40, параграф 1, членове 53, 54, 55 и 67 от Регламент (ЕС) № 508/2014**

<4.5 type="S" maxlength="3500" input="M">

- 4.6. При мерки за окончателно преустановяване на риболовните дейности съгласно член 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014 описанието включва целите и мерките, които да бъдат взети за намаляването на риболовния капацитет в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. Включва се и описание на метода за изчисляване на премията, която се отпуска съгласно членове 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014**

<4.6 type="S" maxlength="7000" input="M">

- 4.7. Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления и екологични инциденти (в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) № 508/2014)**

<4.7 type="S" maxlength="3500" input="M">

- 4.8. Описание на използването на техническа помощ (в съответствие с член 78 от Регламент (ЕС) № 508/2014)**

4.8.1. Техническа помощ по инициатива на държавата членка

<4.8.1 type="S" maxlength="3500" input="M">

Основната цел на мярката е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на програмата и ефективно усвояване на предвидените финансови средства.

Подкрепата по мярката ще бъде насочена към дейности, свързани с непрекъснато отчитане

на напредъка по управлението и изпълнението на ПМДР, извършването на различни видове проучвания, анализи, доклади, улесняващи изпълнението и оценяващи въздействието на предвидените мерки по ПМДР в светлината на ефикасното и ефективното усвояване на подкрепата по ЕФМДР.

Дейностите, които ще се подкрепят, включват:

- Подкрепа за предоставяне на техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПМДР;
- Мониторинг на изпълнението на ПМДР 2014- 2020 г. чрез събиране, агрегиране и обработка на данни;
- Проучвания и изследвания за целите на мониторинга и управлението на ПМДР 2014-2020 г.;
- Изпълнение на дейности по публичността на ПМДР 2014-2020 г., в т.ч. комуникационна стратегия;
- Изготвяне на оценки на ПМДР 2014-2020 г.;
- Финансиране на други външни услуги, необходими за управление на програмата;
- Дейности, свързани с организиране на заседанията и работата на Комитета по наблюдение и работните групи към него;
- Участие на УО в организирани от ЕК събития, работни срещи, работни групи или в двустранни събития и други международни и национални прояви.
- Допълнително финансово стимулиране на персонала, изпълняващ дейности пряко свързани с управлението, наблюдението, оценката и контрола на ПМДР 2014-2020 г.;
- Дейности, свързани с организирането и провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки и сключването на договорите за дейностите по линия на техническа помощ (в т.ч. за изготвяне на техническото задание);

4.8.2. Създаване на национални мрежи

<4.8.2 type="S" maxlength="7000" input="M">

Задачи на Националната мрежа на МИРГ

ПМДР 2014-2020 ще подкрепи създаването на Национална мрежа за местните инициативни рибарски групи (МИРГ), целящи изграждане на капацитет, обмен на добри практики и подпомагане на сътрудничеството между МИРГ на територията на страната с цел изготвяне и изпълнение на стратегии за водено от общностите местно развитие.

Националната мрежа на МИРГ е сформирана със Заповед 1054/02.10.2012 г. на изпълнителния директор на ИАРА. Националната мрежа включва МИРГ, както и всички заинтересовани страни, ангажирани във воденото от общностите местно развитие (ВОМР) в рибарските райони, включително местните действащи лица и бенефициенти.

Посредством Националната мрежа Управляващият орган ще подпомага МИРГ ефективно да

допринасят за устойчивото развитие на своите рибарски области. Сътрудничеството между УО и МИРГ изцяло ще се основава на принципа на партньорство, в основата на който е залегнал общият интерес да се подобри качеството на живот в избраните рибарски области и да се подпомогнат секторите на рибарството и аквакултурите в България.

Допустими дейности за финансиране:

- Анализ, осигуряване и разпространяване на информация за добри практики, опит и знания, приложими в Република България, по различни дейности/мерки, съдържащи се в ПМДР;
- Поддържане на взаимни връзки между МИРГ в Република България, както и връзки между български МИРГ и такива от другите страни-членки на ЕС (в т.ч. организиране на срещи и конференции между групите, както в Република България, така и между български МИРГ и такива в ЕС, за обмен на опит и практики) и стимулиране на създаването на съвместни проекти между групите на ниво междурегионално и международно сътрудничество.
- Изграждане на база данни, необходима за местните стратегии за развитие и за тяхното последващо наблюдение и контрол от ИАРА;
- Взаимодействие с ФАРНЕТ „Европейска Общностна мрежа на Местните инициативни рибарски групи”;
- Други дейности, определени от ИАРА и възникнали вследствие допълнителни нужди на потенциалните МИРГ в процеса на работа на МИРГ.

Бюджет на Националната мрежа на МИРГ

Предложеният бюджет за осъществяване на дейностите на националната мрежа за МИРГ е равностойността в лева на 400 хил. евро.

График за създаване на Националната мрежа за МИРГ.

Предвижда се стартирането на националната мрежа на МИРГ да бъде иницирано в процеса на одобряване на рибарските райони и местните инициативни рибарски групи през 2015 г.

5. СПЕЦИФИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИНТЕГРИРАНОТО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

5.1. Информация относно изпълнението на ВОМР (Водено от общностите местно развитие)

Информацията следва да се съсредоточава върху ролята на ВОМР в рамките на ОП по ЕФМДР и да бъде в съответствие с информацията, която се съдържа в споразумението за партньорство, като се избягва повторението на информация, вече включена в него.

5.1.1. Описание на стратегията за ВОМР (в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

<5.1.1 type="S" maxlength="21000" input="M">

ПМДР ще подпомогне устойчивото развитие на рибарските райони в съответствие с подхода за воденото от общностите местно развитие (ВОМР). Този подход ще бъде прилаган по приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ на ПМДР (2014-2020). По този приоритет ЕФМДР ще подкрепи постигане на специфичната цел за насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболов и аквакултури, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика.

Чрез прилагането на ВОМР се цели постигането на ефект от концентриране на подкрепата върху интервенциите, които имат най-голяма добавена стойност по отношение на преодоляването на икономическите и социалните проблеми и значителните различия в развитието на тези райони, като допринесе за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в ЕС.

Стратегията за ВОМР (стратегия за местно развитие) е механизмът, който представлява рамката за интегриран, многосекторен подход съобразен със спецификите и потенциалите за развитие на предварително избран рибарски район, отговарящ на набор от критерии за допустимост. Стратегията ще бъде разработена и прилагана чрез подхода „отдолу-нагоре“, така че местните общности да участват при формулиране, избор и одобрение на приоритети за интегрирано развитие на територията.

Местните инициативни рибарски групи (МИРГ), които се подкрепят от ПМДР, отразяват социално-икономическия състав и интерес на района чрез балансирано представителство на основните заинтересовани страни, включително частния сектор, публичния сектор и гражданското общество, а така също гарантират значително представителство на секторите на рибарството и/или аквакултурите. МИРГ вземат решения за приоритетите за развитие и проектите, които ще се изпълняват на дадената територия по стратегията за местно развитие, като на ниво вземане на решения нито публичният сектор, нито която и да било от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, представлява повече от 49 % от правата на глас.

Активното участие на всички заинтересовани страни на територията в процеса на подготовка на водената от общността стратегия за местно развитие и в процеса нейното изпълнение, гарантира, че ще бъдат разработени и подадени достатъчен брой проекти, което ще доведе до разкриване на нови работни места на територията. Ролята на МИРГ е да подпомагат максимално потенциалните кандидати при подготовката и подаването на заявленията и да изберат за финансиране най-добрите предложения, които ще доведат до най-големи ползи за съответния рибарски район.

През периода 2007-2013 г. България за пръв път използва средства от Европейския фонд за рибарство за целите на подпомагане на подхода ВОМР. По Приоритетна ос 4 – „Устойчиво развитие на рибарските области“ на Оперативната програма за развитие на сектор рибарство са създадени и оперират шест Местни инициативни рибарски групи. МИРГ обхващат териториите на 17 общини с площ от 7375 кв.км., население 211,8 хил. души и 237 населени

места. Четири от групите са разположени в района на Черноморското крайбрежие, една по поречието на река Дунав и една от групите е вътрешно-териториална.

В резултат на късното стартиране на прилагането на Местните стратегии за развитие (тяхното одобряване приключва през 2012) в периода 2012-2013 г. по стратегиите в УО са подадени общо 130 проектни предложения. По 73 проекта са сключени договори. Основните проблеми, с които се сблъска прилагането на подхода на ВОМР, бе липсата на достатъчен административен капацитет в УО (несъвършена нормативна база в началото, постоянни промени, които не кореспондират със стратегиите на групите и др.) и неразвит капацитет на МИРГ – организациите са нови, създадени в средата на програмния период и времето за изграждане на местен капацитет е недостатъчно.

Обхватът на реализиращите се проекти включва подобряване и благоустрояване на дребномащабна инфраструктура с цел развитие на туризма и подобряване средата на живот на територията на рибарските райони, популяризиране на природното и културно-историческо наследство на рибарските райони; провеждане на културни и образователни мероприятия (фестивали, изложби, обучения), повишаване капацитета на заетите в сектора, промоционални кампании за подобряване на престижа на продуктите от риболов и аквакултура, изграждане на места за спортен риболов, закупуване на плвателни съдове с цел популяризиране на ветроходния спорт, както и за целите на развитие на туризма и др.

Въз основа на наученото през периода 2007-2013 г. ще се предприемат мерки за гарантиране на избор на качествени местни стратегии за развитие, които отговарят на нуждите и потребностите на местните общности и през новия програмен период 2014 – 2020 г., като за финансиране на дейностите по него са предвидени 17% от средствата от ЕФМДР по Програмата за морско дело и рибарство.

Съдържание на водената от общността стратегия за местно развитие

Всяка стратегия за водено от общностите местно развитие трябва да съдържа следните елементи:

- определяне на района и населението, обхванати от стратегията; общини в обхвата на МИРГ; карта на района; организационна структура на МИРГ, механизъм на вземане на решения на МИРГ;
- анализ на нуждите и потенциала за развитие на района; екологични характеристики; силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите;
- описание на интегрирания и иновативен характер на стратегията и описание на целите, включително ясни и измерими цели за крайните продукти или резултатите;
- описание на процеса на участие на местните общности в разработването на стратегията;
- план за действие, в който се посочва как целите ще бъдат превърнати в действия;
- финансов план на стратегията;
- допълняемост и демаркация на стратегията и мерките с други програми, стратегии и политики, изпълнявани на територията на областта;
- описание на разпоредбите за управление и мониторинг на стратегията, доказващи капацитета на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията и описание на специфичните разпоредби за оценка;
- процедури по прилагане и актуализиране на местната стратегия за развитие;

- дейности за популяризиране и комуникационна стратегия.

Стратегиите могат да са съсредоточени върху рибарството или по-широки стратегии, насочени към диверсификация на районите за рибарство. Тематичният избор на интервенциите зависи от нуждите на района, предимно в социално-икономическата сфера, и трябва да е насочен към устойчиво развитие на съответния район като обхваща цялата територия на МИРГ и да отговаря на целите на ПМДР.

Съгласно Глава III, чл. 60 на Регламента на ЕФМДР 2014-2020 г. възможният тематичен фокус на стратегията за местно развитие се предвижда да бъде насочен към:

а) добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури

Риболовът е една от основните дейности за жителите на черноморските крайбрежни райони и на районите по поречието на река Дунав, както и по отношение на някои вътрешни области с висока концентрация на аквакултурни дейности.

Заложените мерки в стратегията за местно развитие следва да увеличават конкурентоспособното участие на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие на рибарските райони и да насърчават иновативни подходи за осигуряване на растеж и работни места, по-специално посредством добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури.

МИРГ могат да играят съществена роля по отношение на трансфера на знания и насърчаване на иновациите чрез:

- финансиране на иновативни инвестиционни проекти в рамките на стратегиите за местно развитие (проекти, които са свързани директно с въвеждане на нови технологии или малки пилотни проекти, които после могат да се мултиплицират);
- дребномащабни инвестиции в инфраструктура, които са предварителни условия за иновации и по-нататъшно развитие;
- финансиране на проекти, свързани с организиране на обучения и трансфер на знания за бенефициенти, изпълняващи проекти на дадената територия;
- участие на екипа на МИРГ в процеса на обмен на ноу-хау и в националната мрежа на МИРГ за трансфер на знания и умения в рибарските райони и популяризиране на тези знания на съответната територия.

б) подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури

В рамките на стратегията е целесъобразно да се зложат мерки за поддържане на заетостта в рибарския район и създаване на нови работни места посредством разнообразяване на дейностите или икономическо и социално реструктуриране на рибарския район с цел преодоляване на социално-икономическите трудности, настъпили в резултат на промени в сектор "Рибарство", включително предлагане на мерки от т.нар „син“ растеж и по-широките морски сектори

В обхвата на мерките в стратегията за местно развитие могат да се включат:

- диверсификация на първични производствени дейности (например нови риболовни техники и принадлежности) — т.е. диверсификация в рамките на риболовния сектор;
- диверсификация на дейности във веригата на генериране на стойност на рибата (при

дейности, които добавят стойност към рибни продукти: директни продажби, маркетинг...);

- по-широка диверсификация на рибарския район в сектори и дейности като туризъм, култура, услуги, морски сектор и т.н.
- валоризация на местни продукти, дребномащабна преработка и т.н.
- подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малки рибарски общности.

Инвестирането в човешкия капитал е решаващо за повишаването на конкурентоспособността и икономическите резултати на дейностите, свързани с рибарството и аквакултурите. Чрез МИРГ ЕФМДР подпомага ученето през целия живот и създаването на мрежи от контакти, насърчаващи разпространението на знания и услуги, които допринасят за подобряване на общите резултати и конкурентоспособност на операторите. МИРГ могат да проявят активност за идентифициране и анализиране на пропуските във вида обучение, което се предлага на дадена територия, а когато е необходимо, да предприемат мерки за отстраняване на тези пропуски.

в) подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата

МИРГ могат да играят активна роля при:

- насърчаването на по-устойчиви практики, които оптимизират използването на рибните ресурси и предлагат нови източници на приходи за рибарските райони.
- популяризирането и информиране на местните предприемачи и населението за подходящото поведение и ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към климатичните промени, опазването на околната среда и биоразнообразието и т.н.;
- сътрудничество между рибарските общности и научните организации и насърчаването на опазването на околната среда в района
- услуги по почистване и борба със замърсяването;
- защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селца с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство;
- изпълнение на мерки от Националната приоритетна рамка за действие по Natura 2000 (PAF), по-специално Планове за управление на защитените зони;
- обединяване на различните заинтересовани страни за решаване на някои от проблемите, свързани с изменението на климата и замърсяването, причинено от сухоземни и морски източници, разположени край бреговата ивица и в крайбрежни води, които подлагат на риск морските екосистеми и вътрешни водоеми и застрашават добива в тях.

г) насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство

Стратегиите за местно развитие могат да допринесат за повишаване на конкурентоспособността на рибарските райони чрез инвестиции за подобряване средата на живот, иновативни културни дейности, насърчаване на културното наследство, в т.ч.

морското културно наследство, социални услуги и др.

Прилагането на подобни мерки са възможности за диверсификация на рибарския район и тяхното използването дава потенциал за създаване на нови дейности и заетост, и възможности за укрепване на чувството за местна идентичност.

д) засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности

В рамките на тази тематична област се включват мерки за развитието на местен капацитет за управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности; придобиване на умения и улесняване подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие, както и за разработване на проекти по други мерки на ПМДР и други механизми за финансиране в сектор „Рибарство”, включително създаване на капацитет за изпълнение на проекти в период 2014 – 2020 г.

Допустими операции, свързани с ВОМР, както е определено в член 35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и членове 62 и 63 и на Регламента на ЕФМДР, са:

1. Подготвително подпомагане, което обхваща изграждането на капацитет, създаване на местни инициативно рибарски групи и изготвяне на стратегия за водено от общността местно развитие.
2. Подпомагане за изпълнението на стратегиите за водено от общностите местно развитие в тематичните области, посочени по-горе.
3. Текущи разходи, свързани с управлението на изпълнението на стратегията за местно развитие чрез МИРГ;

В резултат от прилагането на ВОМР се очаква създаване на над 150 работни места, запазване на 100 работни места и разкриването на 15 нови предприятия. *Please establish the link with the result indicators used in table 3.2 (specific objectives and result indicators).*

УО на ПМДР ще пристъпи към открита покана за предложения от потенциалните рибарски райони по прозрачен начин (чрез пресата, сайта на ИАРА, информационни кампании), включвайки представянето на критериите и процедурата за избор. ИАРА ще публикува покани за подаване на декларации за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство. Най-малко две покани за предложения ще бъдат направени за програмния период като последните избрани рибарски групи трябва да бъдат създадени не по-късно от края на 2015 г. УО ще изпрати първата покана за предложения за избор на рибарски групи след одобрението на ПМДР през 2014 г., а следващата покана за предложения - до средата на 2015 г.

Първият етап е заявяване на интерес за признаване на Рибарска Група.

УО ще пристъпи към открита покана за предложения от потенциалните рибарски райони по прозрачен начин (чрез пресата, сайта на ИАРА, информационни кампании), включвайки представянето на критериите и процедурата за избор. ИАРА ще публикува покани за подаване на декларации за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство. Най-малко две покани за предложения ще бъдат направени за програмния период като последните избрани рибарски групи трябва да бъдат създадени не по-късно от края на 2016 г.

Декларациите за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство и приложените към тях документи се разглеждат и оценяват от ИАРА. В рамките на 20 работни дни от подаване на декларацията за изразяване на интерес ИАРА, извършва

административна проверка, проверка за допустимост и проверка за съответствие с критериите за оценка на декларацията за изразяване на интерес за изграждане на публично-частно партньорство съгласно критерии, приети от Комитета за наблюдение на ПМДР.

Вторият етап е изграждане на капацитет.

Изграждането на капацитет е задължителна част от признаването на МИРГ, за което потенциалната МИРГ може да получи експертна помощ. Експертната помощ се реализира само след подаване и одобрение на декларацията за изразяване на интерес и стартирането на етапа на изграждането на капацитет.

Подпомагане на подготвителни дейности

Операцията предоставя възможности за изграждане на капацитет, създаване на местни инициативно рибарски групи и изготвяне на водени от общностите стратегии за местно развитие.

Предвижда се финансирането на подготвителните дейности в рамките на ВОМР да се осъществи чрез:

А) Финансиране на действия за изграждане на капацитет за местните общности, които не са прилагали стратегии за местно развитие през програмния период 2007—2013 г.

Б) Изграждане на капацитет с цел изготвяне и изпълнение на стратегия за местно развитие. Изпълнението на тази операция е в тясно сътрудничество с мерките по създаване и функциониране на Националната мрежа за МИРГ.

Допустими разходи

А) За финансиране на местни общности, които не са прилагали местни стратегии за развитие:

- учредяване на публично-частно партньорство;
- дейности, свързани с обучение на местни участници;
- проучвания на територията;
- дейности за популяризиране на местните инициативи.

Б) За финансиране на местни инициативни рибарски групи или общности, прилагали местни стратегии за развитие, както и за местни инициативни рибарски групи, които не са прилагали стратегия за местно развитие на територия, за която се кандидатства:

- обучения за местни участници;
- проучвания на територията (включително проучвания, подпомагащи проекти, които ще бъдат реализирани по реда на стратегията за местно развитие);
- разходи, свързани с разработването на стратегия за местно развитие, вкл. разходи за консултиране и разходи за консултиране на местната общност във връзка с подготовката на стратегията;
- административни разходи (оперативни разходи, разходи за възнаграждения и разходи за закупуване на офис техника, обзавеждане и оборудване).

За МИРГ, получаващи финансиране по ОПРСР 2007-2013 г., разходите са допустими при условие на недопускане на свръхкомпенсация и двойно финансиране на едни и същи разходи.

Помощта по т А и Б се реализира само след подаване и одобрение на декларацията за изразяване на интерес и стартирането на етапа на изграждането на капацитет.

Стартирането и приключването на етапа на изграждане на капацитет се обявяват от ИАРА на електронната страница на ПМДР като максималната продължителност на етапа на изграждане на капацитет е 6 месеца.

Бенефициентите, които кандидатстват по опирациите трябва да отговарят на следните критерии за допустимост:

- Да представят писмено споразумение за партньорство за създаване на МИРГ между общините, частния сектор и гражданските организации на целевата територия;
- Да поемат задължението да регистрират организация с нестопанска цел в обществена полза по Закона за юридически лица с нестопанска цел и да разработят стратегия за водено от общността местно развитие;
- Да докажат капацитет в областта на човешките ресурси и наличие на техническа обезпеченост за управление на процеса на създаването на МИРГ.

Продължителността на проекти, включващи дейности по т. А и т. Б не надвишава 12 месеца.

Продължителността на проекти, включващи дейности само по т. Б не надвишава 6 месеца.

5.1.2. Списък на критериите, приложени при подбора на районите за рибарство (в съответствие с член 18, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

<5.1.2 type="S" maxlength="7000" input="M">

Териториалното разположение на рибарските райони, които ще бъдат избрани за прилагане на подхода ВОМР, са разположени по крайбрежието на Черно море и река Дунав и във вътрешността на страната. Те следва да се отличават с висока концентрация на дейности, свързани с развитието на рибарството и аквакултурите.

Предложените **широки критерии** за избор на потенциалните рибарски райони за подкрепа на ВОМР включват:

- Рибарски райони, разположени в близост до крайбрежието на Черно море или река Дунав;
- Големина на водната площ за рибарски райони, разположени във вътрешността на страната;
- Степен на зависимост на местните жители от състоянието на сектори на рибарство и аквакултури, измерена чрез брой оператори, регистрирани по ЗРА на територията;
- Територията, покрита от групите, трябва да покрива най-малко 400 км², за да се осигури подходящ финансов, административен и технически капацитет и до 5 000 км² максимална площ, за да се обезпечи подходът “отдолу нагоре”;
- Населението на рибарските райони трябва да обхваща между 10 000 и 150 000 жители, което предлага достатъчна критична маса от гл.т. на човешките и икономически ресурси.

5.1.3. Списък на критериите за подбор на стратегии за водено от общностите местно развитие (в съответствие с член 18, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

<5.1.3 type="S" maxlength="7000" input="M">

Критерии за избор на стратегии за местно развитие

Стратегиите за воденото от общностите местно развитие се оценяват от комисия, назначена със заповед на Изпълнителния директор на Изпълнителната агенция за рибарство и аквакултури, по следните критерии:

- Качество на процеса на изграждане на партньорството и потенциал на територията;
- Качество на партньорството;
- Качество на предложената стратегия и плана за действие;
- Капацитет за прилагане на стратегията за местно развитие;
- Изпълнение на стратегия за местно развитие през периода 2007 – 2013 г.

Окончателният избор ще стане въз основа на оценка на всеки отделен критерий, както и на обща оценка на различните аспекти на стратегията спрямо определените критерии.

Основни критерии за одобряване и изпълнение на стратегиите за местно развитие е те да допринасят за утвърждаване на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие в рибарските райони, да гарантират пълноценното използване и оползотворяване на възможностите, които предлагат на местните общности за морското и крайбрежното развитие и развитието на вътрешните водоеми, и да предвиждат мерки, които се финансират от ЕФМДР.

Процедура и график за избор на стратегии за местно развитие

УО на ИАРА отговаря за избора на стратегии за водено от общностите местно развитие. Процедурата за избор отговаря на принципите за прозрачност, равнопоставеност и конкурентност.

Стратегиите за местно развитие се одобряват не по-късно от 31 декември 2017 г.

Процедурата за избор включва следните основни етапи:

1. Обявяване на покана за прием на стратегии за местно развитие
2. Проверка за административно съответствие и допустимост на заявленията

При наличие на всички изискуеми документи заявленията за признаване на МИРГ и местните стратегии за развитие те се разглеждат от комисия за избор, определена от изпълнителния директор на ИАРА. Комисията в срок до 45 работни дни от приключването на проверката за окомплектованост по изискуемите документи извършва проверка за допустимост на заявленията за признаване на МИРГ.

3. Оценка на постъпилите стратегии

За всички стратегии, преминали проверка за административно съответствие и допустимост, се извършва техническа оценка по определените критерии за избор. Критериите за избор и тяхната тежест се публикуват в поканата за прием.

Стратегиите се разглеждат и оценяват от определената комисията за избор, назначена от министъра на земеделието и храните. Като членове на комисията се включват представители

на засегнатите местни власти и областни управи. Всяка стратегия е предмет на независима оценка от най-малко двама оценители.

4. Избор на стратегии

След оценяване на стратегиите, комисията за избор класира кандидатите според общия брой събрани точки и изготвя становище до министъра на земеделието и храните, като предлага кандидатите за одобрение и за отхвърляне. Изпълнителният директор на ИАРА взема решение за одобрение/отхвърляне на кандидатите.

5. Подписване на договор

С одобрените кандидати се сключва договор за управление на водената от общността стратегия за местно развитие, в който са описани задълженията и отговорностите на всяка от страните по него.

Информация относно критериите за разпределяне на бюджетите на МИРГ

Основният критерий за определяне на бюджета на МИРГ за прилагане на операции в рамките на Стратегиите за воденото от общността местно развитие е броя на населението на територията на рибарския район, обект на стратегията.

Отпуска ли се на МИРГ бюджет за проекти за сътрудничество едновременно с бюджетите за осъществяването на интегрираните стратегии за местно развитие?

Предлага се бюджетът за проекти за сътрудничество на МИРГ да се отпуска едновременно с бюджетите за осъществяването на интегрираните стратегии за местно развитие.

5.1.4. Описание на съответните функции на МИРГ и управляващия орган или определения орган във връзка с всички задачи по изпълнението, свързани със стратегията (в съответствие с член 18, параграф 1, буква м), подточка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

<5.1.4 type="S" maxlength="7000" input="M">

Задачи на местните инициативни рибарски групи:

- изграждане на капацитет на местните участници за разработване и изпълнение на дейности и операции;
- определяне на недискриминационна и прозрачна процедура за подбор и критерии за подбор на операции, които избягват конфликта на интереси, и гарантират, че поне 50 % от гласовете при решения за подбор са от партньори извън публичния сектор, като се предвижда възможност за обжалване на взетите решения за подбор и се позволява подбор чрез писмена процедура;
- гарантиране на съответствие със стратегията за водено от общностите местно развитие при избора на операции, като същите се приоритизират според техния принос за постигане на целите на стратегиите;
- разработване и публикуване на покани за предложения или текуща процедура за подаване на проекти, включително определяне на критериите за избор;
- получаване на заявления за подпомагане и оценяване на тези заявления;
- избор на операции и определяне на размера на подкрепата;
- мониторинг на изпълнението на стратегията за местно развитие и на подкрепените операции и провеждане на конкретни дейности за оценка във връзка със стратегията за местно развитие.

Отговорности на Управляващия орган

- Избор на местни инициативни рибарски групи и стратегии за водено от общностите местно развитие;
- Подпомагане на МИРГ в прилагане на техните стратегии, чрез предоставяне на методическа помощ за спазване на процедурите и за допустимостта на подадените проекти;
- Извършване на посещения на място за наблюдение дейността на местните инициативни групи, за оценка напредъка в прилагането на стратегията и съответствието с договора за управление на водената от общността стратегия за местно развитие;
- УО съвместно с МИРГ подготвя насоки за изготвяне на планове за оценка на изпълнението на местните стратегии за развитие
- Описание на разпоредбите и процедурите на системите за управление и контрол на ЕФМДР и обяснява как (F) МИРГ са интегрирани в тези системи.

За целите на наблюдението на програмно ниво, Управляващият орган ще изисква информация от МИРГ за всеки от проектите, които са избрани: финансова информация и информация за напредъка на проектите, като се използват индикаторите, включени в ПМДР 2014-2020 г. Годишното докладване на МИРГ следва да допринесе за годишния доклад за изпълнение на програмата.

Планът за оценка на програмата включва специален раздел за МИРГ и предоставената подкрепа на МИРГ. За целите на оценката се предвижда сформиране на тематична направляваща група за оценка.

УО съвместно с МИРГ ще подготви насоки за изготвяне на планове за оценка на изпълнението на местните стратегии за развитие. В тях ще се съдържа и информация как плановете за оценка на МСР ще позволяват генерирането на входящи данни за обобщаване на резултатите от изпълнението им на ниво програма.

Управляващият орган може да предприеме по-нататъшни дейности за мониторинг и оценка, по-специално при изготвянето на докладите за изпълнението през 2017 г. и 2019 г. на основата на проучвания, предприети върху представителна извадка от проекти, за да се потвърдят оценките, направени от крайните бенефициенти.

5.1.5. Информация относно авансовите плащания за МИРГ (в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

За раздела относно националните мрежи от МИРГ виж точка 4.8.2 (техническа помощ)

<5.1.5 type="S" maxlength="3500" input="M">

МИРГ могат да поискат от управляващия орган авансово плащане. Размерът на авансовите плащания не може да надвишава 50 % от публичното подпомагане, свързано с текущите разходи и популяризиране.

Авансово плащане се отпуска след предоставяне на банкова гаранция или еквивалентна гаранция, съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане. Инструмент, предоставен като гаранция от публичноправен орган, се счита за еквивалентен на гаранцията, при условие, че органът се задължава да плати сумата, покрита от тази гаранция, ако не се установи право за получаване на изплатения аванс.

5.2. Информация относно интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) (в съответствие с член 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

НЕПРИЛОЖИМО

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 55 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

6.1. Определяне на приложимите предварителни условия и оценка на тяхното изпълнение

6.1.1. Таблица: Специфични приложими предварителни условия на ЕФМДР и оценка на тяхното изпълнение

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимо то условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
Представен е доклад за риболовния капацитет в съответствие с член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство с ефективно използване на ресурсите.		Докладът е изготвен в съответствие с общите насоки, приети от Комисията	ДА		Докладът е изготвен в съответствие с Регламент (ЕО) № 2371/2002 и Регламент (ЕО) № 1013/2010. http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/index.cfm?method=FM_Reporting.AnnualReport
			Риболовният капацитет не надвишава тавана за риболовния капацитет, определен в приложение II към Регламент (ЕС) № 1380/2013	ДА		Съгласно данни от ИСС на ИАРА към 31.12. 2013 г. българският риболовен флот се състои от 2 043 кораба от които активните са 1 181 броя. Общ бруто тонаж е 6 587.4 тона и мощност на двигателите общо 57 382.8 kW.
Утвърждаване на многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите съгласно посоченото в член 34 от	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури с ефективно	Частично	На Комисията се представя многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите най-късно в деня на предаване на	НЕ		Планът е одобрен от ТРГ и предстои одобрението му от Министерски съвет. Планът ще бъде предоставен на ЕК заедно с предоставянето на Програмата за морско дело и рибарство за периода 2014-2020.

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
Регламент (ЕС) № 1380/2013 до 2014 г.;	използване на ресурсите		оперативната програма			
			Оперативната програма включва информация за взаимното допълване с многогодишния национален стратегически план относно аквакултурите	ДА		
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за спазване на изискванията за данните за управлението на рибарството, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1380/2013и	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	Частично	Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на многогодишна програма за събиране на данни, която се подлага на преглед от НТИКР и се приема от Комисията	ДА	Доказан административен капацитет за изготвяне и прилагане на многогодишна програма за събиране на данни, който се преглежда от НТИКР и се приема от Комисията - Национална програма за	Изготвя се план за действие за събиране на данни Решение за изпълнение на ЕК № (2010/369/EU) за 2010 г. Решение за изпълнение на ЕК № (2011)/446/EU за 2011 г. Решение за изпълнение на ЕК № (2012/276/EU) за 2012 г. Решение за изпълнение на ЕК № (2013)424/EU за 2013 г.

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
член 4 от Регламент (ЕО) № 199/2008.					<p>събиране на данни за периода 2009-2010 г. изготвена и представена в рамките на законовия срок (15/10/2008) и приета от Комисията? ДА</p> <p>- Национална програма за събиране на данни за периода 2011-2013 г. изготвена и представена в рамките на законовия срок (31/3/2010) и приета от Комисията? ДА</p> <p>- Ако националната програма за периода 2009-2010 г. или 2011-2013 не е</p>	

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					<p>представен, или е подаден след срока , описание на стъпките , които са предприети за справяне с това и допълнителни стъпки, предвидени? Неприложимо За държави без излаз на море: - Описани е на предвидените действия, включително водещият орган и допринасящите органи / звена, във вашата държава-членка да изготви и прилага многогодишна програма за</p>	

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					събиране на данни в областта на преработката и аквакултурите? Неприложимо - Описани е на правните и административни стъпки, които вече са били предприети за извършване на тези действия, ако има такива, или на предвиджани стъпки? Неприложимо	
			Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на работни планове за събиране на данни, който се подлага на	ДА	Доказан административен капацитет за изготвяне и прилагане на многогодишен работен план за събиране на данни, който се преглежда от	

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимо то условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			<p>преглед от НТИКР и се приема от Комисията споразумения с други държави членки при поделене на работата за събиране на данни</p>		<p>НТИКР и се приема от Комисията: - Изменения в 2011-2013 Национална програма за събиране на данни, предоставени съгласно член 5 от Регламент (ЕО) № 199/2008 , в рамките на законовия срок от най-малко два месеца преди годината на изпълнение, и приети от Комисията? - Годишни и отчети за годините от 2009 до 2012 подадени съгласно</p>	<p>Изпратени са предложения за промяна на Националната програма за събиране на данни 2011- 2013</p> <p>Подаден годишни отчети за годините от 2009-2012, съгласно изискванията на член 7 от Регламент (ЕО) № 199/2008: http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/document_library/-/document_library/view/20245</p> <p>Чрез upload на данните на сайта на JRC. http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm</p> <p>Уведомлението се извършва с писмо от ЕК. За 2009 г. с писма № ARES(2011)328175/24.03.2011 За 2010 г. с писмо № ARES(2011)968280/13.09.2011 За 2011 г. с писмо № ARES(2012)781433/28.06.2012 г.</p> <p>За 2009 г- 348 евро (1%); За 2010 г. 1043 евро (2%);</p>

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					<p>изискванията на член 7 от Регламент (ЕО) № 199/2008, в рамките на законовия срок от 31 май всяка година, следваща годината на изпълнение на националната програма, и приети от Комисията?</p> <p>Ако годишният доклад не е подаден или е подаден след срока, описание на стъпките, които са предприети за справяне с това и предвидени допълнителни стъпки?</p> <p>- DCF</p>	<p>За 2011 г. 828 евро (1%);</p>

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					данни, изпратени до всички крайни потребители, които са ги поискали през 2010 г., както се изисква съгласно член 18 от Регламент (ЕО) № 199/2008? - Финансови намаления за 2009 г. на финансова помощ от ЕС поради неспазване изискванията за пълно прилагане на задължения за предаване на данните на крайните потребители? - Когато финансовите	

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					<p>намаления са приложени, включването на информация за размера на тези намаления (като процент от общата финансова помощ на ЕС за Национална програма за 2009 г.)?</p> <p>- DCF данни, изпратени до всички крайни потребители, които са ги поискали през 2011 г., както се изисква съгласно член 18 от Регламент (ЕО) № 199/2008?*</p> <p>- Всички финансови намаления</p>	

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					<p>приложени за финансовата помощ на ЕС за 2011 г. поради неспазване на изискванията за пълно прилагане на задължения за предаване на данните на крайните потребители?</p> <p>- Когато финансовите намаления са приложени , включването на информация за размера на тези намаления (като процент от общата финансова помощ на ЕС за Национална програма за 2011 г.)?</p> <p>- Ако държавата-</p>	

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимо то условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧН О	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					членка демонстрира неуспешно предаване на DCF данни на крайните потребители , описание на стъпките, които са предприети за решаване на това и допълнителни предвидени стъпки?	
			Описание на капацитета от осигурени човешки ресурси за постигане на двустранни или многостранни споразумения с други ДЧ, ако работата по изпълнение на задълженията за	ДА	Описание на капацитета от осигурени човешки ресурси за сключване на двустранни или многостранни споразумения с други държави членки, ако работата по изпълнение на задълженията за	За периода на изпълнение на програмата 2011-2013 г. през 2010г. е подписано двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море: “Bilateral agreement between Bulgaria and Romania for the task common scientific surveys in the Community waters of Black Sea under the National Programs of EC Regulation 199/2008 for the period years 2011-2013”. Предвидено е съвместните изследвания на море да включват: Дънно изследване за състоянието на запасите от калкан и Хидроакустично изследване за оценка на запасите от пелагични видове риби. Поради недостатъчно национално финансиране от страна на България през 2012г и 2013г няма проведено хидроакустично

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			събиране на данни е споделена		събиране на данни е съвместна: - Списък на двустранни и/или многостранни споразумения, които са сключени с други държави-членки от 2009 г. насам в областта на събирането на данни, с описание, включително зоната, обхваната от всяко споразумение, съответните държави-членки, периода, обхванат от споразумението, и дали споразумението е успешно изпълнено (до	изследване за оценка на запасите от пелагични видове риби. От есента на 2012г. дънното изследване за оценка на запасите от калкан се провежда само в акваторията на Румъния. Предвидено е за периода 2014-2020 да бъдат заложиени ежегодно едно хидроакустично изследване за запасите от трикона и до две дънни изследвания за запасите от калкан. Необходимо е включване на допълнително минимум 2 експерта за изпълнението на програмата.

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимо то условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧН О	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					<p>този момент, за споразумения, които все още продължава)?</p> <p>- Списък на двустранни и / или многостранни споразумения , които не са създадени или не се изпълняват изцяло от 2009 г. насам , въпреки че е по искане на Комисията , НТИКР или RCM?</p> <p>- Ако двустранни и / или многостранни споразумения, не са създадени или изпълнени напълно , въпреки че са искания ,</p>	

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					описание на стъпките , които са предприети за решаване на този и на допълнителни стъпки, предвидени	
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и изпълнение, предвидена в член 36 от Регламент (ЕС) №1380/2013 и допълнително определена в Регламент (ЕО) №1224/2009.	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	Частично	Описание на административния капацитет за изготвяне и осъществяване на раздела от ОП, който се отнася до националната програма за финансиране на контрола за периода 2014—2020 г., посочена в член 20, параграф 1, буква н)	ДА	- Уредба за ефективно прилагане на правилата за обществените поръчки в ЕС посредством подходящи механизми - Уредба, които гарантират прозрачни процедури за възлагане на договори - Уредба за обучение и разпространение на информация за персонала, ангажиран в	Приет Закон за рибарството и аквакултурите. Устройствен правилник на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури. Обществените поръчки се провеждат съгласно Закон за обществените поръчки (ЗОП), който изцяло отговаря на европейското законодателство Обществените поръчки при изпълнение на проектите по Националната програма за контрол се възлагат при спазване на всички разпоредби на ЗОП. Няма специален допълнителен нормативен акт на национално ниво, който да се прилага. Проведени са до момента 4 обучения на служителите ангажирани с контролни функции, на територията на областите по Черно море. Преминато обучение относно правилата и нормите за провеждане на обществени поръчки.

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					изпълнението на фондовете - Уредба за осигуряване на административен капацитет за изпълнение и прилагане на европейските правила за обществените поръчки	
			Описание на административния капацитет за изготвяне и изпълнение на националната програма за контролна дейност във връзка с многогодишните планове, съгласно член 46 от Регламент (ЕО) №	Неприложимо	Национални програми за контрол на многогодишните планове не са прилагани. Многогодишни планове съгласно чл. 46 на Регламент на Съвета (ЕО) № 1224/2009, не се прилагат у нас.	

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимо то условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			1224/2009 Описание на административния капацитет за изготвяне и изпълнение на обща програма за контрол, която може да бъде разработена с други държави членки (член 94 от Регламента относно контрола) :	ДА	- Наличие на общи програми за контрол;	График за партньорство между България и Румъния за извършване на съвместни проверки в Черно море..
			Описание на административния капацитет за изготвяне и изпълнение на специални програми за контрол и инспекции съгласно член 95 от Регламент	Неприложимо	В момента няма такива, но в бъдеще е възможно да бъдат изготвени специфични програми за контрол.	

Предварително условие (ЕАС) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			(ЕО)№ 1224/2009			
			Описание на административния капацитет за прилагане на система на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за тежки нарушения (член 90 от Регламента относно контрола)	ДА	<p>- Уредба за прилагане на система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за тежки нарушения, в съответствие с обхвата на санкциите, предвидени в глава IX от Регламент (ЕО) № 1005/2008 – ДА</p> <p>- Уредба и актуалното състояние по изпълнението на националния регистър на нарушенията, посочени в член 93 от Регламент (ЕО) 1224/2009</p>	<p>С измененията на Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА) от 3.08.2012 г. са завишени размерите на санкциите и глобите налагани по реда на този закон.</p> <p>Съгласно чл. 16, ал. 1, т. 10 от ЗРА, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури съставя и поддържа регистър на констативните протоколи, актовете за установяване на административни нарушения и наказателните постановления, издавани от оправомощените служители на ИАРА.</p>

Предварително условие (EAC) [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнени критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					на Съвета от 20 ноември 2009 година. <i>ДА</i>	
			Описание на административния капацитет за прилагане на точковата система за тежки нарушения съгласно член 92 от Регламент (ЕО) № 1224/2009	ДА	- Уредба за прилагането на точковата система за тежки нарушения <i>ДА</i>	Наредба № 3 от 19.02.2013 г. за прилагане на точкова система за извършени тежки нарушения по смисъла на Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29.09.2008 година за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов, за изменение на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1936/2001 и (ЕО) № 601/2004 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 1093/94 и (ЕО) № 1447/1999. Системата е въведена изцяло.

6.1.2. Таблица: Приложими общи предварителни условия и оценка на тяхното изпълнение

<6.1 type="S" maxlength="3500" input="M">

4. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: ЧАСТИЧНО

- *Критерий:* Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: НЕ
- Критерий : Уредба, гарантираща прозрачни процедури за възлагане на договори: ДА
- *Критерий:* Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал: НЕ
- *Критерий:* Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки: НЕ

5. Наличие на уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: ДА

- Критерий: Уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи: ДА
- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал: ДА
- Критерий: Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи: ДА

6. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза относно околната среда, свързано с ОВОС и СООС: ДА

- Критерий: Уредба за ефективното прилагане на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (2) (ОВОС) и на Директива 2001/42/ЕО (3) (СООС): ДА
- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в прилагането на директивите за ОВОС и СООС, и за разпространение на информация до този персонал: ДА
- Критерий: Уредба за осигуряване на достатъчен административен капацитет: ДА

7. Наличие на статистическа база, необходима за оценяване на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели за резултатите, необходими за подбора на действия, които най-ефективно допринасят за постигане на желаните резултати, за наблюдение на напредъка към постигане на резултатите и за извършване на оценка на въздействието: ЧАСТИЧНО

- Критерий: Въведена е уредба за своевременно събиране и агрегиране на статистически данни със следните елементи: ДА

- идентифициране на източници и механизми за осигуряване на статистическо валидиране;
- уредба относно публикуването и публичната достъпност на агрегираните данни;
- *Критерий:* Ефективна система от показатели за резултатите, включително: НЕ
- подбор на показатели за резултатите за всяка програма, които предоставят информация за обосновката на подбора на свързани с политиката действия, финансирани от програмата;
- определяне на количествени цели за тези показатели;
- съгласуваност на всеки показател със следните реквизити: солидност и статистическо валидиране, яснота на тълкуването на нормите, реагиране на предприетите мерки на ниво политика, своевременно събиране на данните;

Критерий: въведени процедури, които гарантират, че всички операции, финансирани от програмата, възприемат ефективна система от показатели: НЕ

6.2. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙСТВИЯТА, КОИТО СЛЕДА ДА БЪДАТ ПРЕДПРИЕТИ, ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ГРАФИКА

6.2.1. Таблица: Действия, предвидени за специфичните предварителни условия на ЕФМДР

Предварителни условия [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Критерии, които не са изпълнени [select criterion from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Действия, които ще бъдат предприети	Краен срок (дата)	Органи, отговарящи за изпълнението
Създаване на многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите съгласно член 43 от [Регламента относно общата политика в областта на рибарството] до 2014 г.	На Комисията се представя многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите най-късно в деня на предаване на оперативната програма	Приемане на многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите от ТРГ	Юли 2014	ИАРА
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за спазване на изискванията за данните за управлението на рибарството, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1380/2013и		Изготвяне на план за действие за събиране на данни	Септември 2014	ИАРА

член 4 от Регламент (ЕО) № 199/2008.				
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и изпълнение, предвидена в член 36 от Регламент (ЕС) №1380/2013 и допълнително определена в Регламент (ЕО) №1224/2009.		Изготвяне на план за действие за осъществяване на контрола	Септември 2014	ИАРА

6.2.2. Таблица: Действия, предвидени за изпълнение на общите предварителни условия

<6.2 type="S" maxlength="3500" input="M">

4. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на ЕСИФ

Критерий: Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на ЕСИФ: НЕ

Действие 1.

Приемане на Националната стратегия за развитие на обществените поръчки в периода 2014- 2020 (Стратегията)

В Стратегията са предвидени мерки за засилване на сътрудничеството между органите, ангажирани с контрола по обществените поръчки, включително за:

- Гарантиране на съгласуваност между предварителния и последващия контрол;
- Разработване на ръководство за унифициране на последващия контрол.

В частта развитие на системата на обжалване на поръчките, Стратегията предвижда:

- Преглед на системата за обжалване и предложения за нейното оптимизиране.

Действие 2.

Приемане на нов Закон за обществените поръчки

По повод въвеждането на новите европейски директиви със заповед на министъра на икономиката и енергетиката е създадена работна група, която в срок до 30.09.2014 г. трябва да изготви проект на изцяло нов ЗОП, като е планирано е той да бъде приет до юли 2015 г., а да влезе в сила от 01.01.2016 г.

В разработваната Стратегия за обществените поръчки, също е залегнала мярката за въвеждане на новите европейски директиви чрез изготвяне на изцяло нов рамков закон.

Така ще се постигне кодифицирано, устойчиво и опростено законодателство, в пълно съответствие с новите европейски директиви.

Критерий : Уредба за обучение на персонала, който участва в провеждането на ЕСИФ в действие, и за разпространение на информация до този персонал: НЕ

Действие 1.

Приемане на Стратегията за обществените поръчки

В Стратегията се предвиждат мерки за:

- обучения на лицата, заети с подготовката и провеждането на процедури за обществени поръчки, както и на служителите на АОП и на УО на ОП;
- ефективно сътрудничество между органите, натоварени с функции в областта на методологията и контрола на обществените поръчки с цел налагане на единна практика.

Критерий : Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки: НЕ

Действие 1.

Приемане на Стратегията за обществени поръчки; предвижда се:

- укрепване и стабилитет на административния капацитет на АОП чрез увеличаване на персонала и провеждане на специализирани обучения, най-интензивно до юли 2015 г.;
- осигуряване на техническа помощ на лицата, които прилагат правилата за възлагане на обществени поръчки чрез организиране и провеждане на текущи обучения от ИПА в координация с АОП и НСОРБ.

7. Наличие на статистическа база, необходима за оценяване на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели ...

Критерий: Ефективна система от показатели за резултатите, включително: НЕ

- подбор на показатели за резултатите за всяка програма, които ...;
- определяне на количествени цели за тези показатели;
- съгласуваност на всеки показател със следните реквизити: солидност и статистическо валидиране, яснота на тълкуването на нормите, реагиране на предприетите мерки на ниво политика, своевременно събиране на данните;

Действие 1

Избор на показатели за резултатите за всяка оперативна програма.

Показателите за изпълнение и резултат да са относими и обвързани с тематичните оси, цели и мерки по ОП.

За статистическото валидиране ще се приложи унифицирана система за изискванията по събирането на микроданни, за приложимите методологии и дефиниции за техния обхват и за приложимата процедура за обработка за и обобщаване на данните. Рамката за статистическо валидиране ще се разработи в съответствие с European Code of Practice и методологическите изисквания на статистическите регламенти на ЕК и Парламента.

Действие 2

Проверка относно спазване на изискванията за всеки индикатор по отношение на неговата устойчивост, яснота на тълкуването, своевременност на събиране на данните и отзивчивост към политиката.

Критерий: въведени процедури, които гарантират, че всички операции, финансирани от програмата, възприемат ефективна система от показатели: НЕ

Действие 1

Разработване на процедурите за събиране и обработване на микроданните, необходими за оценка на приноса на операциите към специфичните цели за всяка ОП.

7. ОПИСАНИЕ НА РАМКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 22 И ПРИЛОЖЕНИЕ II НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

7.1. Таблица: Рамка на изпълнението

Таблицата по долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР.

Приоритет на Съюза	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]		
Финансов показател	<7.1 type="N" input="M">	<7.1 type="N" input="M">
<7 type="S" input="G"> Показател на изпълнението 1	<7.1 type="N" input="M">	<7.1 type="N" input="G">
<7 type="S" input="G"> Показател на изпълнението 2	<7.1 type="N" input="M">	<7.1 type="N" input="G">
...

7.2. Таблица: обосновка за избора на показатели за изпълнението, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението*

Таблицата по долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР.

Приоритет на Съюза	
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението ⁵ , както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	<7.2 type="S" maxlength="1000" input="M">
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване —	<7.2 type="S" maxlength="1000" input="M">

⁵ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

<p>например единични разходи, сравнителни показатели, стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;</p>	
<p>Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство</p>	<p><i><7.2 type="S" maxlength="1000" input="M"></i></p>

8. ПЛАН ЗА ФИНАНСИРАНЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 20 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 И С АКТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 16, ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

** although the EMFF foresees the setting of the EMFF resources and co-financing rate at the level of objectives, for simplification purposes, the OP template requires this information at Union priority level, except for some EMFF measures for which the co-financing rate is fixed and different from the general rules applied to the co-financing rate*

8.1. Общо участие на ЕФМДР, планирано за всяка година, в евро

Година	Основен разпределен размер на средства от ЕФМДР ⁶	Резерв на изпълнение от ЕФМДР
2014	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2015	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2016	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2017	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2018	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2019	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
2020	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">
Общо	<8.1 type="N" input="G">	<8.1 type="N" input="G">

⁶ Основен разпределен размер на средства от ЕФМДР = общо финансиране от ЕС минус резерва за изпълнение.

8.2. Участие на ЕФМДР и процент на съфинансиране на приоритетите на Съюза, техническата помощ и друга подкрепа (в евро)

Приоритети на Съюза	Мярка /и/ по приоритета на Съюза	Подкрепа общо			Основен разпределен размер (общо финансиране минус резерв за изпълнение)		Резерв за изпълнение		Размер на резерва за изпълнение като процент от общата подкрепа от Съюза
		Участие на ЕФМДР	Национално участие	Процент на съфинансиране от ЕФМДР	Подкрепа от ЕФМДР	Национално участие	Резерв за изпълнение от ЕФМДР	Национално участие [1]	
		(включен размер за изпълнение)	(включен размер за изпълнение)						
1.Насърчаване на устойчивото в екологично отношение, иновативно, конкурентноспособно и основано на знания рибарство с ефективно използване на ресурсите	Членове 33 и 34, член 41 параграф 2 (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	429 750.00	429 750.00	50%	429 750.00	429 750.00	0.00	0.00	5.86
	Финансови средства отпуснати за останалата част от приоритет 1 на Съюза (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	18 491 250.00	6 163 750.00	максимум 75% минимум 20%	17 381 775.00	5 793 925.00	1 109 475.00	369 825.00	
2.Насърчаване на устойчивото в екологично отношение, иновативно, конкурентноспособно и основано на знания аквакултури с ефективно използване на ресурсите (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)		27 161 250.00	9 053 750.00	максимум 75% минимум 20%	25 531 575.00	8 510 525.00	1 629 675.00	543 225.00	6.00
3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	Повишаване на качеството и предоставяне на базата от научни знания, както и събиране и управление на данни (член 13, параграф 4 от ЕФМДР)	3 983 120.00	995 780.00	80%	3 744 132.80	936 033.20	238 987.20	59 746.80	6.00
	Подкрепа за мониторинга, контрола и изпълнението, повишаване на институционалния капацитет и ефикасността на публичната администрация без увеличаване на административната тежест (член 76, параграф 2, букви а) –г) и	5 798 411.00	644 267.89	90%	5 450 506.34	605 611.82	347 904.66	38 656.07	

	букви е) - л) (член 13, параграф 3 от ЕФМДР)								
	Подкрепа за мониторинга, контрола и изпълнението, повишаване на институционалния капацитет и ефикасността на публичната администрация без увеличаване на административната тежест (член 76, параграф 2 буква д) (член 13 параграф 3 от ЕФМДР)	695 100.00	297 900.00	70%	653 394.00	280 026.00	41 706.00	17 874.00	
4. Увеличаване на заетостта и териториалното сближаване (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)		15 180 000.00	2 678 823.53	максимум 85% минимум 20%	14 269 200.00	2 518 094.12	910 800.00	160 729.41	6.00
5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработката	Помощ за съхранение (член 67) (член 13 параграф 6 от ЕФМДР)	689 991.00	0.00	100%	689 991.00	0.00	0.00	0.00	5.57
	Компенсация за най-отдалечените райони (член 70) (член 13, параграф 5 от ЕФМДР)	0.00	0.00	100%	0.00	#DIV/0!	0.00	#DIV/0!	
	Финансови средства, отпуснати за останалата част от приоритет 5 на Съюза (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	9 012 750.00	3 004 250.00	максимум 75% минимум 20%	8 471 985.00	2 823 995.00	540 765.00	180 255.00	
6. Насърчаване на изпълнението на интегрираната морска политика (член 13, параграф 7 от ЕФМДР)		2 500 000.00	833 333.33	максимум 75% минимум 20%	2 350 000.00	783 333.33	150 000.00	50 000.00	6.00
Техническа помощ (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)		4 125 000.00	1 375 000.00	максимум 75% минимум 20%	4 125 000.00	1 375 000.00	0.00	0.00	0.00
Общо [автоматично изчислена стойност]:		88 066 622.00	25 476 604.75	не се прилага	83 097 309.14	24 039 042.86	4 969 312.86	1 437 561.89	не се прилага

8.3. Участие на ЕФМДР по отношение на тематичните цели на ЕСИ фондовете

Тематична цел	Участие на ЕФМДР, в евро
(3) повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР);	<8.3 type="N" input="M"> 40 545 553.50
(4) подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори	<8.3 type="N" input="M"> 1 031 250.00
б) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност;	<8.3 type="N" input="M"> 27 184 818.50
8) насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила	<8.3 type="N" input="M"> 15 180 000.00

9. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ

9.1. Описания на действията, целящи спазването на принципите предвидени в член 5*, 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

** Член 5 е описан в ОП, раздел 1, като „Подготовка на ОП и привличане на партньори“*

9.1.1. Насърчаване на равенството между мъжете и жените и на недискриминацията (член 7 от Регламент (ЕС) №1303/2013)

<9.1.1 type="S" maxlength="5500" input="M">

Принципите за осигуряване на равни възможности и недискриминация и равенство на половете са залегнали в българската законодателна и институционална система чрез:

- Конституцията на Република България (член 6);
- Закона за защита от дискриминация; който въвежда изискванията на директива 2000/43/ЕС и директива 2004/113/ЕС;
- Закона за интеграция на хората с увреждания.

Интегрирането на принципите за равните възможности и недискриминация и равенство на половете в Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г. се отчита на отделните етапи при подготовката и изпълнението на програмата.

Тематичната работната група за изготвяне на програмата взема основните решения, отнасящи се до нея, като разглежда, дискутира и съгласува дейности за осигуряване на прилагането на хоризонталните принципи и за осигуряване на съответствие на програмата с приложимото национално и европейско законодателство. В процеса на програмиране, като партньор в тематичната работна група за разработване на ПМДР, е включено Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта. Комитетът за наблюдение при мониторинг на изпълнението на програмата също ще следи за прилагане на принципа на равните възможности.

Финансираните чрез ПМДР 2014-2020 г. операции ще бъдат изпълнявани при спазване на принципите и разпоредбите на европейското и национално законодателство, включително по отношение на осигуряване на равни възможности на мъжете и жените. Принципът ще бъде включен и в критериите за оценка на операциите, финансирани чрез ПМДР 2014-2020 г., там, където това е приложимо и подходящо.

Чрез интернет страницата на ПМДР, на която ще се публикува информация за обявените процедури за избор на операции, приложимите за програмата правила, насоки, указания, наръчници и друга информация, която се отнася до управлението и изпълнението на програмата. Тази информация ще е общодостъпна за всички заинтересовани лица.

Принципът за осигуряване на равни възможности на мъжете и жените е пряко обвързан с общия принцип за равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Жените са основно ангажирани в преработвателната промишленост, докато риболовът е традиционно дейност, осъществявана от мъжете. Подобряването на работните условия и безопасността във всичките подсектори, ще я направи по-атрактивна за жените. От дейностите, свързани с модернизацията и подобряване на условията на труда ще се облагодетелстват всички полове.

С подписването на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ бенефициентите се задължават да прилагат принципа на равните възможности при

изпълнението на техните проекти.

Един от критериите за одобряване на местните критерии за заетост ще бъде спазване на принципа на равни възможности и недискриминация и равни възможности на мъжете и жените.

Всички отчети ще съдържат информация дела на участие на двата пола при изпълнение на приоритетите на Програмата.

9.1.2. Устойчиво развитие (член 8 от Регламент (ЕС) №1303/2013)

<9.1.2 type="S" maxlength="5500" input="M">

Гарантирането на устойчиво развитие на интервенциите е хоризонтален принцип, който ПМДР 2014-2020 следва и отстоява. Преходът към устойчивост на околната среда е основният и непосредствен приоритет на реформата в Общата политика в областта на Рибарството (ОПОР) през периода 2014-2020 г. Това означава поставяне на акцент върху преминаване към риболов, който постига максимално устойчив улов и дава възможност за постепенното прекратяване на изхвърлянето на улов, както и подобрена ресурсна ефективност.

При изготвянето на ПМДР са взети под внимание специфичните нужди във връзка със смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях.

Необходимите предпоставки за гарантиране прилагането на принципа на устойчиво развитие при управлението на средствата от ЕФМДР са създадени още в процеса на програмиране на отделните мерки и интервенции. Както бе отбелязано, една значителна част от мерките, за които са предвидени около 1/3 от ресурсите, включват мерки и дейности, директно насочени към опазване на околната среда, подобряване ефективността на ресурсите, смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени. От друга страна, провеждането на принципа за устойчиво развитие е важен критерий при подготовката, одобрението и реализацията на останалите проекти.

В процеса на разработка и прилагане на ПМДР тематичната работната група за разработване на ПМДР са включени представители на основните ведомства, отговорни за прилагане на политиките по опазване на околната среда и устойчивото развитие както и представители на екологични неправителствени организации.

За да се гарантира прилагане на единен, систематичен и координиран подход при интегрирането на ПОС (Политика за околна среда) и ПИК (Политика за изменение на климата) в основните програмни документи за периода 2014-2020 г., е предвидено докладване и проследяване на резултатите и съответно постигане на конкретни и измерими национални цели, които да са в съответствие с целите на СЕО, Министерският съвет одобри Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във фондовете за Кохезионна политика, Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарство за периода 2014-2020 г. В Насоките са определени конкретни мерки и групи дейности за ПОС и ПИК..

Предвижда се втора фаза „Изпълнение на Оперативните програми и Споразумението за партньорство“, която ще включи разработване на система от критерии, чрез които ще се гарантира, че в периода 2014-2020 г. с финансиране от ЕСИФ ще се изпълняват приоритетно проекти, които допринасят в по-висока степен за изпълнение на политиките по околна среда

и политиките по изменение на климата.

Ефективното прилагане на Насоките – фаза 1 и фаза 2 и включването на набелязаните мерки в програмите, съфинансирани от ЕСИФ, ще се гарантира с непрекъснат режим на диалог и координация с участието на всички заинтересовани страни. В тази връзка е предвидено създаването на Национална мрежа с участието на компетентните органи по околна среда, управляващите органи, както и неправителствения сектор и бизнес сектора в страната.

Конкретно, чрез своите мерки, ПМДР допринася за изпълнение на следните аспекти, целящи спазването на принципа на устойчиво развитие:

За осигуряване на изискванията за опазване на околната среда допринасят:

- Инвестиции в прехода към екологично устойчиво рибарство в съответствие с целите на Общата политика в областта на рибарството за експлоатиране на рибни запаси до максималния устойчив улов и премахване на изхвърлянето на улов;
- Инвестиции в екологични иновации, като по-селективни риболовни уреди, и други иновации, които намаляват въздействието на рибарството и аквакултурите върху околната среда;
- Инвестиции в аквакултурите с високо равнище на опазване на околната среда и осигуряване на услуги, свързани с околната среда;
- Мерки, насочени към по-добро спазване на правилата на ОПОР, по-добър контрол на рибарството и по-добро събиране и обхват на научни данни, свързани с ОПОР;
- Насърчаване на екологосъобразни производства, компенсации за предоставянето на екологични услуги и биологични производства от аквакултура;
- Информирание и повишаване квалификацията на работещите в сектора за изискванията за опазване на ОС и биоразнообразието;
- Подпомагане на секторите на рибарството и аквакултурите в отговор на повишената осведоменост на потребителите, техните очаквания и интерес към продукти от устойчиви източници, добивани по начини, щадящи околната среда.

За подобряване ефективността на ресурсите допринасят:

- Стимулиране на инвестиции, които осигуряват постигането на ресурсна ефективност, в т.ч. въвеждане на мерки за енергийна ефективност
- Засилване на вертикалната интеграция суровини-готови продукти
- Подобряване на ресурсната ефективност и оползотворяването на странични продукти и отпадъци, включително за целите на други сектори на икономиката,

За смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени допринасят:

- Помощ за въвеждането на нисковъглеродни технологии и решения и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите, включително риболовни плавателни съдове, пристанища, стопанства за аквакултури и обработка и преработка на продукти от рибарство и аквакултури.
- Въвеждането на мерки за енергийна ефективност, модернизация на стопанствата, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н.
- Модернизация на предприятията, която да намалява вредното въздействие върху

околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.

Ще бъдат подкрепени иновациите, свързани със съхранението на морските ресурси, които водят по-специално до увеличена селективност и които въвеждат методи и техники, намаляващи въздействието върху морската околна среда, включително смекчаване на последиците от климатичните промени. Специално внимание ще бъде обърнато върху инвестициите, подкрепящи изпълнението на изискванията за забрана за изхвърляне на улов.

Програмата ще допринася и за защитата и възстановяването на морското биоразнообразие и екосистеми. Инициативи, насочени към придобиването и разпространяването на данни и информация, са много важни и следователно те ще бъдат подкрепяни.

Опазването и възстановяване на биологичното разнообразие, вкл. изпълнение на мерки от Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000 (PAF) ще бъдат изпълнени в рамките на Местните стратегии за развитие.

9.2. Определяне на ориентировъчния размер на подкрепата за постигането на целите, свързани със смекчаване и приспособяване към изменението на климата (в съответствие с член 18, параграф 1, буква а от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Мерки на ЕФМДР, допринасящи за целите, свързани към смекчаване и приспособяване към изменението на климата [съответните мерки по ЕФМДР, включени от държавата членка в ОП, глава „Описание на стратегията“]	Коефициент [съответният % ще бъде генериран от SFC2014]*	Ориентировъчно участие на ЕФМДР, в евро [с общ размер по цели]	Дял от общо разпределените средства от ЕФМДР за оперативната програма (%)
<9.2 type="S" input="G">...	<9.2 type="N" input="G">*...	<9.2 type="N" input="M">	<9.2 type="N" input="G">
Окончателно преустановяване на риболовните дейности	100.00%	4 293 950.98	4,88 %
Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете	40.00%		
Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси	40.00%		
Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности	40.00%		
Рибарски пристанища, кейове за	40.00%		

разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки			
Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми	40.00%		
Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури	40.00%		
Аквакултури, осигуряващи екологични услуги	40.00%		
Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие	40.00%		
Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	40.00%		
Насърчаване на изпълнението на ИМП	40.00%		

** За някои мерки държавата членка може да промени предложения процент от 0 % на 40 %, както е предвидено в Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 (ОВ L 69, 8.3.2014 г., стр. 65).*

10. ПЛАН ЗА ОЦЕНКА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 56 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014 И ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Й) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

<p>Цели и предназначение на плана за оценка</p>	<p><10 type="S" maxlength="3500" input="M"></p> <p>Основните задачи на плана за оценка на ПМДР (2014-2020) са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да планира и структурира дейностите по оценка на ПМДР, като се превърне в неразделна част от процеса на изпълнение на Програмата - Да гарантира, че са предприети достатъчно и подходящи дейности по оценка на Програмата и че са налични достатъчно и подходящи ресурси за осъществяването на тези дейности; - Да гарантира, че своевременно са налични данни, необходими за оценъчния процес; - Да гарантира, че заинтересованите страни са привлечени в процеса на оценка и да осигури възможност за своевременен диалог между всички партньори; - Да гарантира използването на резултатите от оценката от заинтересованите страни при прилагането и управлението на ПМДР (2014_2020) - Да засили прозрачността на оценъчния процес и информираността на заинтересованите страни, бенефициентите и широката общественост относно резултатите и въздействието на ПМДР (2014-2020) - Да осигури последователност и свързаност между процесите на наблюдение, оценка и докладване и да гарантира осигуряването на изходни данни за изготвянето на разширени Годишни доклад за изпълнение през 2017 г. и 2019 г., и последващата оценка на Програмата; - Да намали административната тежест чрез планиране на дейностите по събиране на данни и наблюдение съобразно нуждите от оценка. <p>Всички дейности по оценка на ПМДР (2014-2020), предвидени в настоящия план, имат за цел подобряването на качеството на изпълнението на програмата.</p>
<p>Управление и координация</p>	<p><10 type="S" maxlength="10500" input="M"></p> <p><i>Brief description of the monitoring and evaluation arrangements, providing information on the coordination with the EMFF OP implementation. Identification of the main bodies involved and their responsibilities. Information on the management of evaluation, including organisational structures such as an evaluation unit and/or a Steering</i></p>

Group, quality control, simplification, etc.

В съответствие с чл. 54 (2) от Регламент 1303/2013 държавите членки имат задължение да „осигуряват средствата, необходими за извършването на оценките, и гарантират, че са налице процедури за създаването и събирането на данните, необходими за извършването на оценки“. В съответствие с това се предвижда в България изпълнението и управлението на плана за оценка да се осъществява от 5 основни звена:

Управляващ орган

Съгласно чл. 56 (3) от Регламент 1303/2013 през програмния период управляващият орган гарантира извършването на оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на всяка програма въз основа на плана за оценка. В съответствие с това Управляващият орган на ПМДР (2014 – 2020) ще отговаря за:

- изпълнението на планираните в плана за оценка дейности и гарантиране на тяхното качество;
- осигурява средства за изпълнение на оценъчните дейности, предвидени в плана по линия на техническата помощ на програмата;
- преразглеждане и промяна на плана за оценка в консултации с Комитета за наблюдение и тематичните направляващи групи за оценка;
- осигуряването на процеса на събиране, отчитане, анализиране на данни, необходими за оценката; В изпълнение на функцията си по наблюдение, Управляващият орган следва да координира дейностите по събиране на данни и оценка с информацията от наблюдението/оценката на прилагането на различните Оперативни програми, финансирани по Структурните и Инвестиционни фондове на ЕС (ЕСИФ).
- подпомагане работата на Комитета за наблюдение и при председателства направляващата групи за оценка, при съставяне на такава;
- координира дейностите по оценка с тези по Споразумението за партньорство и останалите оперативни програми;
- предоставянето на резултатите от проведените оценки на Комитета за наблюдение и Европейската комисия;
- публикува и разпространява резултатите от изпълнените дейности по оценка.

Подробни правила относно процедурите за изпълнение на дейностите по оценка от страна на УО ще бъдат разписани в Системата за управление и контрол на ПМДР (2014-2020).

Комитет за наблюдение

Комитетът за наблюдение на ПМДР (2014-2020) ще:

- разглежда предложения за изменения на плана за оценка;
- разглежда качеството на изпълнението на програмата и напредъка в постигане на целите ѝ по индикаторите за резултат и за краен продукт;
- разглежда крайните продукти от дейностите, предвидени в плана за оценка и по-специално на препоръките, отправени в оценъчните доклади; КН следва да взема предвид тези резултати при вземането на решения, особено в процеса на одобряване на изменения на програмата.
- разглежда и одобрява годишните доклади за изпълнението, преди да бъдат изпратени на Комисията

Включването на представители на браншови организации, неправителствени организации в областта на опазване на околната среда и редица социални партньори в Комитетът за наблюдение ще е един от начините за осигуряване на участието на заинтересованите страни в процесите по оценка.

Тематични направляващи групи за оценка (steering groups)

За подобряване на процеса на оценка на отделните приоритетни областни на ПМДР (2014-2020) и за по-добра координация на консултациите със заинтересованите страни, по препоръка на УО или КН и с одобрението на мнозинството от членовете на КН, може да бъде сформирана направляваща група за оценка. Членовете на направляваща група за оценка ще бъдат представители на Управляващия орган, на Сертифициращият орган, неправителствени организации, експерти от научни организации, представители на МИРГ, представители на Централното координационно звено (ЦКЗ) и на други заинтересовани държавни институции. За гарантиране на координацията и ефективната дейност на направляващата група, тя ще бъде ръководена от представител на УО. Членовете на направляващата група за оценка трябва да притежават специализирана експертиза в област, релевантна за ПМДР, за да улесняват работата на УО по изпълнение на дейностите по оценка и осигуряват необходимата информация, данни и контакти на външните оценители.

Местни инициативни рибарски групи

Местните инициативни рибарски групи следва да предоставят на УО информацията, необходима за наблюдението и оценката на ПМДР (2014-2020), както и да наблюдават и оценяват изпълнението на съответните Местни стратегии за развитие. Представителите на МИРГ могат да допринесат км дейностите

по оценка със знания и контакти на местно и регионално равнище. При сформирани на направляваща група за оценка МИРГ следва да имат представител в нея.

Външни оценители

Предварителна оценка на ПМДР (2014-2020), отговаряща на изисквания на член 55 от Регламент 1303/2013 бе изготвена от независими външни оценители с цел подобряване на качеството на програмата. В подкрепа на други дейности, предвидени в плана за оценка, също би било целесъобразно да бъдат ползвани външни консултантски услуги по оценяване.

Европейска комисия

Резултатите от проведените оценки по плана ще бъдат предоставяни на Европейската комисия. В съответствие с чл.56 ал. 4 от Регламент 1303/2013 Комисията може по собствена инициатива да извършва оценки на програмата, като тя следва да информира за това съответния УО и да изпрати на него и на Комитета за наблюдение резултатите. Съгласно член 57 от гореспоменатия Регламент Комисията изготвя доклад за последваща оценка на програмата в тясно сътрудничество с държавите членки.

Институции, осигуряващи статистически данни. За гарантиране на своевременното получаване на статистически данни нужни за изпълнението на дейностите по оценка, институциите, осигуряващи тази информация (Национален статистически институт, „Българска агенция по безопасност на храните“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“) също могат да бъдат въввлечени на ранен етап в процесите по наблюдение и оценка. Това може да стане чрез подписване на споразумение за сътрудничество и периодично предоставяне на данни, както и/или участието им в Комитета за наблюдение или направляващата група за оценка при съставяне на такава.

Контрол и гарантиране на качеството. За да осигури качествено изпълнение на дейностите по оценка и като мярка за компенсиране на недостатъчния опит на УО при изпълнението на дейности по оценка, ще бъдат въведен механизъм на вътрешен и външен контрол на качеството. Вътрешните процедури за контрол на качеството ще бъдат заложи в Системата за управление и контрол на ПМДР. Основна роля във външния контрол на качеството ще играят Комитета за наблюдение и Централното координационно звено. Критериите за качество ще засягат процеса на оценка (релевантност, навременност), нормативни въпроси с акцент върху независимостта и безпристрастността на оценителя, както и технически критерии (структура на оценката, надеждни изходни данни, основани на доказателства отговори на оценъчни въпроси, полезни препоръки и др.)

Координация

Координацията на настоящия план за оценка с предвидените в

	<p>останалите оперативни програми по ЕСИФ дейности ще бъде осъществявана чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участие на представители на УО във всички оперативни програми и на Централното координационно звено в Комитета за наблюдение и респективното участие на представители на УО на ПМДР в другите Комитети за наблюдение; - участие на представители на УО на оперативни програми и на Централното координационно звено в направляващата група за оценка; - редовно предоставяне на информация за изпълнението на ПМДР на Централното координационно звено; - предоставяне на информация за изпълнението на ПМДР за целите на дейности по оценка на Споразумението за партньорство и на останалите оперативни програми по ЕСИФ. 						
<p>Теми за оценка и дейности по оценката</p>	<p><10 type="S" maxlength="7000" input="M"></p> <p><i>Provide information on evaluation topics and activities anticipated, including, but not limited to, fulfilment of EU requirements. It should cover activities needed to evaluate contribution of each priority to objectives, assessment of results indicators value and impacts, analysis of net effect, thematic issues, cross-cutting issues such as sustainable development, climate change, and any other specific evaluation needs.</i></p> <p>Всички дейности ще оценяват резултатите и приноса на ПМДР за постигане на целите на ОПОР и на Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.</p> <p>Основни оценъчни дейности и теми са:</p> <table border="1" data-bbox="571 1400 1441 2022"> <thead> <tr> <th data-bbox="577 1400 927 1473">Тема и дейност за оценка</th> <th data-bbox="933 1400 1441 1473">Кратко описание</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="577 1482 927 1803">Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР</td> <td data-bbox="933 1482 1441 1803">Тази дейност ще се осъществява постоянно от УО на ПМДР. Информация следва да се събира по индикаторите за резултат, индикаторите за краен продукт и по финансовите показатели . Процесът трябва да осигури необходимата за останалите оценки информация.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="577 1812 927 2022">Проучвания сред бенефициентите</td> <td data-bbox="933 1812 1441 2022">Тази дейност ще се осъществява периодично, като те ще имат за цел да оценят информираността на бенефициентите относно ПМДР, тяхното мнение за процедурите по</td> </tr> </tbody> </table>	Тема и дейност за оценка	Кратко описание	Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР	Тази дейност ще се осъществява постоянно от УО на ПМДР. Информация следва да се събира по индикаторите за резултат, индикаторите за краен продукт и по финансовите показатели . Процесът трябва да осигури необходимата за останалите оценки информация.	Проучвания сред бенефициентите	Тази дейност ще се осъществява периодично, като те ще имат за цел да оценят информираността на бенефициентите относно ПМДР, тяхното мнение за процедурите по
Тема и дейност за оценка	Кратко описание						
Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР	Тази дейност ще се осъществява постоянно от УО на ПМДР. Информация следва да се събира по индикаторите за резултат, индикаторите за краен продукт и по финансовите показатели . Процесът трябва да осигури необходимата за останалите оценки информация.						
Проучвания сред бенефициентите	Тази дейност ще се осъществява периодично, като те ще имат за цел да оценят информираността на бенефициентите относно ПМДР, тяхното мнение за процедурите по						

		прилагане, ефективността на мерките и други. Проучвания могат да се осъществяват самостоятелно и като част от другите дейности по оценка.
	Дейности по проучване на пазара за риба и рибни продукти	С оглед на липсата на цялостно проучване на пазара на риба и рибни продукти в България към момента на разработване на ПМДР, в периода на изпълнение на програмата следва да се създаде механизъм за проучване на пазара и да се предоставяне на актуална и полезна информация за тенденциите и промените на национално и европейско ниво. Тези проучвания ще се осъществяват периодично.
	Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2016 г.	Темите за оценка в рамките на тези дейности ще включват: <ul style="list-style-type: none"> - Ефективността, ефикасността, резултатността и въздействието от интервенциите по ПМДР; - оценка на приноса на ПМДР към ОПОР - оценка на приноса на ПМДР към Споразумението за партньорство; принос за постигане на целите на ЕС 2020
	Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2018 г.	<ul style="list-style-type: none"> - ключова информация за изпълнението на Програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните индикатори и количествени целеви стойности, включително промени в стойността на индикаторите за резултат; - постигнатия напредък в осигуряването на интегриран подход за използване на ЕФМДР и други финансови инструменти на ЕС за подпомагане на териториалното развитие на рибарските райони, включително чрез стратегии за местно развитие; - оценка на нетния ефект на интервенциите по ПМДР върху сектор „рибно стопанство“; - оценка на приноса на

		<p>интервенциите по ПМДР към постигане целите на Многогодишния национален стратегически план за аквакултите</p> <ul style="list-style-type: none"> - наличието на достатъчен административен капацитет за управление и прилагане на ПМДР 2014-2020 и резултата от предприетите мерки за изграждането му и анализ на нуждите от обучение. - Ефект от ПМДР върху хоризонтални политики като устойчиво развитие, изменение на климата, равенството между половете и недискриминация; - Оценка на използването на Техническа помощ
	<p>Оценка на процедурите по прилагане на ПМДР</p>	<p>С оглед на необходимостта от намаляване на административната тежест и ефективно, ефикасно и икономично изпълнение на ПМДР и за бенефициентите, периодично трябва да бъдат оценявани процедурите по прилагане на програмата и изпълнението на мерките</p>
	<p>Последваща оценка на изпълнението на ПМДР</p>	<p>Оценката ще се осъществи от Европейската комисия в съответствие с чл. 57 от Регламент 1303/2013.</p>
<p>Стратегия по отношение на данните и информацията</p>	<p>При идентифицирани на необходимост вследствие на идентифицирани проблеми при прилагането на ПМДР могат да бъдат предвидени допълнителни теми и дейности по оценка като тематична оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на мерките за насърчаване на устойчиво и конкурентноспособно рибарство, от прилагането на подхода на ВОМР, оценка на комуникационната стратегия на Програмата, оценка на прилагането на финансови инструменти по Програмата и др.</p> <p><10 type="S" maxlength="7000" input="M"> <i>Brief description of the system to record, maintain, manage and report statistical information on OP implementation and provision of monitoring data for evaluation. Identification of data sources to be used, data gaps, potential institutional issues related to data provision, and proposed solutions. This section should</i></p>	

	<p><i>demonstrate that appropriate data management systems will be operational in due time.</i></p> <p>Системата Акстър Попай е предназначена за управление на европейски проекти за нуждите на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури. Тя служи за регистриране на заявления за кандидатстване от териториалните звена, последващо въвеждане на проекти от служители в централното управление на ИАРА, извеждане на стандартни регистри и изготвяне на различни справки за заявления и проекти от упълномощени служители.</p> <p>Предвижда се изграждане на модули и поддръжка на софтуерна система за обработка и наблюдение на проекти по ПМДР (2014-2020). Ще бъде осигурена възможност за обработка и обмен на данни със системата ИСАК, чрез която УО ще може да следи темпа на плащанията по програмата. Системата ще бъде доразработена по начин, който да гарантира задължително въвеждане на информация по индикаторите на програмата на ниво проект и генерирането на общи справки за напредъка в изпълнението им.</p> <p>Основният проблем с мониторинга и оценките през периода 2007-2013 беше наличието на липси/пропуски в данните от заявленията за подпомагане, идващи от системата Акстър Попай. За справяне с тази слабост на системата ще бъде осигурено въвеждане на съответните рестрикции като невъзможност за оставяне на невъведени данни, уеднаквяване на формата на въведените данни, вътрешни контроли за въведени грешни данни и други. За осигуряване на качеството на събираните данни, информацията, подадена от бенефициентите, ще бъде проверявана след стартиране изпълнението на съответния проект.</p> <p>Проверките ще бъдат организиран по начин, който да позволява обобщаването на информацията за реалното изпълнение на индикаторите за резултат за целите на годишните доклади през 2017 и 2019 г.</p> <p>Информация относно изпълнението на Програмата ще бъде събирана и чрез периодични проучвания сред бенефициентите, а статистически данни ще бъде осигурявана и от компетентните институции.</p>
<p>График</p>	<p><i><10 type="S" maxlength="3500" input="M"></i></p> <p><i>Outline indicative planning of activities in order to ensure availability of evaluation results at the required time, in particular with regards to the compulsory evaluations foreseen in the CPR, the input needed for enhanced AIRs in 2017 and 2019, and the ex-post evaluation report.</i></p> <p>Сложността на системата за наблюдение и оценка изисква внимателно времево планиране и последователни действия, за подпомагане на Управляващия орган при разпределението на задачите и натоварването, както и справянето с крайните</p>

	срокове, заложен в Регламент 1303/2013 и Регламент 508/2014. С оглед на времевата рамка за изпълнение на дейностите по оценка е изложена в следващата таблица. За осигуряване на изпълнението на дейностите в поставените срокове Управляващият орган може да изготвя подробни годишни работни планове.					
	Планирани оценки/дейности		Времева рамка			
	Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР		Постоянно – 2014-2023 г.			
	Проучвания сред бенефициентите		Периодично в периода 2014-2020 г.			
	Дейности по проучване на пазара за риба и рибни продукти		Ежегодно проучване в периода 2014-2020 г.			
			Подготовка на техническо задание и провеждане на тръжната процедурата	Назначаване на Комисия за управление и контрол на проекта и начало на работата на оценителя	Изпращане на доклад за оценка на КН за коментари	Предаване на окончателен доклад за оценката
	Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2016 г.		31 август 2016 г.	1 ноември 2016 г.	31 март 2017 г.	30 април 2017
	Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2018 г.		31 август 2018 г.	1 ноември 2018 г.	31 март 2019 г.	30 април 2019
	Оценка на процедурите по прилагане на ПМДР		31 август 2017 г.	1 ноември 2017 г.	28 февруари 2018 г.	15 март 2018
Последваща оценка на изпълнението на ПМДР		Изготвяне на доклад до 31 декември 2024 г.				
Специфични изисквания за оценка на BOMP	<p><10 type="S" maxlength="7000" input="M"></p> <p><i>Description of support foreseen for evaluation at the level of FLAGs in particular on the use of self-evaluation methods, guidance for FLAGs to enable aggregate achievements to be</i></p>					

	<p><i>demonstrated at the EMFF OP level.</i></p> <p>МИРГ ще допринесат към дейностите по оценка на ПМДР като цяло, но най-вече по отношение на добавената стойност на подхода на ВОМР и наблюдението и оценката на всяка една стратегия за местно развитие:</p> <p>УО на ПМДР следва своевременно да разработи, в сътрудничество с представители на групите, на рамка за оценка на подхода на ВОМР в рибарските райони; начини за включване на тази рамка в оценката на цялостното изпълнение на Програмата.</p> <p>За да подпомогне оценката на равнище МИРГ, УО ще предприеме действия за подготовка на МИРГ за изпълнение на дейностите по оценка (например, провеждане на обучения относно данните, които трябва да се събират, определенията на индикаторите, методи за оценка). УО ще разработи ръководник за оценка на изпълнението на местните стратегии за развитие.</p>												
<p>Комуникации</p>	<p><i><10 type="S" maxlength="7000" input="M"></i></p> <p><i>Description of information on dissemination of evaluation results to stakeholders and policy makers, mechanisms to follow-up on use of evaluation results.</i></p> <p>Разпространението на резултатите от изпълнението на дейностите, предвидени в настоящия план, ще бъде взето предвид при разработването на комуникационната стратегия. Планът за разпространение на резултатите от оценките може да бъде обобщен както следва:</p> <table border="1" data-bbox="571 1285 1441 2018"> <thead> <tr> <th data-bbox="571 1285 778 1406">Тема и дейност за оценка</th> <th data-bbox="785 1285 1002 1406">Целева група</th> <th data-bbox="1008 1285 1232 1406">Информационен канал</th> <th data-bbox="1238 1285 1441 1406">Проследяване на резултатите от оценката</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="571 1415 778 1742">Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР</td> <td data-bbox="785 1415 1002 1742">УО, КН, ЕК, ЦКЗ, представители на бранша, външни оценители</td> <td data-bbox="1008 1415 1232 1742">Публикуване на информация за проектите по ПМДР на сайта на програмата; Публикуване на годишни доклади за изпълнението на ПМДР; провеждане на заседания на КН;</td> <td data-bbox="1238 1415 1441 1742">Използване на данните за целите на другите дейности по оценка</td> </tr> <tr> <td data-bbox="571 1751 778 2018">Проучвания сред бенефициентите</td> <td data-bbox="785 1751 1002 2018">УО, КН, ЕК, външни оценители</td> <td data-bbox="1008 1751 1232 2018">Публикуване на публични покани за участие в проучването; Разпространение на резултатите от проучвания чрез публикуване на доклади, които използват данните</td> <td data-bbox="1238 1751 1441 2018">Използване на резултатите от проучванията за целите на други оценъчни дейности</td> </tr> </tbody> </table>	Тема и дейност за оценка	Целева група	Информационен канал	Проследяване на резултатите от оценката	Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР	УО, КН, ЕК, ЦКЗ, представители на бранша, външни оценители	Публикуване на информация за проектите по ПМДР на сайта на програмата; Публикуване на годишни доклади за изпълнението на ПМДР; провеждане на заседания на КН;	Използване на данните за целите на другите дейности по оценка	Проучвания сред бенефициентите	УО, КН, ЕК, външни оценители	Публикуване на публични покани за участие в проучването; Разпространение на резултатите от проучвания чрез публикуване на доклади, които използват данните	Използване на резултатите от проучванията за целите на други оценъчни дейности
Тема и дейност за оценка	Целева група	Информационен канал	Проследяване на резултатите от оценката										
Събиране, отчитане и анализиране на данните за напредъка по индикаторите на ПМДР	УО, КН, ЕК, ЦКЗ, представители на бранша, външни оценители	Публикуване на информация за проектите по ПМДР на сайта на програмата; Публикуване на годишни доклади за изпълнението на ПМДР; провеждане на заседания на КН;	Използване на данните за целите на другите дейности по оценка										
Проучвания сред бенефициентите	УО, КН, ЕК, външни оценители	Публикуване на публични покани за участие в проучването; Разпространение на резултатите от проучвания чрез публикуване на доклади, които използват данните	Използване на резултатите от проучванията за целите на други оценъчни дейности										

		на сайта на ПМДР	
Дейности по проучване на пазара за риба и рибни продукти	УО, КН, ЕК представители на бранша	Публикуване на резултатите от проучванията на сайта на ИАРА и на ПМДР Разпространение на брошури сред представители на сектора	Използване на резултатите при анализа на изпълнението на МНСПРА и при обсъждания на изменения на ПМДР
Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2016 г.	УО, КН, ЕК, ЦКЗ, УО на ОП по ЕСИФ, представители на бранша, широката общественост	Публикуване на резултатите от проучванията на сайта на ИАРА и на ПМДР Представяне на резултатите на информационни събития	Използване на резултатите при изготвяне на годишните доклади за изпълнение на ПМДР и при обсъждане и приемане на изменения на програмата
Цялостна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието от прилагането на ПМДР за периода от началото на прилагане на Програмата до края на 2018 г.			
Оценка на качеството на системата за събиране на данни	УО, КН, ЕК	Публикуване на резултатите от оценката на сайта на ИАРА и на ПМДР	Използване на оценката при планиране на действия за подобряване на системата за събиране на данни – разработване на план за действие
Оценка на процедурите по прилагане на ПМДР	УО, КН, ЕК, ЦКЗ, представители на бранша	Публикуване на резултатите от оценката на сайта на ИАРА и на ПМДР	Оптимизиране на процедурите по прилагане на ПМДР – разработване на план за действие
Последваща оценка на изпълнението на ПМДР	Всички заинтересованите страни	Публикуване на резултатите от оценката на сайта на ИАРА, на ПМДР и на ЦКЗ	Използване на резултатите при програмиране на периода 2020-2027 г.

<p>Ресурси</p>	<p><10 type="S" maxlength="7000" input="M"></p> <p><i>Description of the resources needed and foreseen to implement the plan, including an indication of administrative capacity, data, financial resources, IT needs. Description of capacity building activities foreseen to ensure that the evaluation plan can be fully implemented.</i></p> <p>Минимум двама служители следва да изпълняват приоритетно дейности по осигуряване на процеса на събиране, отчитане, анализиране на данни по индикаторите на програмата. За гарантиране на необходимия човешки ресурс за координация на дейностите по оценка, ще бъде определен главен експерт, чиито основни функции ще са свързани с процеса по подготовка и реализация на оценките. Наред с тях, ще бъде определен конкретен служител, който да поддържа и актуализира компютърните и информационните системи за комуникационното осигуряване, и базата данни на УО.</p> <p>Отчитайки препоръките по отношение на необходимостта от подобряване на административния капацитет, отправени в редица одитни доклади за изпълнението ОПРСР (2007-2013) и междинната оценка на ПМДР, за да се гарантирана качествено изпълнение на дейностите по оценка е нужно да бъдат проведени специализирани обучения по мониторинг и оценка и да бъде намалено текучеството в УО. Непрекъснатото изграждане на капацитета на УО може да бъде осигурено и чрез осигуряване на достъп до обмяна на опит с други държави-членки на ЕС, както и провеждане на партньорски преглед (peerreview) на изградените в тези държави системи за мониторинг и оценка.</p> <p>Финансовите ресурси за изпълнение на дейностите по оценка ще бъдат осигурени от техническата помощ, предвидена за ефективното изпълнение на ПМДР (2014-2020).Ежегодно се съставя списък с дейности по техническа помощ и съответно планираните през годината обществени поръчки с индикативен бюджет за всяка от тях. Всяка оценка задължително ще залегне в списъка с предварителни обявления на процедурите за възлагане на обществени поръчки, които ИАРА планира да открие през съответната календарна година. По този начин УО гарантира, че за оценките ще има осигурен необходимия финансов ресурс. Финансов ресурс ще бъде осигурен и за изграждане на Модула за наблюдение към Системата Акстър Попай.</p>
-----------------------	---

11. ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА М) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

11.1. Определяне на органите и междинните звена

Орган/Организация	Наименование на органа/организацията
Управляващ орган (УО)	<11.1 type="S" maxlength="255" input="M"> Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
Междинно звено на УО (ако е приложимо)	<11.1 type="S" maxlength="255" input="M">
Сертифициращ орган (СО) (ако е приложимо)	<11.1 type="S" maxlength="255" input="M"> Звено „Сертификация на разходите по ОПРСР» в Държавен Фонд „Земеделие“
Междинно звено на СО (ако е приложимо)	<11.1 type="S" maxlength="255" input="M">
Одитен орган	<11.1 type="S" maxlength="255" input="M"> Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към Министерство на финансите

11.2. Описание на процедурите за мониторинг и оценка

<11.2 type="S" maxlength="7000" input="M">

Съгласно Постановление на Министерски съвет № 79 от 10.04.2014г, ИАРА е определена за Управляващ орган на програмата, като съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 отговаря за управлението на оперативната програма в съответствие с принципа на доброто финансово управление.

По отношение на програмното управление на оперативната програма, Управляващият орган:

- а) подпомага работата на мониторинговия комитет и му предоставя информацията, необходима за осъществяването на неговите задачи, по-специално данни относно напредъка на оперативната програма в постигането на нейните цели, финансови данни и данни за показателите и етапните цели;
- б) съставя и след одобрение от мониторинговия комитет изпраща до Комисията годишни доклади и окончателен доклад за изпълнението;
- в) предоставя на междинните звена и на бенефициерите информация от значение съответно за изпълнението на техните задачи и за изпълнението на операциите;
- г) създава система за записване и съхраняване в компютризирана форма на данни за всяка операция, необходими за мониторинга, оценката, финансовото управление, проверката и

одита, включително данни за отделните участници в операциите, когато е приложимо;

д) гарантира, че данните, посочени в буква г), се събират, въвеждат и съхраняват в системата, и че данните за показателите се разбиват по пол в случаите, в които това се изисква в приложение I към регламента за ЕСФ.

3. По отношение на подбора на операциите Управляващият орган:

а) изготвя и — след като бъдат одобрени — прилага подходящите процедури и критерии за подбор, които:

i) са недискриминационни и прозрачни;

ii) вземат предвид общите принципи, определени в членове 7 и 8 на Регламент (ЕС) № 1303/2013;

iii) гарантират, че избраната операция попада в обхвата на съответния(ите) фонд(ове) и в рамките на категория интервенции, набелязана в приоритетната(ите) ос(и) на оперативната програма;

в) представя на бенефициентите документ, в който се посочват условията за подпомагане за всяка операция, включително специфичните изисквания, касаещи продуктите или услугите, които трябва да бъдат доставени по съответната операция, плана за финансиране и крайните срокове за изпълнение;

г) се уверява, че бенефициентът разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет за изпълнение на условията, определени в буква в), преди одобряването на операцията;

д) се уверява, че когато операцията е започнала преди подаването на заявление за финансиране до Управляващия орган, правилата на Съюза и националните правила, касаещи операцията, са били спазени;

е) гарантира, че кандидати, които са били или е трябвало да бъдат обект на процедура за събиране в съответствие с член 61 след преместване на производствена дейност в рамките на Съюза, не получават подкрепа от фондовете;

ж) определя категориите интервенции, към които се приписват разходите по дадена операция.

4. По отношение на финансовото управление и контрола на оперативната програма Управляващият орган:

а) проверява дали съфинансираните продукти и услуги са доставени и дали разходите, декларирани от бенефициерите, са били заплатени от тях и дали съответстват на приложимото законодателство на Съюза и на приложимото национално законодателство, на оперативната програма и на условията за подпомагане на операцията;

б) гарантира, че бенефициентите, участващи в изпълнението на операциите, по които възстановяването на сумите е въз основа на действително направените допустими разходи, поддържат или отделна счетоводна система, или адекватен счетоводен кодекс за всички трансакции, отнасящи се до операцията;

в) създават ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове;

г) установяват процедури, за да се гарантира, че с всички документи относно разходите и одитите, необходими за осигуряване на адекватна одитна следа, се борави в съответствие с изискванията на член 62, буква ж); изготвя декларацията за управлението, предоставяща гаранции относно функционирането на системите за управление и контрол,

законосъобразността и редовността на първичните трансакции и спазването на принципа на доброто финансово управление, заедно с доклад, в който се представят резултатите от извършените проверки на управлението, всички установени недостатъци в системата за управление и контрол и всички предприети корективни действия.

5. Проверките по параграф 4, буква а) включва следните процедури:

а) административни проверки по отношение на всяко заявление за възстановяване, подадено от бенефициентите;

б) проверки на операции на място.

Честотата и обхватът на проверките на място са пропорционални на размера на публичната подкрепа за дадена операция и на равнището на риска, установен при тези проверки и одити от одитиращия орган за системите за управление и контрол като цяло.

6. Проверки на място на отделни операции съгласно параграф 5, буква б) могат да бъдат извършвани въз основа на извадки.

7. В случаите, когато Управляващият орган е също бенефициент в рамките на оперативната програма в приоритет Техническа помощ, уредбата на проверките, посочени в параграф 4, буква а), гарантира адекватно разделение на функциите.

В допълнение към общите правила, Управляващият орган:

а) предоставя на Комисията, ежегодно до 31 март, съответните кумулативни данни за операциите, избрани за финансиране до края на предходната календарна година, включително ключови характеристики на бенефициента и на самата операция.

б) осигурява публичност за програмата чрез информиране на потенциалните бенефициенти, професионалните организации, икономическите и социалните партньори, организациите, насърчаващи равенство между мъжете и жените, и заинтересованите неправителствени организации, включително екологични организации, за възможностите, които предоставя програмата, и за правилата за получаване на достъп до финансиране от програмата;

в) осигурява публичност на програмата чрез информиране на бенефициентите на помощта от Съюза и на широката общественост за ролята на Съюза в програмата.

Звено Сертификация на разходите по ОПРСР в Държавен фонд „Земеделие“ ще изпълнява функциите на Сертифициращ орган.

Изпълнителна агенция Одит на средствата на ЕС към министерство на финансите ще изпълнява функциите на Одитиращ орган.

Изградената система за мониторинг ще създаде условия да се извършва наблюдението на качеството на изпълнението на ПМДР 2014-2020 с помощта на финансови показатели и показатели за крайните резултати и целите. Системата за мониторинг ще следи дали планираните продукти се доставят и показатели за резултатите се развиват в очакваната посока.

Мониторингът и докладването на данни за изпълнение на програмата ще се осъществява чрез:

- работата на Комитета на наблюдение, който в рамките на своята компетентност проверява действието на ПМДР и ефективността на нейното изпълнение, включително по целесъобразност ще обсъжда изпълнението на индикаторите;
- изготвяне на годишните доклади за изпълнение, проследяващи постигането

на целите на програмата, които стартират считано от 2016 г. до 2022 г.;

- участие на годишните срещи за преглед в периода 2016-2020;
- проследяване на изменението на показателите спрямо зададените целеви стойности в докладите за извършената работа през 2017 г. и 2019 г.

ПМДР 2014-2020 дефинира система от индикатори, спрямо които да бъдат оценявани резултатите и въздействието на осъществените интервенции, както и напредъкът при постигане на дефинираните цели. На основата на списък с показателите за крайния продукт, показателите за резултати и контекстни показатели на ПМДР ще се набира информацията, необходима за Годишните доклади за изпълнението и Докладите за извършената работа през 2017 и 2019, както и тяхното приемане.

Общите показатели се свързват с основните етапи и цели, установени в ПМДР 2014-2020 и дават възможност за оценка на напредъка, ефективността и ефикасността на изпълнението на политиката, а финансовите показатели, показателите за резултат са основа за изготвяне на докладите през 2017, 2019 и окончателния доклад.

По време на изпълнението на проектите целите и тяхното осъществяване ще се наблюдават на базата на индикатори, определени на ниво входящи данни, резултати и цели съгласно договора/ споразумението.

УО ще извършва регулярно наблюдение на напредъка на рамката за изпълнението чрез следните елементи :

- напредък на финансовите индикатори и индикаторите за резултат спрямо заложените целеви нива;
- анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка, като все предвижда се по-широкообхватен анализ, вкл. на вътрешните и външните за програмата фактори (макроикономически, екологични, социални и други), като ще бъдат изследвани и кумулативните ефекти от всички фактори;
- анализ на промените в нуждите;
- мерки за адресиране на затрудненията/забавянията и на променените нужди при необходимост.

1. До 31 май 2016 г. и до 31 май на всяка следваща година до 2023 г. включително държавата членка представя на Комисията годишен доклад за изпълнението на оперативната програма през предходната календарна година. Докладът, предаден през 2016 г., обхваща календарните години 2014 и 2015.

Финансовото обезпечаване на дейности ще се реализира чрез Мярка Техническа помощ на ПМДР 2014-2020, която дефинира като допустими дейности: подкрепа за предоставяне на техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПМДР; текущ мониторинг на изпълнението на ПМДР 2014-2020 г. чрез събиране, агрегиране и обработка на данни; проучвания и изследвания за целите на мониторинга и управлението на ПМДР 2014-2020 г.; изготвяне на текуща и последваща оценка на ПМДР 2014-2020 г.

Системата за мониторинг и докладване използва изцяло потенциала на електронния трансфер на данни.

Информацията и данните за осъществяване на мониторинга и докладването ще бъде

набирана от:

- Действащата информационна система на Програмата за морско дело и рибарство – АкстърПолай, която ще бъде развита за изцяло електронно управление на процесите по кандидатстване, подбор на проекти, изпълнение и разплащане по ПМДР 2014-2020. Системата ще бъде надградена по начин, който гарантира адекватното и сигурно структуриране и поддръжка на основната информация за изпълнението на програмата, за всяка операция, която е избрана за финансиране, както и за приключените операции, необходими за целите на наблюдението и оценката, включително основните характеристики на бенефициентите и на проектите. В допълнение системата ще обезпечава сигурност и адекватна структура при записване, съхранение и управление на основната информация и докладване относно наблюдението и оценката; Ще се изгради и интерфейс към ИСУН 2020 и ИСАК системата на Разплащателната агенция;
- МИРГ;
- Евростат;
- Национален статистически институт;
- Регистри и бази данни на ИАРА.

11.3. Общ състав на мониторинговия комитет

<11.3 type="S" maxlength="7000" input="M">

Комитетът за наблюдение и съставът му се определят със заповед на министъра на земеделието и храните, в която се посочват поименно членовете, техните заместници, правата за гласуване, както и наблюдателите. Съответните институции и организации определят членове на КН въз основа на предварително дефинирани и съгласувани с Управляващия орган изборни критерии и процедури.

Основно изискване при определяне на състава на КН е той да бъде представителен и балансиран по отношение на представляваните сектори. При определяне на общия състав на Комитета за наблюдение трябва да се вземе под внимание включването на новите елементи в политиката, заложи в ЕФМДР.

Комитетът за наблюдение на ПМДР 2014-2020 заседава минимум 2 пъти годишно със следните основни функции:

- прави преглед на изпълнението на програмата и на напредъка в посока на постигането на нейните цели;
- отчита финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели;
- прави преглед и отчита промените в показателите за резултатите и напредъка в постигането на количествено определените целеви стойности, както и на етапните цели, определени в рамката на изпълнението;

- подлага на подробно разглеждане всички въпроси, отнасящи се до изпълнението на програмата;
- провежда консултации и издава становище по всяко изменение на програмата, предложено от управляващия орган;
- издава препоръки към управляващия орган относно изпълнението на програмата и нейната оценка;
- осъществява мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите препоръки.

Детайлните правила за функциониране на Комитета за наблюдение ще бъдат разписани в Правилник за работата на КН на ПМДР 2014-2020.

Видове заинтересовани страни, разбити по компетентност/опит
Ръководителите на управляващите органи на програмите по чл. 10, както следва: Оперативна програма "Региони в растеж", Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"; Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж"; Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност"; Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура"; Оперативна програма "Околна среда"; Оперативна програма "Добро управление"; Програма за развитие на селските райони
Ръководителят на дирекцията, съответно главната дирекция, определена за управляващ орган на съответната програма
Председателят на Комисията за защита от дискриминация
Изпълнителният директор на Държавен фонд "Земеделие"
Директорът на дирекция "Икономическа и социална политика" в администрацията на Министерския съвет
Директорът на дирекция "Координация по въпросите на Европейския съюз" в администрацията на Министерския съвет
Представител на Централното координационно звено в администрацията на Министерския съвет: <ul style="list-style-type: none"> • Дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“ • Дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС“ • Дирекция „Информация и системи за управление на средствата от ЕС“
Директорът на дирекция "Финанси на реалния сектор" на Министерството на финансите
Директорът на дирекция "Икономическа и финансова политика" на Министерството на финансите
Представител на Секретариата на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси
Представител на Националния статистически институт

<p>Представител на: Изпълнителна агенция „Морска Администрация“ ДП „Пристанищна Инфраструктура” Институт по рибарство и аквакултури - Пловдив Институт по рибни ресурси - Варна Институт по океанология Представител на Националното сдружение на общините в Република България.</p>
<p>По един представител на регионалните съвети за развитие в районите от ниво 2</p>
<p>По един представител, определен от ръководните органи на всяка от национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда.</p>
<p>Представител на национално представителните организации на и за хората с увреждания, признати от Министерския съвет и по реда на Закона за интеграция на хората с увреждания.</p>

11.4. Обобщение на предвидените мерки за информиране и популяризиране

<p><11.4 type="S" maxlength="3500" input="M"></p> <p>При реализирането на ПМДР 2014-2020 Управляващият орган на програмата гарантира изпълнението на мерки за публичност, с оглед да се акцентира върху комуникацията, прозрачността и рекламата.</p> <p>Управляващият орган прави необходимото мерките за информация и публичност да се изпълняват в съответствие с комуникационната стратегия и тези мерки да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите, чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище.</p> <p>Управляващият орган отговаря за:</p> <p>а) създаването на единен уебсайт или на единен портал, предоставящ информация за оперативната програма и достъп до тях. Това включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Електронно публикуване на списъка на операциите, включително името на всеки бенефициент, размера на публичното финансиране на операцията, включително дела на Съюза и националното участие; - Примери за дейности, финансирани от ЕФМДР, на широко разпространен официален език на Европейския съюз, различен от български език; - Специален раздел на интернет страницата, предназначен за осигуряване на кратко резюме на операциите за иновации и еко – иновации; - Актуализирана информация относно изпълнението на ПМДР, включително нейните основни постижения.
--

б) информирането на потенциалните бенефициенти относно възможностите за финансиране по оперативната програма;

в) популяризирането на ролята и постиженията на политиката на ЕФМДР чрез информационна и комуникационна дейност във връзка с резултатите и въздействието от оперативната програма и дейностите.

УО ще гарантира мерките за информация и публичност да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите, чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище. УО отговаря за организирането поне на следните мерки за информация и публичност: голяма информационна дейност, оповестяваща започването на оперативната програма; две големи информационни дейности по време на програмния период, които популяризират възможностите за финансиране и изпълняваните стратегии и представят постиженията на ПМДР.

Управляващият орган съставя комуникационна стратегия за ПМДР 2014-2020 г. Проектът на комуникационната стратегия ще бъде разработен до 4 месеца след приемането на ПМДР 2014-2020 и се обсъжда и одобрява на заседание на Комитетета за наблюдение. УО ще информира КН за напредъка в нейното изпълнение, изпълнените мерки за информация и публичност; примери за използвани информационни средства или продукти; използваните средства за комуникация. Всяко преразглеждане на комуникационната стратегия се обсъжда и одобрява от КН.

12. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОРГАНИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА КОНТРОЛ, ИНСПЕКЦИИ И ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА О) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

12.1. Органи, които прилагат системата за контрол, инспекции и изпълнение

Наименование на органа/организацията	
Орган 1 <12.1 type="N" input="G">	<12.1 type="S" maxlength="255" input="M"> Главна дирекция (ГД) „Рибарство и контрол”, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Министерство на земеделието и храните
Орган 2 <12.1 type="N" input="G">	<12.1 type="S" maxlength="255" input="M"> Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

12.2. Кратко описание на наличните човешки и финансови ресурси, предназначени за контрол, инспекции и изпълнение в областта на рибарството

<p><12.2 type="S" maxlength="3500" input="M"></p> <p>1. ГД „Рибарство и контрол” изпълнява и осъществява дейности по контрол и правоприлагане по член 76 на Регламента за ЕФМДР чрез пет регионални центрове: РК „Североизточна България” със седалище Варна, РК „Югоизточна България” (Бургас), РК „Дунав” (Русе), РК „Централна България” (Пловдив), РК „Център за наблюдение на риболовните кораби” (Варна).</p> <p>Към всеки от регионалните центрове функционират областни сектори „РК” на ниво NUTS III. Общият брой на секторите е 27.</p> <p>Общият брой на служителите на Главна дирекция "Рибарство и контрол" е 185 души.</p> <p>Към всеки от секторите са назначени инспектори, които осъществяват проверките и контрола на място. Общият брой на инспекторите извършващи контрол е 34.</p> <p>Бюджетът за осъществяване на дейностите по контрола и правоприлагането е възлизал на 321760 лева през 2012 година.</p> <p>2. ИА „Морска администрация“ изпълнява задължения в изпълнение на чл. 61 и чл. 63 от РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 404/2011 НА КОМИСИЯТА от 8 април 2011 година</p> <p>3. Програмата по Контрол, инспекции и правоприлагане се организира и координира от отдел „Анализ на данните от рибарството и аквакултурите“ - АДРА, Дирекция “Управление на рибарството и опазване на рибните ресурси”, ИАРА</p>

12.3. The major equipment available, in particular the number of vessels, aircraft and helicopters

<12.3 type="S" maxlength="3500" input="M">

България няма нужда и не ползва самолети и хеликоптери при осъществяването на проверките и правоприлагането.

Ползват се пет кораба :

- към Сектор „РК Бургас“: Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1377. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.

- към Сектор „РК Бургас“: патрулен катер SINNAUTIC Patrol 750 P

- към Сектор „РК Добрич“. Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1376. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.

- към Сектор „РК Добрич“: патрулен катер SINNAUTIC Patrol 750 P

- към Сектор „РК Варна“: Синаутик Патрул модел 1150 № Вн 7366. Дължина 11.4 метра. БТ 12,5 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2007 г.

Ще бъдат необходими средства за текущи и основни ремонти, както и за годишен технически преглед и други.

12.4. Списък на избраните видове операции

12.4. Списък на избрани видове операции (ЕФМДР Чл.76)

Вид операция [select from a drop-down list, pre-defined by the COM]	Описание
Selected type of operation <12.4 type="S" input="S">	<12.4 type="S" maxlength="2000" input="M">
<i>алинея 2, точка (а) закупуване и/или разработване на технологии, включително хардуер и софтуер, системи за откриване на кораби (VDS), системи за видео наблюдение и компютърни мрежи, позволяващи събиране, управление, проверка, анализ, управление на риска, представяне (уебсайтове, свързани с контрола), обмен и разработване на методи за вземане на проби за данните, свързани с риболовните дейности, както и взаимното свързване на междусекторни системи за обмен на данни</i>	В изпълнение на чл. 114 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година разработване на един официален уебсайт, достъпен чрез интернет и предлагащ данните, изброени в членове 115 и 116 от Регламента. Уебсайтът ще се състои от зона със свободен достъп и зона с ограничен достъп ;
<i>алинея 2, (б) разработване, закупуване и инсталиране на компонентите, включително хардуер и софтуер ...</i>	Създаването и пускането в операция на такава ИТ-инфраструктура е необходимо, за да се гарантира трансферът на данни към съответните органи на държавата членка и на ЕС от страна на субекти, участващи в риболова

	и предлагането на пазара на продукти на риболова
<i>алинея 2, точка (в) разработване, закупуване и инсталиране на компонентите, включително хардуер и софтуер, които са необходими за гарантиране на проследимостта на продуктите на риболова и аквакултурите в съответствие с член 58 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета;</i>	Софтуер и хардуер за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура. Съгласно чл. 67 „Информация за партида“ от РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 404/2011 НА КОМИСИЯТА от 8 април 2011 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, считано от 01.01.2015 г. е задължително създаването на система за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура /в случая за БГ -мидените ферми/. Системата трябва да включва изграден софтуер и хардуерни устройства;
<i>алинея 2, точка (г) въвеждане на програми за обмен и анализ на данни между държавите членки</i>	Създаване на ИТ-инфраструктура за връзка между контролните органи на РБ и други СЧ.
<i>алинея 2, точка (д) разходи, направени за модернизация и закупуване на катери и други подходящи средства за патрулиране и контрол</i>	Закупуване на катери и други подходящи средства за патрулиране и контрол
<i>алинея 2, точка (е) закупуване на други средства за контрол, включително устройства за измерване на мощността на двигателя и оборудване за претегляне;</i>	Закупуване на средства за контрол, включително за теглото на рибата за ползване по разтоварищата, за измерване на параметрите на рибарските мрежи (размер на окото, дебелина на влакното).
<i>алинея 2, точка (ж) разработване на иновативни системи за контрол и осъществяване на пилотни проекти, свързани с контрола на рибарството, включително ДНК анализ на риби или разработване на уебсайтове, свързани с контрола;</i>	Разработване и внедряване на хардуерни средства и съответния софтуер за осъществяване на този тип контролни дейности.
<i>алинея, точка (з) програми за обучение и обмяна на опит, включително между държави членки, за персонал, отговарящ за наблюдението, контрола и надзора на риболовните дейности;</i>	Обучение на инспекторите от ГД РК. За други дейности по контрола и правоприлагането, като обучения, участия в международни срещи на служители и други.
<i>алинея 2, точка (и) анализ на разходите и ползите, а също и оценка на извършените одити и разходите, направени от компетентните органи при провеждането на мониторинг, контрол и надзор;</i>	Наемане на външни експерти с подходяща компетентност.
<i>алинея 2, точка (й) инициативи, включително семинари и медийни мероприятия, насочени към повишаване на осведомеността както на рибарите и другите участници като инспектори, прокурори и съдии, така и на широката общественост, относно необходимостта от борба с незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов и относно прилагането на правилата на ОПОР;</i>	Провеждане на семинари, информационни мероприятия и други, включително предвидени в Комуникационната Стратегия по ЕСИФ 2014-2020.
<i>(к) оперативни разходи, направени при извършването на засилен контрол на запасите, подлежащи на специални програми за контрол и инспекции, установени в съответствие с член 95 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета.</i>	Необходимо е да се подsigурят средства в случай че България започне да изпълнява специфични програми в периода 2016-2020.

12.5. Връзка с приоритетите, определени от Комисията съгласно член 20, параграф 3 от ЕФМДР

<12.5 type="S" maxlength="3500" input="M">

Изготвяне на планове за действие на основание чл. 102, ал. 4 от Регламента за контрол No 1224/2009.

Изготвяне на планове за оценка на предварителните условия засягащи контролната дейност.

13. СЪБИРАНЕ НА ДАННИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА П) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

13.1. Общо описание на дейностите по събиране на данни, предвидени за периода 2014-2020 г.

<13.1 type="S" maxlength="7000" input="M">

1. ДЕЙНОСТИ в изпълнение на *Data Collection Framework Regulation (EC) No. 199/2008 and the EU Multiannual Programme (C(2013)5243 for 2014-2016, and any successors to it)*

A. ПЕРИОД 2014-2016

A1. Дейности, които ще се извършват на национално равнище, за да се събира биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно:

- стопански риболов;
- аквакултури;
- обработка и преработка на рибни продукти;

България ще събира и анализира **технически, биологически и икономически данни** в сектор „Рибарство“, които да допринесат за опазване, управление и експлоатация на живите водни ресурси. Данните, събирани с цел научна оценка ще включват **техническа информация за риболовния флот и риболовните дейности, биологични данни за улова, състояние на рибните запаси и екологичното въздействие**, което може да бъде оказано от рибарството върху морската екосистема. Ще се събира и **икономическа информация** за риболовния флот, аквакултурния сектор и рибо-преработвателните предприятия.

Всички данни ще се събират съгласно Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“, изготвена и приета съгласно разпоредбите на Регламентите на ЕС за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и за подкрепа на научните консултации във връзка с Общата политика в областта на рибарството и конкретните регламенти за определяне на подробни правила за прилагането им, в сила за периода 2014-2020 г. и Годишните работни планове за събиране на данни по чл.23 на Регламента за ЕФМДР

Събираните данни ще бъдат организирани в модули, които да могат да генерират необходимите данни. Главните модули ще са:

I. Данни за риболова:

1. Икономически данни;
2. Данни за ползваните уреди (Metier related data);
3. Данни за запасите;
4. Трансверсални данни за флота (Transversal data);
5. Данни от научните изследвания в морето;

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

1. Икономически данни за производителите на аквакултури ;

2. Икономически данни за преработвателната промишленост;

III. Данни по индикатори за морската среда

През периода 2014-2016 ИАРА ще предприеме действия за извършване на до две дънни изследвания в Черно море за състоянието на запасите от калкан всяка година и хидроакустично изследване за трикона – едно за всяка година. Ще бъдат извършвани изследвания на уловите (на борда на риболовните кораби, при разтоварване, от изхвърлянията). Събиране, обработка и анализ на екосистемни индикатори за определяне на въздействието на риболова върху морската екосистема.

A2. Дейности, които ще се извършват в контекста на регионалната координация, за събиране на биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно

A2.1. Стопански риболов

а) Планирана е регионална координационна среща между България и Румъния по Националната програма за събиране на данни (НПСД). Националният кореспондент ще информира ЕК относно мястото и времето на срещата.

б) Дискусии по икономическите променливи от НПСД ще се извършват по време на годишните двустранни срещи с Румъния, с RCM Med и BS. Няма планирани разтоварвания на български риболовни съдове в рибарските пристанища на други страни.

в) България ще предприеме регионална координация с Румъния по дейностите свързани с изхвърлянията на приулов по време на RCM Med & BS в Констанца – м. септември 2013 г. Понастоящем двете програми (на България и Румъния) не са свързани по този модул.

A2.2. Любителски риболов

Не се предвижда регионална координация. Видовете, които подлежат на изследване и представляват общ ресурс по река Дунав са есетровите риби. Предприети са мерки и са въведени забрани за улов на есетрови видове риби и от двете страни, забраните и на двете страни са идентични със срок до 2016 г.

A2.3. Биологични променливи свързани със запасите

Съвместни изследвания на море в общностни води съвместно с румънски учени както е предвидено в разчетите за Научни изследвания по море: Дънно изследване за състоянието на запасите от калкан и Хидроакустично изследване за пелагични видове риби. Изследванията ще се дискутират по време на двустранните срещи между България и Румъния и на срещите на MEDIAS, MEDITS с финализиране на детайлите по време на RCM Med & BS.

A2.4. Не се предвижда регионална координация по отношение на трансверсалните изследвания на **капацитета, риболовното усилие, разтоварванията за риболовните кораби.**

A2.5. Не се предвижда регионална координация по модул Икономически данни за аквакултурата и преработката

A2.6. За периода на изпълнение на програмата 2011-2013 г. е подписано двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни изследвания в общностните води на Черно море: ***“Bilateral agreement between Bulgaria and Romania for the task common scientific surveys in the Community waters of Black Sea under the National Programs of EC Regulation 199/2008 for the period years 2011-2013”***.

Б. ПЕРИОД 2017-2020

На базата на опита при изпълнението на Националната програма за събиране на данни 2014-2016 г., евентуалната промяна в Регламент 199/2008, и изискванията на ЕК, ще бъде извършена съгласувана промяна в НПСД 2017-2020 и годишните работни планове за нейното изпълнение.

2. ОСНОВНИ КАТЕГОРИИ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

2.1. Всички присъщи разходи за събирането и анализа на данните съгласно **Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“**.

2.2. Всички присъщи разходи за осъществяване на дейностите в *контекста на* регионалната координация, за събиране на биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация по точка 2 отгоре.

13.2. ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ДАННИ, УПРАВЛЕНИЕТО НА ДАННИ И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ДАННИ

<13.2 type="S" maxlength="7000" input="M">

1. An overview of the current national set-up for storing and managing different categories of DCF data

Данните по икономическите, техническите и биологичните показатели, както и по показателите за структурата на риболовния флот, се събират на основата на два основни източника: (1) данни от риболовните дневници, документи за първа продажба, регистъра на риболовните кораби, и (2) данни от годишно провеждани анкети в сектори аквакултура и преработка, събирани в изпълнение Националната програма за събиране на данни.

Биологични данни се събират и докладват и ИАРА и от ИО, БАН, съгласно Националната програма за събиране на данни.

Данни по показателите за добър екологичен статус (GES) на Рамковата директива за морска стратегия (MFSД) се събират и докладват от МОСВ.

Данните на ИО - БАН и МОСВ са извън обхвата на Информационната и Статистическа система в ИАРА (ИСС), която към момента се основава на поддържането на следните регистри с данни:

(*) 75. Регистър на издадените разрешителни за стопански риболов;

(*) 76 - Регистър на издадените билети за любителски риболов;

(*) 77 - Регистър на лицата, които развъждат и оглеждат риба и други водни организми;

(*) 78 - Регистър на риболовните кораби;

(*) 79 - Регистър на центровете за първа продажба на продукти от риболов;

(*) 80 - Регистър на регистрираните купувачи; (по реда на чл. 46 д, ал. 1 от Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА));

(*) 81 - Регистър на признатите по реда на чл. 10 и 10в от ЗРА организации на производители на риба и други водни организми и браншови организации;

(*) 82 - Регистър на разрешителните за улов на риба и други водни организми за

научноизследователски цели (по чл. 40, ал. 1 от ЗРА.);

Регистър на издадените Удостоверения за свободен капацитет;

(*) Регистър на правоспособните рибари (по чл. 14 от ЗРА);

(*) Регистър на лицата и фирмите.

{Регистри, които се поддържат като хартиени и таблични регистри, написани на WORD и EXCEL:

82 - Регистър на разрешителните за улов на риба и други водни организми за научноизследователски цели (по чл. 40, ал. 1 от ЗРА.) - (в EXCEL);

Регистър на издадените Удостоверения за свободен капацитет - (в EXCEL).}

Регистрите, предшествани от „(*)” , са организирани в Система за управление на бази данни MS SQL.

Регистрите с **подчертани** наименования се ползват за обмяна на данни.

България съхранява данните като първични, агрегирани и метаданни. Системата за обмяна на данни между модулите е недоразработена.

ИСС- ИАРА е напълно базирана на уеб-приложения, и поддържа вписване на данни в реално време. Дистанционния достъп до базата данни е възможен само по отношение на данните от риболовните дневници, документи за първа продажба, регистъра на риболовните кораби, и производството на аквакултури.

Данни за любителски риболов не се събират за Черно море, тъй като не се издават билети за любителски риболов в Черно море; данни за издаваните билети за любителски риболов във вътрешните водоеми и река Дунав се поддържат в отделен регистър в ИАРА.

Сигурността на съхраняване на данните в ИАРА е гарантирана.

В бъдеще ще се подsigури дистанционен достъп чрез Интернет за двамата основни участници в реализирането на Националната програма за събиране на данни Институт по Океанология към БАН, Варна и Институт по Рибни Ресурси към ССА.

2. An overview of any changes envisaged to the current set-up to increase its efficiency, reduce overlaps, and increase interoperability at national level and with other Member States or end users.

В бъдеще се предвижда данните в различните регистри да бъде организирана в следните главни модули:

I. Данни за риболова:

Икономически данни;

Данни за ползваните уреди (Metier related data);

Данни за запасите;

Трансверсални данни за флота (Transversal data);

Данни от научните изследвания в морето;

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

Икономически данни за производителите на аквакултури ;

Икономически данни за преработвателната промишленост;

III. Данни по индикатори за морската среда

По този начин ще се подsigури обмен на данни между различните регистри в реално време така че да се извличат необходимите справки. Това ще увеличи оперативността и възможностите за обмен на данни с други страни членки и други крайни ползватели на данните.

3. An overview of the current control procedures in place at national level to ensure quality, completeness of the primary data collected and of the detailed and aggregated data derived therefrom for transmission to end users. Outline any changes envisaged to the current control procedures regarding data quality and completeness

Към момента различните модули на информационната система на ИАРА (ИСС), могат да извършват различни кръстосани проверки на данни предимно за да се подsigури качеството на информацията от риболовните дневници, декларация за произход, документ за първа продажба, документи на регистрираните купувачи и транспортните документи. Това се извършва за да се проследи количеството риба от риболовците или от производителите на аквакултура (и двата доставчика са задължени да вписват количествата в дневник) към пазара преминавайки през преработващата промишленост. Тя проследява три основни вида грешки:

(i). Късно подаване на документите – в случай че периодът между издаване на документа за разтоварване и датата на подаване на служител на ИАРА е по-дълъг от 48 часа, системата издава сигнал за грешка. Периодът за деклариране на разтоварване при аквакултурата е 30 дни;

(ii) Липсващ свързан документ – ако се въведат данните и няма документ в системата за първия такъв, системата издава сигнал за грешка. Например: въвеждат се данните за първа продажба → системата издава предупреждение че липсват данните от документ за разтоварване;

(iii) Несъответствие на данни:

- улов/последващи данни – ако разликата в количествата е повече от 10% за конкретния вид, тогава системата издава предупреждение за грешка
- между документите – ако е налице несъответствие между количествата изброени в различните документи, системата издава предупреждение за грешка. Системата приема, че е възможно да има няколко бележки за първи продажби и сумира всички количества от тях, като сравнява тяхната сума с декларацията при разтоварването

Например:

- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващ съответен документ за транспортиране към декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващи съответни данни от дневника (документ за произход) към документа за транспортиране
- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващи съответни данни от дневника

(документ за произход) към бележката за първа продажба.

- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващи съответни данни от дневника (документ за произход) към декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липса на съответствие между данните за уловите и разтоварванията.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липса на съответствие между данните от риболовният дневник и декларацията за приемане.

След установяване на грешка, системата генерира съобщение което идентифицира регионалният инспектор, който е въвел данните от съответния документ в системата. Съобщението показва типа на грешката и ѝ поставя уникален номер. Системата позволява да се прегледа документът който е причинил грешката, и ако е налице техническа грешка – да бъде поправена.

Системата проверява въвежданите данни на всеки 24 часа и генерира съобщението за грешка. В случаите, когато липсващите данни се попълнят, системата автоматично премахва грешката, правейки я неактивна. Поддържа се запис (лог) за всички открити грешки и по всяко време е възможно да се провери грешка по грешка, по регионален инспектор и по период.

Друг пример как ИС на ИАРА поддържа качеството на данните в НП се отнася за уловите от калкан (най-важният вид в рибарството на България). Уловите са групирани в няколко групи по размер на улова когато се разтоварват. Така разполагаме не само с общото количество на улова, но и с количествата по различните размери. Тези данни ни дават възможност да сравним възрастовата структура на уловения калкан с данните от научните изследвания.

13.3. Описание на начина, по който доброто финансово и административно управление на събирането на данни ще бъде постигнато

<13.3 type="S" maxlength="7000" input="M">

Дейностите по изпълнение и координация на програмата се извършват от отдел „Анализ на данните от рибарството и аквакултурите”, Дирекция „Управление на рибарството и опазване на рибните ресурси”, ИАРА.

Лице за контакт: Димитър Сербезов, Главен експерт в отдел „Анализ на данните от рибарството и аквакултурите - АДРА”, дирекция УРОРР.

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), МЗХ

бул. Христо Ботев № 17, ет. 4, 1606 София, България.

Телефон: +359 2 805 16 77, 0887 212 219.

Факс: +359 2 951 57 18.

електронна поща: dimitar.serbezov@iara.government.bg, fish@iara.government.bg

Партньори по събирането на информацията са:

(1) Министерство на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА)

бул. Христо Ботев № 17, ет. 4, 1606 София, България
Телефон: +359 2 805 16 63
Факс: +359 2 951 57 18
Електронна поща: fish@iara.government.bg

и

(2) Българска академия на науките, **Институт по океанология Варна**, ул. Първи май № 40, ПК 152, 9000 Варна, България
Телефон: +359 52 370 486
Факс: +359 52 370 483
Електронна поща: office@io-bas.bg

Процесите по координация на партньорите са:

Цялостната координация на изпълнението на програмата ще се извършва от Националният кореспондент - и от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури към Министерството на земеделието и храните на Република България. Задачата е да се поддържа комуникация и събиране на данни от различни източници, които да бъдат предавани на Комисията и други специфични.

В периода 2014-2020 България планира да организира по една годишна национална координационна среща. Тези срещи ще се организират от националния кореспондент и ще присъстват лица и институции, които са ангажирани в изпълнението на програмата, с оглед правилното координиране на дейностите. Националният кореспондент ще информира Комисията за времето и мястото на тези срещи, с цел да се даде възможност да участват всички заинтересовани страни. В техническите доклади за съответната година ще се отразяват въпросите, които са били обсъждани на годишната среща и решенията които са взети.

2. Отношенията между Националния кореспондент и Управляващия орган и Сертифициращия орган.

Националният кореспондент е служител на УО на ПМДР.

Националният кореспондент ще бъде в постоянна комуникация с Управляващия орган с цел планиране, изпълнение и контрол на дейностите по програмата съгласно предварително изготвен годишен работен план по чл. 23 от ЕФМДР. Контактите със Сертифициращия орган ще бъдат във връзка със отчитането на дейността за съответната година и отчитането на извършените разходи.

3. Принципите на отчитане, свързани с включване на информация за събирането на данни в Годишните доклади по изпълнението на държавите-членки.

Отчитането на извършените дейности по събиране на данни за риболовния флот, аквакултурните ферми и преработвателните предприятия ще се извършва в Годишният доклад за изпълнението на ЕФМДР.

4. Системи за съхраняване и предаване на събраната информация.

Събраната информация ще се архивира на работна станция в ИАРА. Ще бъде предоставяна на Съвместният научно-изследователски център на Европейската Комисия, съгласно предварително определен график за предаване на данни. Съвместният научно-

изследователски център на Европейската Комисия / JRC/ публикува на сайта си графикът за подаване на данни за риболовният флот и за аквакултурните ферми. До настоящият момент не са били изисквани данни за преработвателните предприятия. Данните за преработвателните предприятия до 2012 г. са ползвани единствено за нуждите на ИАРА.

5. Организация на участието на регионални координационни групи за събиране на информация.

Съгласно задължението за изготвянето на годишен работен план за изпълнението на програмата ще бъдат планирани участията на експерти на срещи в и извън страната. Участието на експерти от ИАРА отговорни за изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ на национални и международни срещи се извършва на основание на получена покана за участие и разрешение за участие от Изпълнителният директор на ИАРА. Годишната регионална среща за Средиземно и Черно море /RCMMed&Bs/ на която участват български и румънски експерти е с определена дата в началото на текущата година. Разрешение за участие се получава от Изпълнителният директор на ИАРА.

6. Организация на участието в научни и експертни срещи, посветени на събирането на информация.

България възнамерява да участва в редица международни координационни срещи за периода 2014-2020 г. , където планира да присъства на работни групи на различни нива:

- регионални координационни срещи (RCM Med & BS);
- Контакти с институти в държавите-членки, които са отговорни за морски изследвания и биологични програми за вземане на проби, пряко свързани с българската програма;
- MEDITS / Medias работни групи;
- регионални срещи на Генералната комисия за рибарство в Средиземно и Черно море / GFCM / към ООН;
- участие в работни групи за оценка на запасите, PG Med;
- Други предложени ежегодно от Европейската комисия.

Точният списък за периода 2014-2020 на международните координационни срещи ще се издава от Комисията всяка година. Участието на български експерти в съответните нива на международните координационни срещи, свързани с риболова и програмата за събиране на данни за периода 2014-2020 ще бъде попълнена в проекта на годишния бюджет.

7. Човешки и технически ресурси, отделени за събиране на информация, включително наличното основно оборудване, например изследователски кораби.

За изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ са необходими биолози/ихтиолози, статистици и икономисти. Учените от ИО БАН Варна са партньори при изпълнението на програмата и са отговорни за изпълнението на изследвания за запасите от калкан и трикона в общностни води. ИО БАН Варна разполага със собствен кораб и трално оборудване за изпълнението на хидроакустично изследване на запасите от трикона пред българският и румънският бряг. През периода 2014-2020 има възможност за включване на допълнителни партньори (научни организации) по изпълнение на програмата.

14. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ДЯЛ IV ОТ ВТОРА ЧАСТ НА РЕГЛАМЕНТ № 1303/2013)

14.1. Описание на планираното използване на финансови инструменти

<14.1 type="S" maxlength="7000" input="M">

14.2. Избор на мерките по ЕФМДР, които да бъдат изпълнени чрез финансови инструменти

Мярка по ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]

<14.2 type="S" input="S">

...

14.3. Ориентировъчен размер на сумите, предвидени за използване чрез финансовите инструменти

Общо средствата по ЕФМДР за периода 2014-2020 г., в евро

<14.3 type="N" input="M">

Attachments to the programme

These attachments are for information only. They will not be part of the Commission decision.

Приложение 1

Контекстен индикатор 1.. *Size and location of the fisheries and aquaculture sector by segment (employment, fleet, landings, value of landings ...) (including small-scale fleet and inland fisheries) от 4.* Повишаване на заетостта и териториалното сближаване

Сегмент на флота	Брой съдове	KW	GT	Заетост (FTE)	Разтоварвания - евро	Разтоварвания - тона
0 < 6 м.	805	6 507	582	428	283 249	567
6<12 м.	1 466	39444	3129	1 575	1 053 178	1 776
12<18 м.	64	8 853	1227	265	1 325 258	2 347
18<24 м.	20	3 714	890	101	578 154	1 011
24<40 м.	11	2 848	1 234	67	1 180 415	2 374
ОБЩО	2 366	61 366	7 061	2 436	4 420 254	8 075

Забележка: всички данни са към края на 2012 година. Забележка2: Данните предоставени от и ИАРА/ЕК към момента не включват данните за риболова по Дунав.

1. List of partners consulted (Article 26(2) of the CPR)
2. Report of ex ante evaluation with executive summary (Article 26(4) CPR)
3. Report on Strategic Environmental Assessment (SEA)
4. Summary description of the management and control system (the summary description should also include an explanation on how the principle of separation of the functions and functional independence has been ensured)
5. Maps showing the size and location of the fisheries and aquaculture sectors, the location of main fishing harbours and aquaculture sites, and the location of protected areas (ICZM, MPAs, Natura 2000).